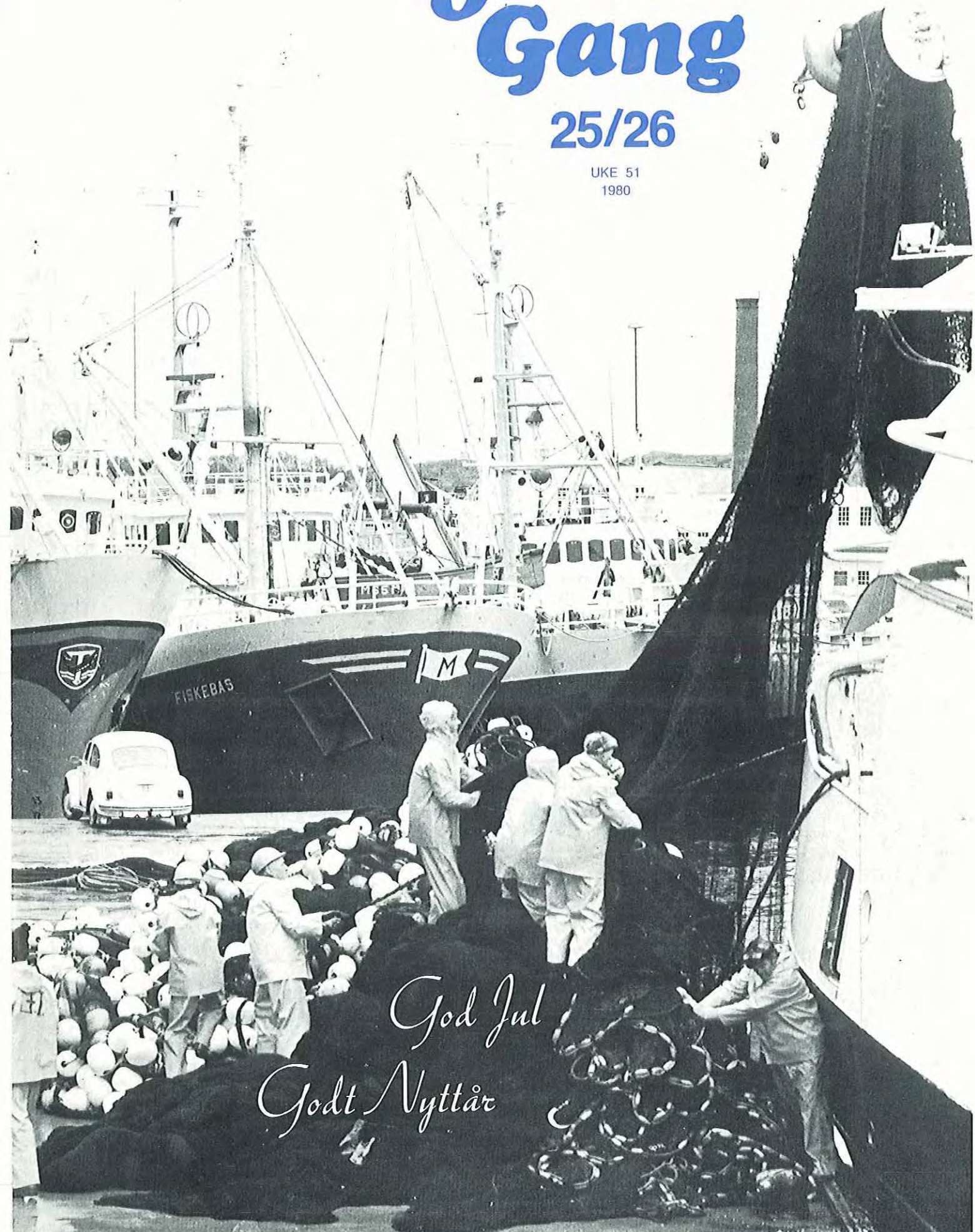

Fiskets Gang

25/26

UKE 51
1980

*God Jul
Godt Nyttår*

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

66. ÅRGANG
Nr. 25/26 - Uke 51 - 1980
Utgis hver 14. dag
ISSN 0015 - 3133

Redaktør:

Sigbjørn Lomelde
Kontorsjef

Redaksjon:

Gunnar Christensen, (red.sekr.)
Vidar Høviskeland
Kari Østervold Toft
Berit Marcussen Gullestad

Ekspedisjon:

Dagmar Meling

Fiskets Gangs adresse:

Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5001 Bergen
Telf.: (05) 23 03 00

Trykk: A.s John Grieg

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgiro-konto 5 05 28 57, på konto nr. 0616.05.70189 Norges Bank eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 90.00 pr. år. Denne pris gjelder også for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 110.00 pr. år.

PRISTARIFF FOR ANNONSER:

Tekstsider:

1/1 kr. 800	1/4 kr. 225
1/2 kr. 400	1/6 kr. 150
1/3 kr. 300	1/8 kr. 125

Omslagets 4. side (1/3 s.) kr. 400.

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE
ISSN 0015-3133

INNHold — CONTENTS

Norges Fiskerier 1980 Fishing in Norway 1980	819
1980 1980	823
Nye idear gir sikre arbeidsplassar New ideas at Frøya Fiskeindustri	828
EDB revolusjon på Fiskeridirektoratet? The Directorate of Fisheries buyes a new E.D.B. from Honeywell	830
Avtalen om støttetiltak til fiskerinæringen State-support to the Norwegian fishing-industry	831
Livredningsutstyret er ikke godt nok — ny livbåt for fiskeflåten Experiments with a new life-boat, and working-boat for the fishery fleet	835
Loddeundersøkelser i Barentshavet vinteren 1980 Capelin-investigations in the Barents Sea, vinter 1980	838
Kolmule til konsum Blue whiting for consumption	843
Best lønnsomhet ved bedriftene i Troms Pay-off investigations in the Norwegian fish-industries	844
Trållfiske 1979 Trawl-fishing 1979	845
Forsøksfiske etter kolmule i 1980 Blue whiting-fishing in 1980	849
Forsøksfiske med garn i Nordsjøen Mesh-survey in the North Sea	854
Fiskerikonferanse Fish conference	855
Kondemneringen bør avvikles	856
Ringnotflåten — hvor står den — og hva med fremtiden	857
Vi har passert bunnen	862
Lodda kan bli dominerende i 80-åra	865
Debatt	865
Innholdsfortegnelse for Fiskets Gang januar—desember 1980 Contents in Fiskets Gang January—December 1980	868
Statistikk Statistics	874

Redaksjonens deadline for Fiskets Gang nr. 25/26 er:
19. desember 1980

Forsidefoto: Alf Fagerheim
Deadline 19. December 1980

Norges fiskerier 1980

Av Georg Oppedal

I de norske fiskerier ble det i 1980 oppnådd en total fangstmengde på vel 2,5 millioner tonn rund vekt. Det er 235 000 tonn mindre fangst enn i 1979, og 190 000 tonn mindre enn i 1978. Totalfangsten av de pelagiske fiskerier (lodde, sild, brisling, makrell, kolmule, øyepål, tobis m.m.) utgjorde vel 1,7 millioner tonn, mens torskefiskeriene og annet fiske ga en fangstmengde på i alt knapt 0,8 millioner tonn rund vekt. Sammenlignet med 1979 gikk kvantumet i de pelagiske fiskerier ned med ca. 10 %, mens kvantumet i torskefiskeriene m.v. gikk ned med knapt 5%.

Førstehåndsverdien av den samlede fangst beløp seg til ca. 3,3 milliarder kroner. Dette er ca. 200 millioner kroner høyere fangstverdi enn i 1979 og vel 400 millioner kroner høyere fangstverdi enn i 1978. De pelagiske fiskerier ga i 1980 et verdiutbytte på 985 millioner kroner, torskefiskeriene m.v. vel 2,3 milliarder kroner. Oppgangen i fangstverdi fra 1979 fordelte seg med 41 millioner kroner på de pelagiske fiskerier og med 159 millioner kroner på torskefiskeriene m.v.

Lodde

For vinterloddefisket var det fastsatt en norsk totalkvote på ca. 555 000 tonn hvorav 467 000 tonn for ringnot og 88 000 tonn for trål. For sommerloddefisket i Barentshavet var kvoten ca. 428 000 tonn. Både vinter- og sommerloddefisket var regulert ved fartøyskvoter. Norsk loddekvote ved Jan Mayen var på 116 000 tonn. Dette fisket ble åpnet 6. august og fisket var regulert ved utseilingsdato og stoppdato.

Vinterloddefisket tok til 28. januar og etter få dager tok fisket seg godt opp for de knapt 200 snurperne som var med fra fiskets åpning. Etter kort tid var lodda kommet helt under land. Siste frist for å starte fisket var 3. mars og det var da registrert 229 snurpere og 119 trålere som deltok i fisket. P.g.a. frafall av påmeldte trålere var det grunnlag for å øke trålernes individuelle fangstkvoter.

Ved utgangen av fristen for siste utseilingsdato for sommerloddefisket – 20. september – hadde 177 fartøyer deltatt i fisket. Fangstkvoten av lodde ved Jan Mayen ble oppfisket på mindre en to uker, idet det fra 15. august var forbudt for norske fartøyer å fiske lodde i fiskerisonen ved Jan Mayen. I alt 166 båter var påmeldt til dette fisket, men bare 108 deltok.

Det totale fangstkvantum av lodde utgjorde i 1980 vel 1,1 millioner tonn, en nedgang på ca. 110 000 tonn fra 1979. Av vinterlodde ble det fisket ca. 559 000 tonn og av sommerlodde (inkl. lodde ved Jan Mayen) 563 000 tonn. Loddefiskets bidrag til den norske totalfangsten utgjorde ca. 45%, en like stor andel som i 1979. Verdien av totalt loddekvantum utgjorde 550 millioner kroner mot 523 millioner kroner i 1979. Om lag 32 000 tonn vinterlodde ble frosset for konsum sammenlignet med om lag 23 000 tonn i 1979.

Sild og brisling

Medregnet bifangster av sild var det fastsatt en fangstkvote på 120 000 hl norsk vårgytende sild i 1980. Av kvantumet var 40 000 hl reservert for garnfiske og 60 000 hl for notfiske.

Forbudet mot direkte fiske etter nordsjøsild ble opprettholdt i 1980, og det var også forbud mot direkte fiske av sild vest av 4° v.l.

Etter forhandlinger med Sverige og Danmark kunne Norge fiske 4 250 tonn sild i Skagerrak medregnet fjordsild.

Etter avtale med EF kunne norske fiskere opprinnelig i 1980 fiske 71 000 tonn havbrisling i EF-sonen. Senere ble den norske brislingkvoten

i EF-sonen økt med 40 000 tonn til i alt 111 000 tonn. Fisket ble først avviklet ved turkvoter og senere ved fartøyskvoter. Havbrislingfisket startet 7. januar, og etter nasjonale bestemmelser kunne det i første halvår fiskes inntil 35 000 tonn, dvs. om lag halvparten av den opprinnelige kvoten. På få dager ble det tatt svært mange fangster sørøst av Doggerbank, og fisket ble stoppet allerede 12. januar. Det var da fanget om lag 50 000 tonn. Ca. 90 båter deltok i fisket. Gjenstående kvote til høstfisket ble dermed ca. 60 000 tonn.

Brislingfisket i norsk sone var uregulert. Åpningsdatoen for fjordfisket etter brisling ble i 1980 satt til 22. juli, mer enn to måneder senere enn vanlig.

Totalfangsten av sild og brisling utgjorde i 1980 ca. 100 000 tonn mot knapt 102 000 tonn i 1979. I havbrislingfisket ble det tatt et kvantum på ca. 71 300 tonn mot ca. 80 000 tonn i 1979. Brislingfisket i fjordene ga et fangstkvantum på om lag 10 300 tonn mot ca. 11 000 tonn i 1979. Kvantumet av feit- og småsild utgjorde 13 300 tonn mot i 1979 ca. 4 600 tonn. Under nordsjøsild er det som bifangster registrert 1 340 tonn mot 2 828 tonn i 1979. Silde fisket i Skagerrak inkl. fjordsild ga et utbytte på 2 800 tonn mot 2 300 tonn året før.

NORGES FISKERIER 1980

Mengde og verdi av de viktigste fiskesorter. *Quantities and values of main fish species.*

Fiskesorter Species	Kvantum ¹⁾ Quantity				Verdi Value			
	1977	1978	1979 ²⁾	1980 ²⁾	1977	1978	1979 ²⁾	1980 ²⁾
	Tonn Tons	Tonn Tons	Tonn Tons	Tonn Tons	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Sild, makrell, lodde, etc. <i>Herring, mackerel, capelin etc.</i> ..	2 642 060	1 866 999	1 930 695	1 735 890	1 122 483	937 426	943 301	984 500
Vintersild <i>Winter herring</i>	374	484	691	890	505	1 531	2 173	3 100
Feitsild <i>Fat herring</i>	11 997	9 594	3 202	10 600	39 291	34 680	14 007	33 200
Småsilde <i>Small herring</i>	1 767	948	1 406	2 700	2 706	1 475	2 553	5 700
Nordsjøsilde <i>North Sea herring</i>	3 911	6 395	2 828	1 340	9 227	24 243	8 132	4 500
Fjordsilde <i>Fjord herring</i>	2 312	2 382	2 321	2 800	6 852	6 929	8 953	8 600
Strøm og vassilde <i>Silver smelt</i>	737	2 622	2 770	5 500	704	3 225	3 380	6 700
Makrell og pir <i>Mackerel and young mackerel</i>	181 742	92 897	123 970	77 000	162 720	109 881	138 377	119 000
Lodde <i>Capelin</i>	2 137 200	1 280 630	1 232 476	1 123 000	753 601	529 285	522 589	550 000
Øyepål <i>Norway pout</i>	148 416	155 544	143 076	133 000	61 881	64 081	61 439	57 000
Tobis <i>Sandeel</i>	78 761	93 971	102 513	148 000	31 309	42 544	45 754	71 500
Brisling <i>Sprat</i>	34 274	102 449	91 090	81 700	41 617	86 456	72 735	81 000
Polartorsk <i>Polar cod</i>	—	11	29	40	—	3	5	20
Kolmule <i>Blue whiting</i>	40 109	117 955	221 204	149 000	11 853	32 534	61 480	44 000
Sardin <i>Pilchard</i>	—	—	1 995	—	—	—	1 147	—
Hestmakrell <i>Horse mackerel</i>	460	1 117	1 124	320	217	559	577	180
Torskefisk o.l. <i>Gadoids etc.</i>	717 368	670 509	660 242	614 200	1 691 747	1 662 953	1 764 534	1 870 200
Torsk <i>Cod</i>	435 846	403 904	334 552	280 000	1 158 437	1 100 023	987 950	955 000
Hyse <i>Haddock</i>	42 935	42 763	73 816	72 000	92 077	106 589	195 403	215 000
Sei <i>Saithe</i>	156 030	139 955	156 634	163 000	224 808	231 287	283 679	347 000
Lyr <i>Pollack</i>	1 504	1 855	2 525	3 100	3 332	4 424	6 145	8 500
Lange <i>Ling</i>	23 335	26 932	30 197	28 300	74 169	87 696	119 303	121 500
Blålange <i>Blue ling</i>	2 461	1 441	2 143	5 000	5 989	3 483	5 941	17 000
Brosme <i>Torsk</i>	22 841	21 496	31 403	37 000	53 539	49 828	83 422	125 000
Blåkveite <i>Greenland halibut</i>	4 233	4 233	2 845	3 000	10 483	11 581	8 220	10 000
Steinbit <i>Catfish</i>	2 517	3 078	2 505	3 700	3 217	4 169	7 084	7 500
Pigghå <i>Picked dogfish</i>	13 231	12 627	8 169	6 100	27 572	27 667	18 660	16 500
Uer <i>Red fish</i>	7 690	7 980	10 641	8 200	12 182	12 698	15 078	15 800
Makrellstorje <i>Tuna</i>	764	221	60	300	4 605	1 671	587	3 300
Håbrann <i>Porbeagle</i>	77	76	105	80	349	420	810	650
Kveite <i>Halibut</i>	1 404	1 199	1 620	1 300	15 530	14 826	22 980	19 000
Flyndre <i>Plaice</i>	694	843	1 178	1 000	2 145	2 644	4 075	3 200
Skate <i>Skate</i>	720	909	1 172	1 220	926	1 247	1 939	2 250
Breiflabb <i>Monk</i>	1 086	997	677	900	2 387	2 700	3 258	3 000
Andre fiskesorter <i>Various fishes</i> ..	3 034	3 302	3 943	6 100	48 320	39 548	72 016	81 100
Skalldyr <i>Crustaceans</i>	28 904	34 498	36 822	45 110	203 761	260 463	321 092	366 300
Reke <i>Deep water prawn</i>	26 439	31 844	34 021	43 000	189 828	245 622	304 879	350 000
Sjøkreps <i>Norway lobster</i>	14	18	5	20	258	397	244	500
Hummer <i>Lobster</i>	100	70	75	90	4 973	3 960	4 417	5 300
Krabbe <i>Crab</i>	2 351	2 566	2 721	2 000	8 702	10 484	11 552	10 500
Tang og tare, rå <i>Seaweed, raw</i> ...	138 926	121 221	106 000	106 000	14 284	12 099	12 000	12 000
Annet <i>Various</i>	11 102	11 329	14 553	11 400	6 893	7 497	12 354	11 400
I alt <i>Total</i>	3 541 393	2 707 858	2 752 255	2 518 700	3 087 483	2 919 983	3 125 297	3 325 500

¹⁾ Rund vekt; nominal catch.²⁾ Foreløpige tall Preliminary figures.

Totalverdien av sild og brisling økte med knapt 28 millioner kroner fra 1979 og utgjorde ca. 136 millioner kroner.

Makrell

Norsk markellkvote i Nordsjøen og Skagerrak var i 1980 på 44 800 tonn hvorav Norge tildelte 3. land i alt 2 400 tonn. Det ble avsatt til kystfiske 15 000 tonn slik at det til disposisjon for den norske ringnotflåten gjensto ca. 27 500 tonn.

Vest av 4° v l utgjorde norsk kvote 22 000 tonn. Norsk ringnotkvote i Norskehavet nord for 62° N var på 10 000 tonn. Høsten 1980 besluttet regjeringen å gi kyst- og ringnotflåten en ekstra makrellkvote i Nordsjøen på 5 000 tonn, idet regjeringen la til grunn EF's overfiske av makrell i Nordsjøen. Bare ubetydelige kvanta av dette ble imidlertid fisket.

Ved begynnelsen av året ble det tatt betydelige fangster av makrell i Den engelske kanal og vest for 4° v l, og dette fisket ble stoppet 26. januar. Da var ca. 25 000 tonn oppfisket. Derimot ble bare ca. 5 000 tonn fisket av kvoten på 10 000 tonn i Norskehavet nord for 62° N.

I alt utgjorde makrellkvantumet i 1980 ca. 77 000 tonn mot ca. 124 000 tonn i 1979. Verdien av makrellfisket i 1980 utgjorde i alt ca. 119 millioner kroner, mot vel 138 millioner kroner i 1979.

Øyepål og Tobis

Avtalen med EF fra 1979 angående det gjensidige industritrålfiske etter øyepål og tobis ble forlenget til å gjelde også for 1980.

Det var ikke fastsatt noen totalkvote, men Norge kunne fiske inntil 20 000 tonn øyepål og 30 000 tonn tobis i EF-sonen. Norge hadde ret til å overføre inntil 20 000 tonn fra en kategori til en annen. Fisket i egen sone var ikke kvantumsbegrenset.

Tobisfisket ga rekordkvantum i 1980, og dette må bl.a. sees i sammenheng med at fiskemønsteret har endret seg noe i retning av forlenget høstsesong.

Fangst av øyepål og tobis utgjorde i alt 281 000 tonn, mot knapt 246 000 tonn i 1979. Oppgangen skyldtes at tobiskvantumet økte med vel 45 000 tonn. Øyepålfisket ga en kvantumsvik på ca. 10 000 tonn. Fangstver-

dien for øyepål og tobis utgjorde til sammen knapt 129 millioner kroner i 1980, mot ca. 107 millioner kroner i 1979.

Kolmule

Norsk kvote i EF-sonen i 1980 var på 125 000 tonn, og i Færoisk sone 50 000 tonn. Kvoten i EF-sonen ble ikke fylt, totalt kom fangstmengden bare opp i ca. 149 000 tonn mot ca. 221 000 tonn i 1979. Verdien utgjorde i 1980 44 millioner kroner mot vel 61 millioner kroner året før.

I 1980 deltok det 40 norske båter eller 10 båter færre enn i 1979. Kolmulefisket tok til i siste halvdel av mars. Den første innmelding av fangst kom den 20. mars fra en forsøksbåt i området vest av Irland. Fisket varte så ut måneden, og hadde et opphold fram til 6. april da det begynte igjen lengre nord i området vest av Hebridene. Flåten forflyttet seg nordover etter vanlig mønster, og var i slutten av april kommet inn i Færoisk sone. Fisket avtok forholdsvis raskt, og var slutt omkring 15. mai.

Torsk

I samsvar med avtalen mellom Norge og Sovjet hadde Norge i 1980 en torsk kvote på 191 000 tonn inkl. 40 000 tonn kysttorsk. Det var adgang til å fiske med garn line og håndredskap etter at kvoten var oppfisket. Torsk kvoten i 1980 innebar en sterk reduksjon i forhold til kvoten i 1979 på 325 000 tonn.

Av torsk kvoten ble totalt 85 000 tonn forbeholdt trålerne, hvorav 5 000 tonn ble reservert for småtrålerne (under 250 br.t.). Til ferskfisk/rundfrystrålerne ble avsatt 58 600 tonn, til saltfisktrålerne 7 300 tonn og til fabrikktrålerne 14 100 tonn.

Det sterkt begrensede driftsgrunnlag gjorde det nødvendig å etablere en opplagsordning for trålere. Under opplagsordningen ble 27 ferskfisk/rundfrysetrålere og 1 saltfisktråler trukket ut av fiske. Den opprinnelige ordning med fartøyskvoter ble p.g.a. opplagsordningen revidert gjennom tildeling av like store regionale kvoter for i alt 5 regioner. De regionale kvoter ga grunnlag for tildeling av nye fartøyskvoter. 200 tonn av ferskfisktrålerne ble reservert for fiske i

perioden etter 1. august for å sikre råstoff til fryseindustrien også i høstmånedene.

Innblanding av hyse i torskfangstene var opprinnelig fastsatt til inntil 15% av det enkelte fartøys torsk kvote. Senere ble torsk og hyse slått sammen til en felleskvote som utgjorde 115% av den opprinnelige torsk kvoten. I alt kunne trålerne således fiske ca. 98 000 tonn torsk og hyse i 1980. Minstemålet for torsk ble hevet fra 34 cm til 39 cm.

Lofotfisket var preget av et svakt innsig. Oppsynet ble satt 31. januar. I 1980 ble Lofotfisket gjenstand for direkte regulering, idet det var forbudt å fiske og ha redskap i sjøen i tidsrommet fra kl. 20.00 den 31. mars til kl. 20.00 den 7. april. Årsaken til reguleringen var anbefalingen fra Det internasjonale råd for havforskning om begrensning av fisket på alle aldersgrupper av norskarktisk torsk, og avtalen mellom Norge og Sovjet om bl.a. å sette i verk nødvendige tiltak for å forberede gyteforholdene.

Under Lofotfisket 1980 ble det i alt oppfisket i rund vekt 43 214 tonn skrei. Det var 26 205 tonn mindre enn året før. Ved hovedopptellingen pr. 22. mars deltok det i alt 1333 fartøyer med en samlet besetning på 3627 mann. I 1979 deltok det 1655 fartøyer og 4682 mann.

Vårtorskfisket i Finnmark ga i 1980 fangstresultat regnet i rund vekt på i alt 36 779 tonn som er 1 449 tonn mindre enn i 1979. I fisket deltok det 1 300 fartøyer med en samlet besetning på ca. 3 000 mann. I 1979 var deltakelsen 1 283 fartøyer og 3 181 mann.

I alt utgjorde fangstmengden av torsk i 1980 280 000 tonn til en verdi av 955 millioner kroner. I tallene inngår også mindre kvantum og verdiutbytte av torsk fra andre farver som Nordsjøen m.v. Kvantumet lå knapt 5 500 tonn og verdien ca. 33 millioner kroner under utbyttet i 1979.

Hyse

Den norske kvoten av norsk-arktisk hyse inkl. kysthyse (3 000 tonn) var på 36 500 tonn. Minstemålet for hyse ble hevet fra 31 til 35 cm.

Fangstkvantumet av hyse utgjorde i 1980 omlag 72 000 tonn til en verdi av 215 millioner kroner. Dette er en

nedgang fra 1979 på henholdsvis knapt 2000 tonn, men et økt verdiutbytte på ca. 20 millioner kroner.

Sei

Det norske seifisket nord for 62° N var ikke kvoteregulert, men totalkvote anbefalt av Det internasjonale råd for havforskning var satt til 122 000 tonn. I Nordsjøen hadde Norge en andel av seikvoten på 59 500 tonn hvorav inn-til 20 000 tonn kunne fiskes i EF-sonen. Av kvoten på 59 500 tonn har Norge tildelt tredjeland ca. 20 000 tonn slik at ca. 40 000 tonn var disponibelt for norsk fiske.

Storseisesongen startet svært godt på nyåret og i Nordsjøen slo fisket til for fullt. Det ble landet betydelige kvanta både i Sogn og Fjordane og på Møre. I henhold til forskrifter kunne et begrenset antall ferskfisktrålere som inngikk i opplagsordningen få delta i Nordsjøen etter 1. april og likevel beholde opplagsstøtte. Ferskfisktrålerne fra Nord-Norge fisket sei på høstparten bl.a. på Storegga og fangstresultatene var gode.

Samlet seikvantum fra fisket nord

for 62° og fra Nordsjøen i 1980 utgjorde 163 000 tonn til førstehåndsverdi av 347 millioner kroner. Kvantumet økte med vel 6 000 tonn og verdien med vel 63 millioner kroner.

Annen torskfisk

Utbyttet av «annen torskfisk» (lange, brosme, blålange, lyr, lysing og hvitting) økte fra knapt 67 000 tonn i 1979 til ca. 74 000 tonn i 1980. Samtidig økte førstehåndsverdien med ca. 57 millioner kroner, og utgjorde i 1980 ca. 275 millioner kroner. Det var særlig utbyttet av brosme og blålange som økte innen denne gruppe, mens lange viste en mindre kvantumsnedgang, men likevel oppgang i verdi.

Annen konsumfisk m.v.

Under denne gruppe er tatt med flyndrefisk, uer, steinbit, pigghå og «annet». Gruppen viser en fangstnedgang fra 1979 til 1980 på vel 4 000 tonn. Verdien økte imidlertid med noe under 7 millioner kroner.

Skalldyr

For gruppen skalldyr, som omfatter reke, sjøkrebs, hummer og krabbe, var det en fangstøkning fra ca. 36 800 tonn i 1979 til ca. 45 100 tonn i 1980. Førstehåndsverdien gikk tilsvarende opp fra ca. 321 millioner kroner til ca. 366 millioner kroner i 1980.

Forskalldyr er det rekefiske som står for den betydelige fangstøkningen. Krabbefisket viste derimot nedgang.

Rekefisket ga rekordutbytte i 1980 og kvantumet økte fra ca. 34 000 tonn i 1979 til hele 43 000 tonn i 1980. Førstehåndsverdien økte fra ca. 305 millioner kroner til ca. 350 millioner kroner. Denne førstehåndsverdi overgås bare av verdiutbyttet for torsk og lodde.

I 1980 var det ikke noen kvotebegrensning av rekefisket i Barentshavet, men fisket ble regulert ved en sammenhengende fiskestopp i tidsrommet 1. juli–15. august. I sovjetisk fiskerisone hadde Norge en samlet rekekvote på 2 000 tonn, og en like stor kvote vart tildelt Norge ved Øst-Grønland.

Leie av fartøy til sildeundersøkelser (100–130 fot)

Til sildeundersøkelser på strekningen Møre – Lofoten i tiden 2.2.-8.3. 1981 ønsker Fiskeridirktøren å leie et fartøy på 100-130 fot for fiske med drivgarn og pelagisk trål med trålsone. RSW-tankanlegg ønskelig. To personer fra Havforskningsinstituttet skal delta på toktet.

Skriftlig tilbud med opplysninger om fartøy, mannskapsstørrelse, lugarplass, instrumenter, notbruk, bunkersforbruk og leieforlangende basert på fri bunkers, sendes Fiskeridirektøren, postboks 185, 5001 Bergen, innen 12.1. 1981.

Leie av fartøy til sildeundersøkelser (ca. 150 fot)

Til sildeundersøkelser på strekningen Møre – Lofoten i tiden 9.3. til 4.4. 1981, med mulighet for en ukes forlengelse, ønsker Fiskeridirektøren å leie en snurper på ca. 150 fot med mannskap, 2 snurpenøter og RSW-tankanlegg. Tre personer fra Havforskningsinstituttet skal delta på toktet.

Skriftlig tilbud med opplysninger om fartøy, redskap, mannskapsstørrelse, lugarplass, instrumenter, bunkersforbruk, leieforlangende basert på fri bunkers sendes Fiskeridirektøren, postboks 185, 5001 Bergen, innen 12.1. 1981.

1980

1980 var eit heller grått år for norsk fiskerinæring. Sviktande bestandar og dystre prognosar har gjort næringa usikker, meiner mange. I denne oversikta har vi teke med noko av det som skjedde. Det er først og fremst tilhøva til tredje land som har vore vanskeleg i år.

Jan Mayen

Eit av dei største fiskeripolitiske stridsspørsmåla i 1980 var tilhøvet til Island. Året starta med at dei islandske styresmaktene gav fiskarane lov til å fiska 2,5 mill. hl vinterlodde meir enn tilrådd.

Formann i Fiskebåtredernes Forbund, Per Sævik, gjekk med ein gong ut og trua med aksjon dersom Noreg ikkje reagerte på dette. Den norske pressa var sterkt oppteken av saka, og Island måtte tåla massiv kritikk.

Den dåverande islandske fiskeriministeren, Kjartan Johannson grunna vedtaket med at forskarane hadde funne meir lodde enn det ein først hadde rekna med. Difor kunne den islandske kvoten aukast, sa han.

Norske forskarar stilte seg tvilande til dette, og undrast på korleis dei nye tala var komne fram.

18. januar overleverte den norske ambassadøren i Reykjavik ein note til den islandske regjeringa, med sterk kritikk av overfisket. I følgje noten kom den tilrådde totalkvoten til å verta overfiska med 200.000 tonn.

Svaret frå Island kom fire dagar seinare. I brevet frå den islandske ambassaden vart det hevda at Noreg og Island berre hadde vorte einige om sommarloddeknoten på forhandlingsmøtet i juni 79. Mads Bjørnerem, som var med i forhandlingsdelegasjonen, karakteriserte dette som «reinspikka tøv».

Stemninga tok til å verta amper mellom dei norske fiskarane. Per Sævik uttalte til Sunnmørsposten at Noreg burde svara på det islandske loddevedtaket med å fiska på spreng ved Jan Mayen til sommaren.

I midten av februar vart det så regjeringsskifte på Island, og den nye fiskeriministeren, Steingrimur Hermansson, gjorde det klårt at han ville stoppa det islandske loddefisket.

Nokre dagar etterpå gav likevel det islandske fiskeridepartementet etter press frå Alltinget 53 fiskebåtar løyve til å ta nye 40.000 tonn lodde.

I mars kom så neste konfrontasjon. Då gjekk Island ut med påstand om at Jan Mayen eigentleg er islandsk område, at Island hadde tradisjonell hevdrett til øya. Etter ei stund forlot ein dette synet, men ikkje meir enn at Steingrimur Hermansson framleis krov full råderett i islandsk 200 milsone mot Jan Mayen i tillegg til halvparten av bestandane rundt øya. Islandingane ville ikkje høyra snakk om nokon felles bestand. Etter deira meining var lodda islandsk.

I byrjinga av mai møttest så dei to landa til nye tingingar. Det vart semje om å oppretta ein norsk-islandsk fiskerikommisjon.

23. mai vart den norske fiskerisona rundt Jan Mayen oppretta.

I midten av juni møttest så Island og Noreg til forhandlingar igjen. Den nyoppretta norsk-islandske fiskerikommisjonen skulle ha sitt første møte. Kommisjonen vart samde om ein totalkvote på 775.000 tonn lodde i farvatna ved Island og Jan Mayen. 169 snurparar melde seg på til dette fisket.

Då loddefisket vart opna 6. august var det glimrande værtilhøve rundt Jan Mayen, og det vart meldt om gode fangstar heilt frå første dag av. Men det vart og kjent at 80 sovjetiske fartøy fiska ulovleg innafor den nye fiskerisona. Sovjet orsaka seg med at det ville ta minst tre månader å oversetja lova om den nye fiskerisona, og få den distribuert til sovjetiske fiskarar.

Før dei norsk-islandske forhandlingane tok til att vart det kjent at Danmark ville oppretta 200 mils økonomisk sone langs Grønland, også mot Jan Mayen. Noreg sende med ein

gong skriftleg protest til den danske regjeringa.

I byrjinga av august til så forhandlingane med Island til att. Island stilte med beinharde krav i Oslo, og partane sto langt frå kvarandre. Det skulle likevel syna seg at Noreg var på gli i denne saka. Fleire norske krav som tidlegare hadde vore «ufråvikelege», var no komne på tale att. Til og med det islandske kravet om 200 milsone i full breidde mot Jan Mayen vart det semje om.

Då avtala var klar vart det protestert kraftig frå fiskarhald. Den så godt som einstemmige dommen var at norske fiskeriinteresser var svikta av utanrikspolitiske omsyn. Norges Fiskerilag avviste med ein gong avtala, etter at dei to representantane frå laget som var med på forhandlingane hadde reservert seg. Også pressa var nådelaus i sin kritikk.

Samstundes vart det meldt at loddefisket ved Jan Mayen var rekordarta. Fisket vart difor avvikla raskare enn venta.

Sild

har også i år vore ein omstridt fisk. I byrjinga av februar offentleggjorde Trond Bjørndal ei analyse av silde-næringa. Analysa stod å lesa i Fiskets Gang. Bjørndal konkluderte med at næringa bør reduserast med 40 prosent for å verta lønsam.

6. juni var det så møte i reguleringsutvalget. Spørsmålet om sildefiske i 1980 sto på sakslista. Utvalet delte seg i denne saka. Norges Fiskerilag gjekk inn for 200.000 hektoliter medan forskarane gjekk mot sildefiske i det heile. Fiskeridirektøren innstilte på 100.000 hektoliter i tillegg til 20.000 som bifangst.

Reaksjonane lot ikkje venta på seg. I slutten av juli kom dei første pro-

testane frå Island. Omlag samstundes rådde det internasjonale Havforskningsrådet (ICES) frå at det vert fiska atlanto-skandisk, eller norsk vårgytande sild, i 1981.

På den nordiske fiskerikonferansen i Gøteborg i slutten av august gjekk Island igjen til storoffensiv mot det norske sildefisket. Men det hjelpte ikkje, landnotfisket starta 3. og snurpenotfisket den 25. september.

Fiskerikonferansen i Gøteborg fekk også eit etterspel. Vel heimkomen skreiv signaturen kas. i Sunnmørsposten eit skarpt innlegg på førstesida, Sild og Dill. Innlegget kritiserte det store pengeforbruket på slike konferansar, og var tvilande til om slike samankomstar hadde noko føre seg i det heile, reint sett vekk frå det sosiale . . . Stavanger Aftenblad kritiserte konferansen på same

grunnlaget. Dei to innlegga førte til mykje indignasjon hjå mange.

Torskefisket

var ujamnt i år. Det byrja godt. I januar vart det teke svært mykje torsk utanfor Nord-Norge. – Vi har aldri fiska så godt, kunne fiskarane opplysa på spørsmål frå pressa. Dei nytta samstundes høvet til å dra forskarane sine dystre torskeprogosar i tvil.

Også på Møre-kysten gjekk torskefisket bra. Dei første fangstane vart landa i slutten av januar, og om lag samstundes uttala forskningssjef Arvid Hysten til Sunnmørsposten at han såg lyst på bestandssituasjonen for Møretorsk. Han understreka likevel det uheldige i at reketrålarar og snurrevadbåtar tek torskkeyngel i sine fangstar.

Lofotfisket vart sett 31. januar. Den første veka i februar var det heilt stille i Lofoten. Få båtar hadde teke turen og det vart ikkje meldt inn større fangstar.

8. februar tende avisa «Nordlys» ein brannfakkel. I ein stort oppslått artikkel hevda avisa at trålarane dreiv samvitslaust rovfiske på Nordkappbanken. I følgje avisa håva trålarane inn store mengder småfisk som berre vart spylt over bord igjen. Dette vart og bekrefta av forskarar som hadde vore på feltet.

Fiskeridirektotaret reagerte spontant og sende ut melding om at utkastning av småfallen fisk er klårt ulovleg. Trålarforeininga avviste påstandane og karakteriserte dei som tøv.

I slutten av februar var framleis Lofotfisket svært dårleg. Utvaldsformannen Helge Hanssen uttala til Fiskeribladet at det var det dårlegaste fisket han hadde sett dei siste 17 åra. Alt i slutten av februar tok fartøy til å reisa frå Lofoten. Det dårlege været i byrjinga av mars førte til at mesteparten av Lofotbåtane hadde landliggje, men været førte ikkje til det innsiget av skrei som var venta. Samstundes vart det meldt om rekordtorskefiske utanfor Finnmarkskysten.

I midten av mars var talet på deltakarar i Loften rekordlåg. Kvantumet låg om lag 6000 tonn under tilsvarande tal for 1979. For første gang vart det importert finsk torsk midt under Lofotfisket. Men skreien lot seg ikkje lokka opp frå djupna.

Då Lofotfisket vart avslutta i slutten av april var totalkvantumet 13.000 tonn under resultatet frå 1979. Oppsynet vart heva 25. april. Tilsaman vart det ilandbragt 27.000 tonn skrei. Likevel fekk fiskarane eit bra resultat. Trass alt var det 1000 fiskarar mindre å dela på og betre prisar enn i 1979.

Etter ein god start svikta vårtorskefisket i Finnmark ein del. Då fisket vart avslutta i midten av mai gav det tilsaman eit kvantum på vel 22 millionar kg. Dette var 2,8 millionar mindre enn året før.

I oktober kom så meldinga om at den norske torskkevoten var kraftig overfiska. Dei norske trålarane som hadde meir att av kvoten sin fekk fram-

Matpyramiden

- gjør det enklere å velge

Spis minst av dette!

Spis så mye du vil av dette!

Spis mest av dette!

Design: Inger Landsem Dalsheim

Forbrukerrådet

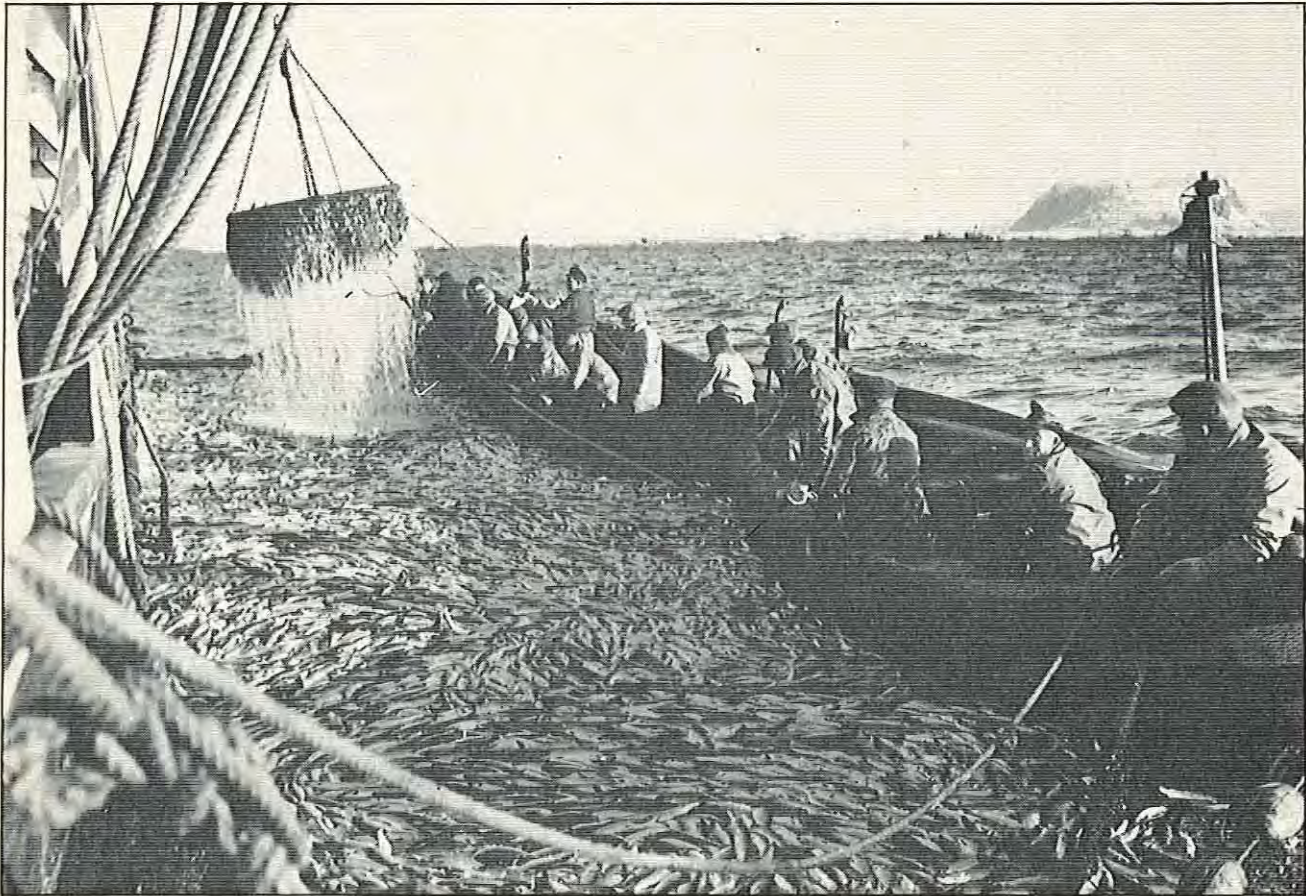
Matvarene i det store feltet med *brun ramme* bør danne grunnlaget i kosten. Ved å spise slik mat hver dag – først og fremst brød, melk og poteter – får du mesteparten av de næringsstoffene du trenger.

Matvarene i feltet med *gul ramme* kan hjelpe til å variere kostholdet utover at energitilførselen blir for høy.

Matvarene i feltet med *blå ramme* trenger du lite av om du spiser riklig fra det nederste feltet.

Reistad & Sonn AS

Spis mindre fisk, sto det i brosjyra som Forbrukerrådet gav ut i samarbeid med Statens Ernæringsråd. Denne såkalla «Matpyramiden» førte til sterke reaksjonar frå mange hald.

leis fiska. Rett etter dette vart kjent hadde det internasjonale havforskningsrådet ICES eit møte i København. Der gjorde dei framlegg om at den totale torskekvote vert senka med 90.000 tonn til 300.000 tonn.

Reguleringsutvalet hadde møte i Bergen 15. desember, og dei gjekk der inn for at det i 1981 vert gjennomført reguleringstiltak også for passive reiskap.

Tilhøvet til tredje land

Vi har alt vore inne på dei vanskane som oppstod i samband med delelinene rundt Jan Mayen. Men også vårt fiskeripolitiske tilhøve til andre land har vore noko anstrengt i året som gjekk. Særleg har samarbeidet med EF vore vanskeleg.

I januar gjekk ringnotflåten ut og fiska opp heile årskvoten av makrell vest for 4 grader i løpet av 14 dagar. Mesteparten av dei 22.000 tonna gjekk til oppmaling. Flåten vart sterkt kritisert for dette.

I byrjinga av mars vart det så klårt at den norske kolmulekvoten i færøyske farvatn var innpå halvert frå 1979.

Den norske totalkvoten var no på 50.000 tonn.

Samstundes sende Fiskeridirektøren ut melding til alle norske loddefartøy i Barentshavet, med innskjerping av reglane. Dette etter at Sovjet i månaden før hadde sendt to protestnotar om norske loddebåtar som fiska ulovleg i sovjetisk sone. Månaden etter kom dei første samtalaner i gang mellom Jens Evensen og den sovjetiske viseutariksministeren Igor Semskov.

I byrjinga av mai fekk vi melding om at norske linebåtar som fiska ved Orknøyane og Rock All var oppbragt av britiske oppsynsbåtar og tvinga til å kasta for tusenvis av kroner i bifangstar på sjøen. Noreg tok seinare denne saka opp med EF og fekk slått fast at dei norske båtane har full rett til å behalda alle uungåelege bifangstar.

21. juli vart makrellfisket i Nordsjøen opna. Heile 130 båtar skulle dela den 27.500 tonn store kvoten mellom seg.

Då første del av 1980 var runda, kunne direktør i Eksportutvalget for Ferskfisk, Johan Muri, opplysa til Sunnmørsposten at den norske

I 1980 vart det lov å fiska sild igjen. Rett nok berre 120.000 hl, men likevel...

ferskfiskeeksporten til då hadde auka med 30 millionar kroner.

I september gjekk norske styresmakter til motoffensiv mot EF sin fiskeripolitikk. Fiskeriminister Bolle kritiserte EF sin totale mangel på respekt for fiskeriavtala, og særleg at EF i det heile nekta å leggja fram statistikk. Først i byrjinga av september måtte EF bøya av, og gå med på å leggja fram fangststatistikk.

Rett etter dette vart det kjent at EF hadde overfiska kvoten sin av både makrell, torsk og hyse i norsk sone. Dette fisket vart difor stengt.

I skrivande stund er det ennå ikkje klårt om EF klarar å koma fram til ein sams fiskeripolitikk. I verste fall kan dette føra til at Noreg ikkje får noko fiskeriavtala, og at ressursane i Nordsjøen til neste år vert fritt vilt.

Januar: Hysa skapar vanskar for trålarane. Det vart meldt om opptil 60% innblanding. Forskarane vart bedne om å vurdere hysebestanden på nytt. Seinotfisket så smått i gang.

Bladet «Nye Alle Menn» slår opp historien om den såkalla «dødslista», eit notat som skulle forefinnast i Fiskeridepartementet over fiskevær i Nord-Noreg som ikkje har livets rett. Bolle rykkjer ut og dementerer. – Ei slik liste finst ikkje, sa han og la til at dersom ho hadde eksistert ville han personleg ha øydeldagt ho.

I slutten av månaden vekte professor Terje Hansen oppsikt med ei analyse av den økonomiske situasjonen for trålarneringa. Han meinte at omfattande omstruktureringar måtte til for å redde næringa, og la fram tal som synte at mesteparten av trålarreiarlaga faktisk var på randa av konkurs.

Elles vart loddefisket opna.

I slutten av januar vart og landets første skjellfabrikk offisielt innvia. Fabrikkene ligg i Lyngen i Troms og skal ta i mot 500 tonn skjell i året. Av dette reknar ein med å kunne produsera om lag 50 tonn ferdig vare i året.

I slutten av januar vart det og ein del avisskriveri omkring Stortingsmeldinga om boring i nord. Det synte seg at Fiskeridirektøren og Fiskeridepartementet sin kommentar til meldinga var utelatt. Årsaka til dette, vart det sagt frå Olje- og Energidepartementet, var at ein trudde denne kommentaren var trekt attende.

Februar: Medan Lofotfisket svikta hadde loddefisket ei rekordveke i byrjinga av februar.

Fiskeriminister Eivind Bolle varslar omstrukturering i næringa når den reviderte langtidsplanen ligg føre våren 81. Seinare på året, i desember, skapte Bjørn Brochman, Fiskeride-

partementet, fiskeripolitisk sensasjon då han på eit kurs i Øystese gjekk ut med nokre av dei nye tankane bak langtidsplanen. Brochmann har vore utreiingsleiar for den nye planen, og innlegget hans sto å lesa i førre nummer av Fiskets Gang.

På slutten av månaden hadde over halvparten av snurparane teke loddevoten. Fisket føregjekk for det meste i Varangerfjorden.

Mars: I byrjinga av mars dukka det opp ein grotesk reportasje i vekebla-

På slutten av året gjekk diskusjonen høgt om det til neste år skal innførast reguleringar for kystfiskeflåten. I skrivande stund er dette ikkje avgjort.

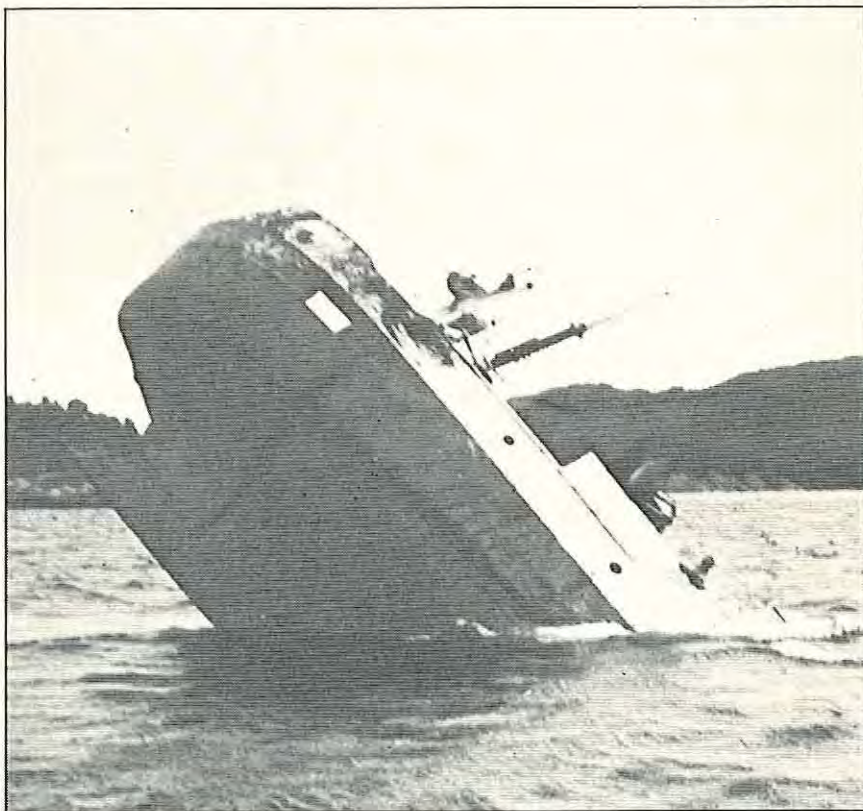
det STERN om norsk selfangst. Journalisten hadde først og fremst hengt seg opp i pelsinga av kvitungane. Det synte seg at journalisten og fotografen hadde fått vera med fangstskuta «Norvang» på feltet etter anmodning frå Utanriksdepartementet.

April: i midten av månaden var loddefisket slutt. Tilsaman deltok 222 snurparar aktivt i dette fisket. Etter den gode perioden i februar då lodda måtte først lange strekningar, dabba fisket av.

I april vart og Stortingsmeldinga om utviklinga av oppdrettsnæringa lagt fram. Her gjekk det klårt fram at hovudansvaret for denne næringa framleis bør liggja hos Fiskeridepartementet. Det gjekk og fram at verdet av oppdratta laks og aure i 1979 låg på om lag 217 millionar kroner.

Kapasitetsreduksjonen av ringnotflåten gjekk ikkje så fort som venta. Men kondemneringane av eldre båtar fekk likevel rikeleg spalteplass i dagspressa. Dette biletet (av Oddmund Lunde) spanderte Dagbladet ei heil førsteside på.

Foto: Oddmund Lunde

Mai: Norges Fiskarlag og staten samde om ei avtale der ytterligere 550 millionar vart overført fiskerinæringa i tillegg til dei tidlegare løyvdde 850 millionane.

I pinsehelga vart 10 tonn lodde lagd inn i tørketunnelane ved Selje Fiskeindustri. Dermed var det klart for eit nytt produkt på tørrfiskmarknaden.

Juni: Olje-fisk fondet oppretta. Det vart første året løyvd 35 millionar kroner til dette fondet. Bakgrunnen for fondet er den vanskelege situasjon mange fiskarar har kome i på grunn av den nye oljeindustrien. Tilhøvet mellom gamle og nye brukarar av havet har i mange høve ført til konflikt, og dette skal fondet vera med å

retta på. Fondet skal difor gje tilskot til tiltak som kan kompensera for dei driftsvanskane oljeindustrien har påført fiskarane. Midlane skal først og fremst brukast til å betra driftstilhøva og til å utvikla alternative driftsmuligheiter.

August: I år var NORFISHING-messa attende i Trondheim igjen. Dei fleste var glade for det. Messa vart offisielt opna av Fiskeridirektør Hallstein Rasmussen 11. august. Om lag 20.000 vitja fiskerimessa.

September: I dagane 9.-11. august heldt Norges Fiskarlag landsmøte i Trondheim. På landsmøtet gjekk ein mellom anna inn for å heva minste-

målet på sei til 40 cm. Dette reagerte Fiskeridirektøren raskt på, og tre veker seinare vart det lovfesta.

I september sto det att 150 millionar kroner til kapasitetsreduserande tiltak i ringnotflåten. Målet er å redusera kapasiteten med 20 prosent, til 1 million hektoliter, men dette går seinare enn venta.

Oktober: I byrjinga av oktober la departementet fram budsjettframlegget. Det syntte ei auke på 14,4 prosent frå året før. Det vert foreslått 25 millionar til olje-fisk fondet og 35,4 millionar til aksjonsplanen for Nord-Norge.

Verdi av utførsel av fisk og fiskeprodukter, selfangst- og hvalfangstprodukter

	Jan.-okt. 1980	kr. 1 000
Fisk og fiskeprodukter:		
Fisk, krepsdyr og bløtdyr	2 467 399	
Fisk, krepsdyr og bløtdyr, tilberedt eller konservert	698 947	
Sildolje og annen fiskeolje	167 551	
Tran (herunder haitran og høyvitaminholdig tran og olje)	52 582	
Herdet fett (fra fisk og sjøpatte- dyr)	162 000	
Mjøl og pulver av fisk, krepsdyr eller bløtdyr	570 152	
Tang- og taremjøl	3 998	
Andre fiskeprodukter	85 786	
I alt	4 208 415	
I alt jan.-okt. 1979	4 050 459	
Hvalfangstprodukter:		
Hvalkjøtt	6 915	
Hvalolje	97	
Sperm- og bottlenoseolje	—	
Hvalkjøttekstrakt	—	
Kjøttmjøl	7	
Andre hvalfangstprodukter	2 638	
I alt	9 657	
I alt jan.-okt. 1979	15 169	
Selfangstprodukter:		
Selolje	3	
Rå og beredt pelsskinn av sel, kobbe eller klappmyss	44 577	
I alt	44 580	
I alt jan.-sept. 1979	37 806	

Ekspedisjonssjef i Fiskeridepartementet

Disse har søkt på stillingen som ekspedisjonssjef i Fiskeridepartementet:

1. Underdir. Kjell Raasok
2. Underdir. Øystein Josefsen
3. Kontorsjef Dagfinn Arnesen, Rikshospitalet.
4. Underdir. Anders B. Voldenes, Distr. utb.fond.
5. Fagsjef Jakob Haugen, Metr.Inst. Oslo.
6. Budsjettsjef og avdelingssjef. Odd Skarby, NRK/Oslo.

Høyere rente

Rentesatsene for gamle og nye lån i Statens Fiskarbank vil fra 1. januar 1981 heves 1 prosent, har regjeringen bestemt.

For 1. prioritetslån til fartøyer, redskaper, anlegg i land og fiskeoppdrettsanlegg vil rentesatsen bli 9,5 prosent p.a. For byggelån blir rentesatsen 10,5 prosent p.a., for driftslån til fiske og fangst 10 prosent p.a., og for 2. prioritetslån til fartøyer og tilvirkningsanlegg 8 prosent p.a. heter det i ei melding fra Fiskeridepartementet.

Nytt styre i rettleiarforeninga

Under konferansen for rettleiings-tenesta i Øystese, heldt rettleiarforeninga generalforsamling med val.

Det nye styret ser etter dette slik ut: Formann Paul Birger Torgnes, nestformann Harald Bollvåg, sekretær Håkon Grande, kasserar Randi Christensen og styremedlem Alf Albrigtsen. Desse har personlege varafolk som følgjer: Ragnar Sandbæk, Knut Sverdrup, Jann Kristoffersen, Kari Dalsbø og Asbjørn Rasch jnr.

Vi beklager!

I forrige nummer av Fiskets Gang hadde vi en artikkel om inspeksjonsordning på trålere i Barentshavet. I denne artikkelen var det dessverre brukt et par uheldige formuleringer, som vi ser oss nødt til å rette opp.

Vi skrev at forskerne ikke kan nyttiggjøre seg informasjonene de får fra russerne. Dette er etter det vi forstår ikke riktig.

Vi skrev videre at «Johan Hjort» er ubrukelig til sidetråling og at det inneber ein risiko for mannskapet å arbeide ombord i denne båten. Etter det som nå blir opplyst kan båten drive sidetråling, men den er lite egnet i et omfattende bunntrålsurvey. «Johan Hjort» har fremdeles sine sertifikater, og kan utfra det ikke karakteriseres som farlig.

Red.

Nye idear gir sikre arbeidsplassar

100 sikre arbeidsplassar, lyse utsikter og utradisjonell tankegang – det er Frøya Fiskeindustri i eit nøtteskall. Ein av dei få- om ikkje den einaste- verksemda innan næringa som har levd gjennom dei siste fem åra utan permitteringar.

I denne perioden har verksemda og bygd ny fabrikkhall for produksjon av olje og mjøl, og dei held no på å fullføre eit nytt tilbygg som skal huse fryseri og fisketilverksingsanlegg. Denne siste delen har dei seinare åra teke meir av kapasiteten ved verksemda.

Det er først og fremst produksjonar som fiskeindustrien tradisjonelt ikkje har, som har lagt grunnlaget for den solide økonomien til Frøya Fiskeindustri. I 1979 kom heile 60% av dekningsbidraget frå produksjonar basert på stavsild, atlanto-skandisk sild og fiskeoppdrettsnæringa.

Eige fiskeoppdrett

I samarbeid med Frøya Edelfisk $\frac{1}{2}$ starta Frøya fiskeindustri allereie i 1970 med oppdrett av matfisk. Produksjonen har stort sett gått svært bra, trass i at dei til tider har vore plaga med lakselus og vibriose.

Fiskeindustrien har og kjøpeløyve for oppdrettsfisk gjennom Fiskeoppdretternes Salgslag. Største delen av fisken som vert frossen og pakka er kjøpt inn for eigen rekning, men det hender og at dei yter same tenestene til andre kjøparar.

I oppdrettet nyttar dei både avfall får fiskefilét- og stavsildproduksjonen og lodde og brisling som dei fryser ved anlegget. Det er og gjort forsøk på å fryse inn sommerlodde til fiskefôr ved fabrikk. Innfrysinga av lodde vert berre gjort til eige bruk, for videresal til andre fiskeoppdrettarar har verksemda kjøpt inn sjøfrossen lodde frå både russiske og norske farty.

Stavsild – til konsum

Frøya Fiskeindustri har produsert filét-farse av stavsilda dei har fått iland. Denne farsa vert nytta i fiske-matproduksjonen, og verksemda har opparbeida seg eit godt kundenett i innlandet for produktet. Med det gode stavsildfisket vi har hatt på Suladjupe dei siste åra, reknar verksemda med at dette er ein produksjon som vil verta stadig meir verdfull for dei.

Pakking og frysing av oppdrettsfisk frå eige oppdrettsanlegg, og frå andre oppdrettarar, har utvikla seg til å bli ein svært viktig del av Frøya Fiskeindustri si verksemd.

Foto: Kari Østervold Toft

Men framleis er det for lite gjort når det gjeld marknadsføring av produktet, noko verksemda vonar Frionor vil gjere noko med. Frøya Fiskeindustri er knytt til Frionor og Nor-Food når det gjeld sal av oppdrettsfisk. På andre områder er verksemda knytt til Nirsildmel, Fiskemelutvalget, Norsk Frossensild og Norske Fiskeprodusenters Forening. Sjølv driv dei berre rein produksjon, og overlet til salsorganisasjonane å ta seg av sal, produktutvikling og marknadsarbeid.

Dårlege tider for tradisjonelle produkt

Produksjon av frossen fiskefilét har i svært mange år vore den viktigaste produksjonen ved verksemda. I dei seinare åra har det imidlertid vore ein tendens til at denne produksjonen utgjør ein stadig mindre del av dekningsbidraget ved årets slutt.

Grunnen til denne utviklinga ligg først og fremst i redusert tilgang på

råstoff. I tillegg har vi fått opphevinga av systemet med fordeling og dirigering av levande sei i Råfisklaget sin regi. Resultatet er at Frøya Fiskeindustri i 1980 har fått 150 tonn levande sei.

Når det gjeld tørrfisk og saltfisk har Frøya Fiskeindustri hatt problem med å greie konkurransen om råstoffet med tilvirkeeksportørar og klippfisktørkeri i Trøndelag og på Nord-Møre.

Dobbelfrysing gir sikre arbeidsplassar

på Frøya Fiskeindustri. For denne verksemda er fisken mest verdfull når den ligg på lager, då er og anlegget produksjonsklart til ei kvar tid. Med eit godt lager av råstoff, er verksemda mindre følsom for skiftingar i sesongane.

På mjøl og oljesida har produksjonen gått sterkt attende dei siste åra, dette skuldast først og fremst at avfallet frå produksjonen vert nytta til

andre ting, som til dømes fór til oppdrettsnæringa.

Statseigd

Frøya Fiskeindustri vart starta i 1947. Staten har mest 48% av aksjekapitalen i verksemda, noko som tyder at verksemda sine målsetjingar først og fremst er samfunnsmessige. Målsetjingane er kort samanfatta å skaffe fiskarane avsetnad for sine fangstar, å skaffe så mange gode og trygge arbeidsplassar som mogeleg, å sørge for positive ringverknader i lokalsamfunnet og ikkje minst å oppnå økonomisk forsvarleg drift.

Til no har verksemda tydeleg nok greidd å leva opp til dei fleste av desse målsetnadane sine.

Konsumfiskproduksjonen består mellom anna av produksjon av stavsilde til fiskefarse. Det gode stavsildefisken i Suladjupe har gitt grunnlag for ein produksjon som svært få andre fiskeindustriar har satsa på til no.

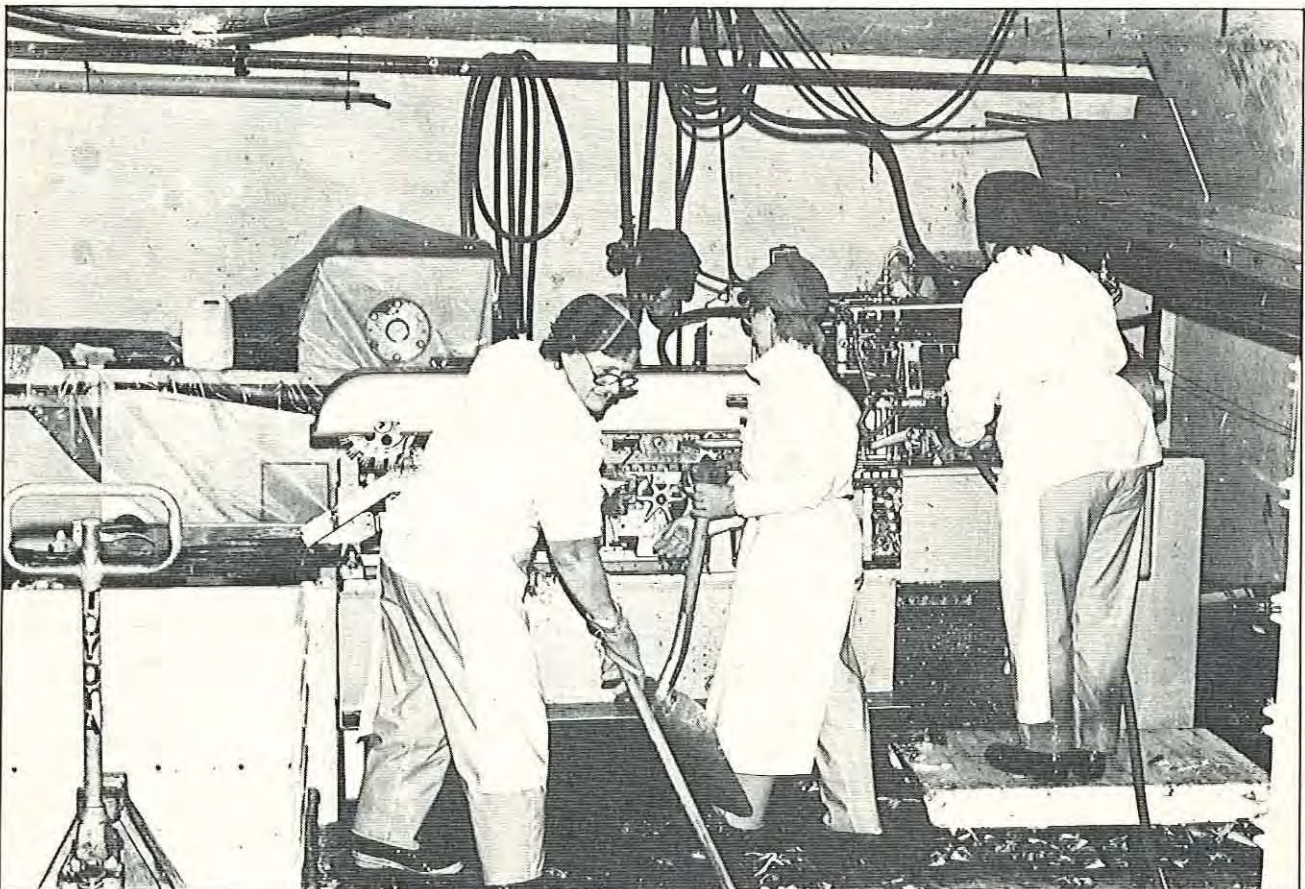

Foto: Kari Østervold Toft

EDB-revolusjon på Fiskeridirektoratet?

– Riktig nok har Fiskeridirektoratet brukt EDB siden 1972, opplyser kontorsjef for EDB-avdelingen i Fiskeridirektoratet Ove Davidsen til Fiskets Gang; men nå skal EDB få en helt annen og viktig funksjon her. Likeså på Havforskningsinstituttet og Vitamininstituttet.

Han sikter til avtalen om innkjøp av en ny Honeywell Bull $\frac{A}{S}$ DPS 8/46 EDB-maskin. Denne maskinen leveres ved årsskifte og skal erstatte en gammel maskin, som er for lite tidsmessig og dyr for Fiskeridirektoratets funksjoner.

– Det nye anlegget er en EDB-revolusjon på Fiskeridirektoratet, og det skal tilpasses Fiskeridirektoratets spesielle behov: Anlegget åpner en rekke muligheter innen EDB, sier Davidsen og håper fortsatt på et godt samarbeid med alle kontorene «på huset» når dataterminalene skal integreres på de fleste kontorer og bli like vanlig som skrivemaskinen. De ansattes funksjoner foran skjermen og terminalene skal være enkle å betjene.

Fiskeridirektoratet satser 6 millioner kroner på nytt EDB-utstyr.

– Det er utarbeidet en rammeplan for bruken av EDB på Fiskeridirektoratet. Denne rammeplanen har vært forelagt rasjonaliseringsdirektoratet.

– Det nye EDB-anlegget er totalbudsjettet til 6 millioner kroner. De 6 millioner kronene skal dekke utgifter til innkjøp, innstallering av maskinen og en egen maskin som koster en

Fiskeridirektøren Halstein Rasmussen undertegnet avtalen om innkjøp av nytt EDB-anlegg, fra Honeywell. Honeywells representanter var Direktør Gunnar Garø.

Foto: Gunnar Christensen.

halv million kroner til Havforskningsinstituttet. Denne skal koples til hovedsentralen som blir Fiskeridirektoratets Honeywell-maskin i Møllendalsveien 4, sier Davidsen. Havforskningsinstituttets maskin har fabrikket NOR 100 og er fra Norsk Data.

I 1976 kjøpte Fiskeridirektoratet en NOR 10 S maskin for kvotekontroll. Også denne skal koples til den nye maskinen som en «front-end» maskin. Enda en NOR 10 S – maskin blir

kjøpt brukt fra Statens Driftssentral, og blir koplet til hovedmaskinen.

Den gamle EDB-maskinen ble anskaffet i 1972 og het Honeywell Bull G 130. Deler av anlegget ble kjøpt brukt slik at denne maskinen er opptil ti år gammel.

Den gamle maskinen har vesentlig vært brukt til fiskeristatistikk, forskjellige funksjoner for havforskningsinstituttet og Vitamininstituttet foruten opplysninger om sluttседler o.l.

Avtale om støttetiltak til fiskerinæringen

Avtale av 11. desember 1980 mellom Norges Fiskarlag og Forbruker- og administrasjonsdepartementet om støttetiltak til fiskerinæringen for 1981.

§ 1.

Avtaleperioden

Denne avtale gjelder i tiden 1. januar–31. desember 1981.

§ 2.

Tilskuddsberettigelse

Tilskudd etter denne avtale kan bare utbetales for fangst levert fra fartøy som er registrert i merkeregisteret for fiskefartøy og hvor fartøyets hovedsmann er innført i fiskarmanntallet.

Tilskudd kan også utbetales til fisker som er innført i fiskarmanntall selv om vedkommende leverer fangst fra fartøy som ikke er innført i merke-registeret.

Etter samråd med Norges Fiskarlag kan det også utbetales tilskudd til personer som er tilknyttet tilskuddsberettiget fartøys drift.

§ 3.

Torsk m.v.

- a) Det ytes fraktutjevningstilskudd for torsk, hyse, sei, lyr, lange, brosme, kveite, blåkveite, flyndre, steinbit, pigghå, skate, rognkjeks, breiflabb og uer som blir ilandført av norske fartøyer i Norges Råfisklags soner 1–4.

Tilskuddet er 4 øre pr. kg fisk i sone 1, 3 øre pr. kg i sone 2, 2 øre pr. kg i sone 3 og 1 øre pr. kg i sone 4. Vekten av den fisk som leveres på annen måte enn som sløyd og kappet råfisk, herunder sjøtilvirket fisk, omregnes til sløyd og kappet råfiskvekt. Fraktutjevningstilskudd gis ikke for fisk til oppmaling eller dyrefôr, vesentlig kvalitetsforringet fisk og fisk som er under en minstegrense som fastsettes av Fiskeridepartementet i samråd med laget.

b) Det ytes fraktutjevningstilskudd for torsk, hyse, sei, lyr, lange, brosme, kveite, blåkveite, steinbit, makrellhai, sverdfisk, makrellstørje, håbrann, skate, pigghå og uer som blir ilandført av norske fartøyer fra farvannene ved Grønland, Newfoundland, Island, Færøyene, Shetland, Orknøyene, Hebridene, Rock All, Irskesjøen, Bjørnøya, Svalbard, Jan Mayen, Barentshavet eller fra andre fjerne farvann som Fiskeridepartementet bestemmer. Tilskuddet er 4 øre pr. kg. Vekten av fisk som leveres på annen måte enn som sløyd og kappet råfisk, omregnes til sløyd og kappet råfiskvekt.

Bestemmelsene i dette punkt omfatter ikke fisk fra fjerne farvann når fisken blir levert utilvirket i Norge. Slik fisk faller inn under tilskuddsordningen for vedkommende lag.

c) Utbetalingene av tilskuddene under a og b ovenfor skjer gjennom salgslagene.

- a) Til prisstøtte for reker som blir ilandført av norske fartøyer i distriktet til Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiske-salslag, Sogn og Fjordane fiske-salslag, S/L Hordafisk, Rogaland Fiskesalgslag S/L, Skagerakfisk S/L og Fjordfisk S/L stilles til disposisjon 35 mill. kroner.

Av dette beløp avsettes tilstrekkelige midler til å dekke følgende støtteordninger:

I For kystfarende saltkokte, ferske eller isete skallreker til konsum stilles til disposisjon et beløp som svarer til 300 øre pr. kg.

II For ikke-sjøfrosne reker til produksjon utbetales 200 øre pr. kg for inntil 20.000 kg av det enkelte fartøys rekefangst.

Avvik fra dette mønster i inn-

tekstutjæmnende retning kan godkjennes av Fiskeridepartementet.

Restbeløpet anvendes som støtte for reker til produksjon. Ved fastsettelse av støttesatser skal det legges til grunn at støtten får inntekstutjæmnende virkning. Satsene fastsettes av Fiskeridepartementet i samråd med Norges Fiskarlag etter opplegg fra salgslagene nevnt under punkt 2a ovenfor.

2. Til føringstilskudd for reker til produksjon avsettes 2,5 mill. kroner. Nærmere retningslinjer for disponeringen av tilskuddet fastsettes av Fiskeridepartementet i samråd med Norges Fiskarlag.
3. Til regulering av priser og kostnader ved fisket og førstehåndsomsetningen av krabbe som anvendes til produksjon, og som blir ilandført i distriktene til de salgslag som er nevnt under punkt 2a ovenfor, stiller Fiskeridepartementet til disposisjon som generelt tilskudd for lagene inntil 7,5 mill. kroner. Det stilles inntil 1,5 mill. kroner til disposisjon for innfrysing og føring av krabbe, og inntil 3,0 mill. kroner som produksjonsstøtte.
4. Som prisstøtte til kvalkjøtt, kval og selspekk som ilandføres av norske fangstfartøyer i distriktene til Norges Råfisklag og Småkvalfangernes Salslag A/L stiller departementet til disposisjon inntil 9 mill. kroner. Det er et vilkår for utbetaling av tilskudd til kvalkjøtt at kjøttet er godkjent av veterinærmyndighetene til konsum. For utbetaling av tilskudd til selspekk er det et vilkår at attest for utveiet kvantum foreligger fra Fiskeridirektoratets Kontrollverk.
5. Til regulering av priser og kostnader ved fangst og førstehåndsomsetning av brugdelever og brugdefinner ilandført i distriktene til Norges Råfisklag og Småkvalfangernes Salslag A/L stiller Fiskeridepartementet til disposisjon inntil 2,0 mill. kroner.

6. Til regulering av priser og kostnader og fangst og førstehåndsomsetning av håbrand, makrellhai og sverdfisk samt håbrandfinner omsatt gjennom Håbrandfiskernes Salslag, stiller Fiskeridepartementet til disposisjon inntil 1,3 mill. kroner.
7. Til regulering av priser og kostnader ved fangst og førstehåndsomsetning av størje som blir ilandført i distriktene til de salgslag som er nevnt i punkt 2a ovenfor, stiller Fiskeridepartementet til disposisjon inntil 1,2 mill. kroner.
8. Det avsettes 2 mill. kroner som støtte til kunstig tørket fiskemel. Beløpet disponeres av Fiskeridepartementet i samråd med Norges Fiskarlag.
9. a) Til pristilskudd ved fisket og førstehåndsomsetningen i distriktene til de lag som er nevnt nedenfor, stiller Fiskeridepartementet til disposisjon et beløp på i alt 365 mill. kroner.

b) Av beløpet avsettes:

– 4 mill. kroner til rundfrysing om bord av fisk som leveres til filetproduksjon.

Beløpet er en overslagsbevilgning og forutsettes nyttet som et særlig tilskudd pr. kg rundfrossen fisk på kr. 0,50. Eventuelle nødvendige bevilgninger ut over avsatt beløp, tilføres fra reservebeløpet.

– 1. mill. kroner til disposisjon for Norges Råfisklag til føring av skrei til anvendelse frysing. Eventuelt unyttet beløp kan brukes som pristilskudd i lagets distrikt.

– inntil 5 mill. kroner som spesielt pristilskudd særlig for brosme og lange i soner 6–7 i Norges Råfisklags distrikt. Fiskeridepartementet kan etter søknad godkjenne slike tilskudd i lagets sone 5.

c) De resterende 355 mill. kroner fordeles således:

Norges Råfisklag	240 mill. kroner
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag	80 mill. kroner
Sogn og Fjordane Fiskesalslag	
S/L Hordafisk	
Rogaland Fiskesalgslag S/L	35 mill. kroner
Skagerakfisk S/L	
Fjordfisk S/L	

Beløpet til Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag og Sogn og Fjordane Fiskesalslag disponeres i samråd med Norges Fiskarlag og etter forslag fra lagene.

Beløpet til de 4 sistnevnte salgslag disponeres i samråd med Norges Fiskarlag og etter forslag fra de nevnte lag.

Ved fordelingen på lagene er tatt sikte på å tilgodese fiskesorter og distrikter med særlige lønnsomhetsproblemer for fiskerne.

10. Ut fra de fastsatte forutsetninger bestemmer lagene selv hvilke tiltak som skal settes i verk ved hjelp av de midler lagene får etter punkt 2), 3), 4), 5), 6), 7) og 9), men vedtakene trenger forhåndsgodkjenning av Fiskeridepartementet.
11. Lagene får midlene stilt til disposisjon etter hvert som lagene trenger dem for gjennomføring av godkjente støttetiltak. De midler som lagene måtte ha igjen den 31. desember 1981, kan lagene kreve overført til samme formål etter denne dato.

§ 4.

Sild, makrell, lodde m.v.

1. Til regulering av priser og kostnader ved fisket og førstehåndsomsetningen av sild, brisling, makrell, lodde, kolmule, tobis, øyepål og vassild som blir ilandført av norske fartøyer i distriktene til Feitsildfiskernes Salgslag, Norges Sildesalslag, Norges Makrellag S/L, Skagerakfisk S/L og Fjordfisk S/L, og som etter råfiskloven hører inn under laget, stiller Fiskeridepartementet til disposisjon for lagene et beløp som beregnes på grunnlag av kr. 15,- pr. hl for råstoff som går til annen anvendelse enn til olje og mel.

Dog kan støtte gis til råstoff som anvendes til matmel.

Beregningsgrunnlaget omfatter ikke atlanto-skandisk sild og nordsjøild.

Beregningstilskuddet skal ikke nyttes til direkte pristilskudd for konsumråstoff når prisene til slik anvendelse er tilfredstillende, men fortrinnsvis som tilskudd til lavt betalt konsumråstoff eller til konsumfremmende formål.

2. Til særlige støttetiltak ved det fiske og den førstehåndsomsetning som er underlagt Feitsildfiskernes Salgslag, Noregs Sildesalslag, Norges Makrellag S/L, Skagerakfisk S/L og Fjordfisk S/L, stiller Fiskeridepartementet til disposisjon et beløp på i alt 63 mill. kroner som kan nyttes til råstoff som anvendes til konsum, og som fordeles slik:

I For å opprettholde en forvarlig pris til fisker i perioder med vanskelige markedsforhold, stilles inntil 24 mill. kroner til disposisjon som tilskudd til kystfanget makrell.

II Videre stilles til disposisjon inntil 15 mill. kroner som tilskudd til havfanget makrell.

III Det avsettes 15 mill. kroner til støtte for kystfanget brisling til bl.a. pristilskudd, innfrysningstilskudd, inspektørtogdgjørelse og frakttilskudd.

IV Det stilles til disposisjon for Skagerakfisk S/L og Fjordfisk S/L 1,5 mill. kroner til støtte for fjordsild.

V Til prisstøtte for vassild stilles til disposisjon 7,5 mill. kroner.

3. Ut fra de fastsatte forutsetninger bestemmer Feitsildfiskernes Salgslag, Noregs Sildesalslag, Norges Makrellag S/L, Skagerakfisk S/L og Fjordfisk S/L selv i fellesskap hvilke tiltak som skal settes i verk ved hjelp av de midler lagene får etter punktene 1 og 2, men vedtakene renger forhåndsgodkjenning av Fiskeridepartementet. Lagene får midlene stilt til disposisjon etter hvert som lagene trenger dem til gjennomføring av godkjente støttetiltak. Den del av midlene som lagene måtte ha igjen den 31. desember 1981 kan lagene kreve overført til samme formål etter denne dato.

§ 5.

Råstoff til oppmaling

1. Det gis garanti for en gjennomsnittlig avregningspris på kr. 2,40 pr. kg olje og mel klasse 4. Til dette formål avsettes 30 mill. kroner som lån til Prisreguleringsfondet for sild. Dersom dette beløp ikke skulle strekke til, vil det bli fremmet forslag om nødvendig tilleggsbevilgning.

Det er en forutsetning for lånet at de berørte organisasjoner ikke strekker tilbake sin tilråding om prisutjevning over fondet så lenge fondet har lån fra staten.

Dersom markedsprisene gir grunnlag for det, kan det gjennomsnittlige avregningsprisen i avtaleperioden settes til maksimalt kr. 2,55 før lån tilbakebetales.

Dersom gjennomsnittlig markedspris for olje og mel i 1981 ligger under 2,55 pr. kg, stilles til disposisjon for fondet som lån nødvendige midler innen rammen av de avsatte 30 mill. kroner, slik at en gjennomsnittlig avregningsprosent på inntil 2,55 pr. kg olje og mel kan opprettholdes.

Den nåværende klassifisering og fettprøveordning for råstoff til sildolje- og sildemelindustrien opprettholdes. Utgiftene belastes Prisreguleringsfondet for sild.

2. Det stilles 24 mill. kroner til disposisjon for frakttilskudd og prisstøtte ved fisket etter øyepål og tobis.

Pristilskudd til øyepål og tobis nyttes på en slik måte at pris pr. hl varierer minst mulig i løpet av året.

For å stimulere til økt leveranse av bifangster til konsum skal det utbetales et høyere tilskudd pr. hl til fartøyer som leverer ikke konservert råstoff som tilfredsstillende kravene til beste kvalitetsgradering.

3. Det avsettes 12 mill. kroner til prisstøtte for kolmulefisket.

§ 6.

Kostnadsreducerende, sosiale og andre tiltak

Det avsettes 475 mill. kroner til følgende kostnadsreducerende, sosiale og andre tiltak:

a) **Rentestøtte.**

Til rentestøtte for tidligere gitte likviditetslån avsettes 11 mill. kroner.

b) **Lineegnesentraler.**

Til tilskudd til drift av lineegnesentraler avsettes 10 mill. kroner.

c) **Redskapstilskudd.**

Inntil videre opprettholdes nåværende redskapssubsideordning etter de samme regler og med de samme satser som i 1980.

d) **Agnstilskudd.**

For sild, makrell, lodde og akkar til agn utbetales et tilskudd på kr. 130,- pr. kasse à 50 kg. Tilskuddet for frosne reker til agn på kr. 8,15 pr. kg opprettholdes i distriktet til Fiskernes Agnforsyning S/L. Forøvrig gis tilskuddet bare for rå reker.

Den etablerte frakttilskuddsordning i distriktet til Fiskernes Agnforsyning S/L opprettholdes med kr. 30,- pr. kasse à 50 kg.

e) **Effektiviseringstiltak.**

Det avsettes et beløp på 40 mill. kroner til effektiviseringstiltak til blant annet følgende formål:

i) tilskudd til Fondet for fiskeleting og forsøk,

ii) tiltak for effektivisering av fiske, tilvirkning, omsetning, og markedsføring,

iii) tilskudd til råstoffutjevningstiltak, herunder langtidslagring, 5 mill. kroner.

Fiskeridepartementet disponerer beløpene i samråd med Norges Fiskarlag. De midler som ikke måtte være disponert innen 31. desember 1981 kan overføres til samme formål etter denne dato.

f) **Minstelottgarantien.**

Det stilles til disposisjon det beløp som er nødvendig for å gjennomføre minstelottgarantiordningen med en maksimal ukesats på kr. 1.100,-.

g) **Ferieordningen.**

Det avsettes et beløp på 35 mill. kroner til ferieordning for fiskere i 1981. Tilskuddene til fisker utbetales etter normerte satser ba-

sert på arbeidsinnsats og etter samme retningslinjer for tilskuddenes størrelse, utbetaling m.v. som fastsatt for 1980.

h) **Støtte til fiske i fjerne farvann.**

I samråd med Norges Fiskarlag stiller Fiskeridepartementet til disposisjon inntil 2 mill. kroner til delvis dekning av merassuransutgifter og lisensavgifter ved fiske, sel- og småvalfangst i fjerne farvann, og til støtte i form av garantier og andre tiltak vedrørende torskefisket i kanadisk fiskerisone, NAFO-området og ved Øst-Grønland.

i) **Assuransutgifter.**

Det stilles til disposisjon 50 mill. kroner til delvis dekning av assuransutgifter for fiskere og fiskefartøyer. Støtten utbetales etter samme prinsipper som i 1980.

j) **Kostnadsreducerende driftstilskudd.**

Det avsettes 195 mill. kroner til kostnadsreducerende tiltak. Beløpet disponeres av Fiskeridepartementet og Norges Fiskarlag i fellesskap.

§ 7.

Strukturtiltak

For nedbygging av trålerflåten, herunder fabrikk- og saltfisktrålerflåten, avsettes 75 mill. kroner.

Av dette kan inntil 8 mill. kroner nyttes til opplagsstøtte for perioden januar-juni 1981. Betingelsen for å få opplagsstøtte er at fartøyene ikke deltar i norsk fiske i løpet av 1981

§ 8.

Reservebeløp

Det avsettes 35 mill. kroner som reserve. Av dette beløp skal nyttes det som er nødvendig i den grad de avsatte beløp til overslagsposter, viser seg ikke å strekke til.

Unyttede beløp i overslagspostene tilføres reserven.

Unyttede beløp ved de ordninger hvor det er satt en ramme, kan i samråd med vedkommende salgslag tilføres reserven. Unntatt herfra er beløpene etter § 6 e) og § 7.

Det er forutsetningen at partene i løpet av 2. halvår 1981 kommer sammen og vurderer disponeringen av reservemidlene som si sin helhet forutsettes nytt til støttetiltak i 1981.

Den del av reserven som antas ikke å gå med til å dekke underbudsjetterte overslagsposter, disponeres av Fiskeridepartementet og Norges Fiskarlag i fellesskap og kan nyttes til bl.a. inntektsstøtte i silde- og torske-sektoren.

§ 9.

Ikrafttreden.

Denne avtale trer i kraft fra 1. januar 1981.

Avtalen har følgende poster:

R = Rammebevilgning O = Overslagsbevilgning

Torskesektoren

Pristilskudd og føring m.v.	436,0 mill. kroner
herav:	365,0 (R)
– rundfrysingstilskudd	4,0 (O)
– føring av skrei til frysing	1,0 (R)
– spesielt pristilskudd lange og brosme	5,0 (R)
Fraktutjevning	6,0 (O)
Prisstøtte reker	35,0 (R)
Føringstilskudd reker	2,5 (R)
Prisstøtte krabbe	7,5 (R)
Innfrysingstilskudd/produksjonsstøtte krabbe	4,5 (R)
Kvalkjøtt m.v.	9,0 (R)
Brugdelever, brukdefinner	2,0 (R)
Håbrand, makrellhai, sverdfisk m.v.	1,3 (R)
Størje	1,2 (R)
Tilskudd kunstig tørket fiskemel	2,0 (R)

Sildesektoren

Konsumråstoff, pristilskudd	149,0 mill. kroner
Kystfanget makrell til konsum	20,0 (O)
Havfanget makrell til konsum	24,0 (R)
Brislingstøtte	15,0 (R)
Vassild	15,0 (R)
Fjordsild	7,5 (R)
Industritrålfiske i Nordsjøen	1,5 (R)
Kolmule, pristilskudd	24,0 (R)
Lån til Prisreguleringsfondet for sild	12,0 (R)
	30,0 (R)

Kostnadsreducerende, sosiale og andre tiltak

Rentestøtte likviditetslån	475,0 (R)
Driftstilskudd lineagnesentraler	11,0 (O)
Redskapstilskudd	10,0 (R)
Agntilskudd	30,0 (O)
Minstelott	57,0 (O)
Ferieordning	45,0 (O)
Effektiviseringstiltak	35,0 (R)
Kanadisk fiskerisone, NAFO-området og Ø-Grønland	40,0 (R)
Delvis dekning av assurancepremie	2,0 (R)
Kostnadsreducerende driftstilskudd	50,0 (O)
	195,0 (R)

Strukturtiltak:

-75,0 (R)

Reservebeløpet:

35,0 (R)

1. De beløp som avsettes til generelle pristilskudd skal i størst mulig utstrekning anvendes med sikte på å fremme en rimelig inntektsutjevning.
2. Det er en forutsetning at spørsmålet om konkurransevridning

som måtte oppstå i grenseområdene mellom salgslagerne skal løses innen rammen av de beløp som er tilstått lagene i foreliggende avtale, og at slike spørsmål søkes løst i drøftinger mellom Norges Fiskarlag og de berørte

salgslag og med medvirkning av Fiskeridepartementet.

3. Fiskeridepartementet tar forbehold om å vurdere spesielt spørsmålet om godkjenning av pristilskudd for fisk levert fra fabrikk-skip.
4. Ved eventuell overføring til fiske-salgslagene av lovbeskyttelsen for førstehåndsomsetningen av vassild og kolmule til konsum opprettholdes støttetiltak for disse fiskeslag som fastlagt i § 4.
5. Partene er enig om å disponere midlene til kostnadsreducerende driftstilskudd etter retningslinjer fastlagt for driftsstøtteordningen i 1980 med eventuelle endringer som erfaringer måtte tilsi og med forbehold om tilpassing av satsene til det avsatte rammebeløp.
6. Fra statens side er forutsatt at beløpet på 35 mill. kroner til ferie for fiskere i prinsippet skulle motsvares av en like stor egenandel fra fiskerne.

Det forhold at fiskernes egenandel til ferie i 1981 sannsynligvis blir noe lavere enn 50% betyr ikke at dette prinsippet fravikes for senere år.

Norges Fiskarlag vil hevde at etablering av en ferieordning for fiskere var basert på delvis finansiering over fiskeriavtalen, og at det ikke har foreligget noen uttalt forutsetning om at det statlige bidrag til ordningen skulle begrenses til et beløp maksimalt tilsvarende fiskers egenandel.

7. Partene er enig om at tiltak under avtalens § 6 punkt c. opphører dersom Norges Fiskarlags krav om bortfall av investeringsavgiften på fiskeredskaper blir imøtekommet i avtaleperioden.
8. Partene er enig om at de midler som er avsatt til strukturtiltak under § 7 i fordelingsavtalen av 20. desember 1979, og § 7 i avtale av 11. desember 1980 og som ikke måtte være disponert innen 31. desember 1981, kan overføres til samme formål etter denne dato.

Partene er videre enig om at kondemneringsordningen for ringnotflåten bringes til opphør i løpet av 1. halvår 1981.

Livredningsutstyret er ikke godt nok – ny livbåt for fiskeflåten

Av Terje Knutsen

Altfor mange liv går tapt ved havarier langs vår værharde kyst. Særlig hardt rammes mindre fartøyer, det vil si på under 500 br. reg.tonn. 9.600 fartøyer av denne størrelsesorden er registrert i Norge, og hele 7.100 av dem er fiskefartøyer.

Små frakteskuter og fiskefartøyer er idag ikke utstyrt med tilfredsstillende livbåter – flåter. Dette var bakgrunnen for et forsknings-

prosjekt som ble satt i gang ved Norsk Skipsforskningsinstitutt i 1978.

Man regner med at mangelfullt redningsutstyr må bære en stor del av ansvaret for de 15–20 menneskeliv som hvert år går tapt, og det er dette forholdet det såkalte 3-S programmet, System for Sikkert Skip, skal søke å bedre på.

Lederen for dette arbeidet, ingeniør Per G. Flem ved NSF, orienterte om prosjektet på et foredrag i Oslo nylig. Man regner med å sette slutt-strek en gang i løpet av 1981, men allerede nå foreligger prototyper på to nye livbåter spesielt beregnet for mindre fartøyer.

Ingeniør Flem sier til Fiskets Gang at interessen for sikkerhetsarbeid er voksende i fiskerkertser, og at den prototypen som hittil er presentert har blitt vel mottatt.

Mange mener at sikkerhetsforskning knyttet til mindre fartøyer er et hittil forsømt område.

Den av prototypene som vel er mest aktuell for fiskeflåten er bygget over en velprøvet lest; en arbeids/taubåt fra A/S Norpower i Kristiansund N. For å være best mulig tilpasset fiskeflåtens behov har man kommet frem til en kombinert løsning, en halv dekket rednings/arbeidsbåt. Båten er av meget kraftig konstruksjon og blir ventelig godkjent som livbåt for 8 personer.

Det er ennå for tidlig å si noe om de nye båtene blir påbudt brukt, men det kan vel ikke ansees som usannsynlig når Sjøfartsdirektoratet har tatt initiativet til utviklingen.

Et annet forhold som taler for påbud er den stigende bekymring for de store tapene av menneskeliv.

De nåværende bestemmelser

De gjeldende bestemmelser om livbåter/flåter gir ikke tilstrekkelig sikkerhet, dessuten er de vanskelige å oppfylle for fiskeflåtens vedkommende, på grunn av plass og arbeidsforhold.

Båter på under 200 br. reg.tonn skal idag ha to åpne båter, eller en oppblåsbar flåte og en båt, mellom 200 og 300 br. reg.tonn en åpen båt på hver side, samt flåter med plass til alle ombord, mellom 300 og 500 brt. skal ha delvis overbyggde båter og over 500 brt. helt overbyggde.

Fiskefartøy får godkjent arbeids-

Prototypen under krenningsprøve i Kristiansund. (Foto NSF)

båter som livbåter, og de fartøy som ikke har arbeidsbåt skal ha to flåter på hver side, hver med kapasitet til alle ombord.

Den begrensede plassen man har til rådighet skaper særproblemer for fiskeflåtens vedkommende. Det gjør til en viss grad også mindre rederes ofte trange økonomi.

Således velger man ofte oppblåsbare flåter, en løsning man etterhvert anser som bare halvgod.

Livbåt eller flåte?

Analyser av de senere års havarier har avdekket de største svakhetene ved dagens overlevelsesh-systemer.

I de fleste tilfeller hvor det normalt ville vært tid til å sette båt på vannet har det vært umulig på grunn av sterk slagside, eller båtene har vært for godt fastgjort, og båtene har gått ned med skipet.

Livbåter har den fordel overfor flåter at de er manøvrerbare og derfor nyttige ved f.eks. mann-overbord. Men små båter fylles lett med vann og havarerer. Den største svakheten ved

åpne båter er imidlertid mangelen på beskyttelse mot vær og vind.

Ved mange av de etterforskede havarier har flåter vært foretrukket av plasshensyn og fordi de er lettere å få på vannet.

Men flåtene er vanskelige å kontrollere, og de kan blant annet lett bli blåst vekk fra havaristen før alle har kommet seg fra borde.

Når man først er kommet seg ombord i flåten gir den god beskyttelse mot vær og vind. Men de er umulige å manøvrere og ofte vanskelige å entre fra sjøen. I flere tilfeller har man funnet forulykkede utenfor flåten, fastfrosset i lederen. Mange av de tidligste flåtene var så dårlige at «teltet» ble revet av i sterk vind og de ombordværende utsatt for kulde og vind.

De grunnleggende krav

Få, eller ingen, av dagens livbåter eller flåter tilfredsstillende krav man bør stille til redningsfarkoster anno 1980-81.

3-S programmet har kommet fram til de grunnleggende krav;

- sjøsetting og entring må være mulig ved sterkt slagside
- farkosten må flyte fri av synkende skip
- sjødyktig under alle værforhold og tåle grunnstøting.
- begrenset avdrift, manøvrerbar i allslags vær og være lett å entre fra sjøen
- gi beskyttelse mot sjø, vind og kulde
- det må være mulig å drive øvelser med farkosten

Selv dagens mest avanserte overbyggede livbåter kommer til kort på flere av disse punktene. De skal være selvopprettende, men er slett ikke sikre når de er fyllt med vann. Manøvreringsegenskapene og avdriften i sterk vind er heller ikke tilfredsstillende.

Flere av de ovenstående punkter står også i direkte motsetningsforhold til hverandre, når man skal forsøke å kombinere dem i en konstruksjonsløsning.

Etter forskernes mening er det imidlertid mulig å utvikle livbåter som, selvom de inneholder flere kompromisser, tilfredsstillende flere av kravene enn det som er tilfelle idag.

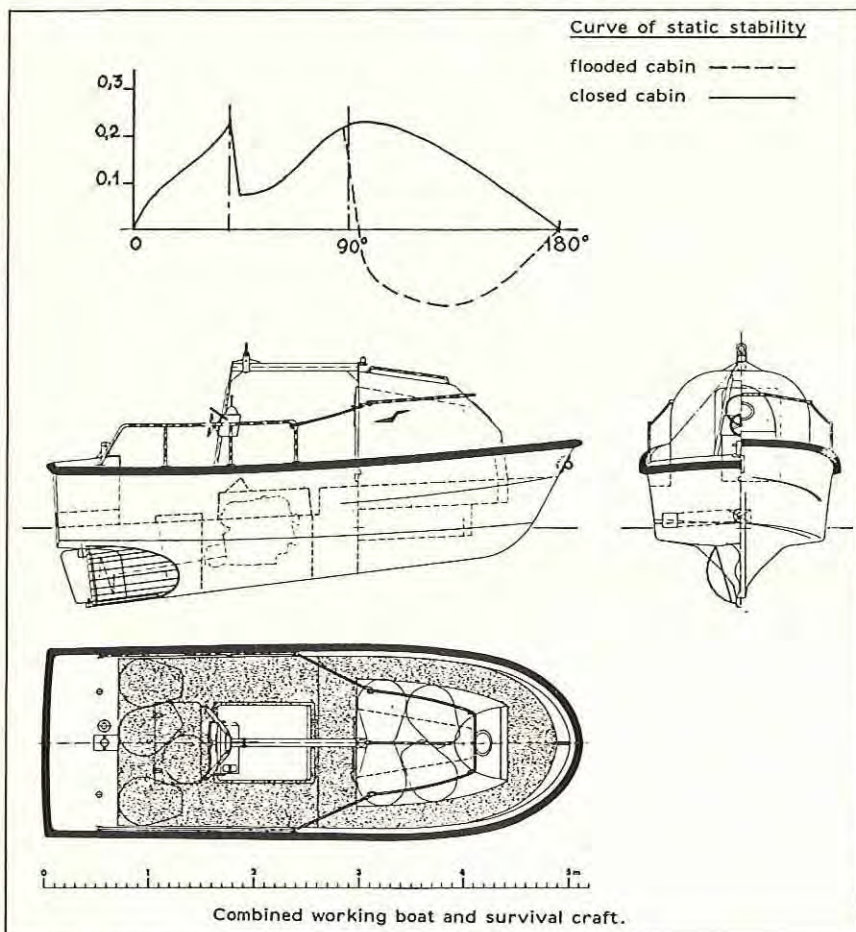
3-S' kombinerte arbeids- og livbåt

Svært få av våre fiskefartøyer har plass til egenlivbåt. Man har derfor valgt å finne frem til en løsning som tilbyr både livbåt og arbeidsbåt, altså en videreføring av den kombinertløsning som brukes i stor utstrekning i dag.

Hovedkravene til en arbeidsbåt kan oppsummeres til;

- god stabilitet, bred hekk
- kraftig motor (60 HK) stor propell for tauing
- kraftige fendere, spesielt forsterket på sjøsettingssiden
- tilstrekkelig uteplass for håndtering av redskap og adkomst til baugen for bøyehåndtering.

- Mens livbåtfunksjonen krever;
- båten må være selvsensende med opptil åtte personer ombord
 - ha lukket overbygg med plass til fire personer

På skissen som er gjennomskåret får vi et inntrykk av det lave tyngdepunktet og den butte, kraftige konstruksjonen.

- være selvoppbyggende
- ha stuerom for nødsutstyr
- og kunne sjøsettes fra ett-punkts oppheng, en davit.

Selvlensing kolliderer til en viss grad med kravene til en trygg arbeidsplass akter. Overbygget gir beskyttelse for fire bidrar til selvoppbygging, men tar litt uteplass og vanskeliggjør adgang til baugen. I øvrig har det vært mulig å tilfredsstille kravene til begge funksjoner.

Inntil 40° krenkning er stabiliteten som for Norpowers åpne arbeidsbåt, men med stengt kahyttedør og fire personer fastspent vil den rette seg opp fra 180°. Uten folk ombord og med vannfylt kahytt retter den seg opp fra 90°.

Prototypen skal nå i noen måneder prøves i praktisk arbeid hos en fisker på Mørkekysten, før NSFI får den igjen i april.

Da skal båten klargjøres for endelig presentasjon på den internasjonale shippingmessen i Oslo, Nor-Ship-

ping '81 i Sjølystsentret, 11. til 16. mai.

Til slutt, vi har ikke nevnt noe om prisen, som jo er et meget interessant poeng. Ingeniør Flem sier imidlertid til Fiskets Gang at det er umulig å gi noen pekepinn om den ennå. Helt klart er det i alle fall at den faller endel dyrere enn en åpen arbeidsbåt. Men det er håp om, ved eventuelt påbud, at den kan produseres i så store serier at den blir overkommelig for de fleste. Sikkerhet bør forsåvidt heller ikke vurderes i penger.

BJØRN SÆLEN:

«Regnskapslære for fiskere»

Brevkurs — Folkets Brevskole

Kommentar ved Rolf Thunem

I forbindelse med innføringen av den nye regnskapsloven fra 1.1. 1978 ble det forutsatt at primærnæringenes regnskapsmessige stilling skulle utredes nærmere. For fiskernes vedkommende ligger saken for tiden i Finansdepartementet i påvente

av et eget utredningsutvalg. Det er ventet at dette utvalget vil bli nedsatt utpå nyåret. Hva som vil komme ut av utvalgets arbeid gjenstår å se, men det er ikke usannsynlig å anta at utvidet regnskapsplikt vil bli et av resultatene.

Fiskernes forhold er i svært liten grad tilgodesett i den generelle regnskapsliteratur. Behovet for «skreddersydd» regnskapsveiledning for denne gruppen næringsdrivende, blant annet i forbindelse med en eventuell utvidet regnskapsplikt, gjør at det er all grunn til å ønske Bjørn Sælens regnskapslære velkommen. Også fordi det er en svært anvendelig og praktisk innrettet lærebok som her legges fram.

Stoffet er inndelt i syv forskjellige emneområder, presentert på en oversiktlig måte i like mange brev. Foruten en innføring i de ulike systemer og prinsipper for regnskapsføring, er det lagt vekt på å gi leseren innsikt i og forståelse for økonomiske tenkemåter og vurderinger. Dette siste er av stor betydning, ikke bare for selve føringen av regnskapet, men også for hvordan den informasjon regnskapet gir kan brukes som et verktøy i økonomistyringen.

Fremstillingen er rikt illustrert ved hjelp av figurer, diagrammer og praktiske eksempler. Jeg vil særlig frem-

heve sistnevnte illustrasjonsform ettersom den, i tillegg til å lette forståelsen av stoffet, også understreker inntrykket av at læreboken er tilpasset de praktiske forhold. En annen del av stoffet som virker i samme retning er regler for merverdi- og investeringsavgift, regler for avskrivninger og fondsavsetninger og en utfyllende veiledning om føring av ulike oppgaveskjema til skatte- og avgiftsmyndighetene. Alle tre ovennevnte emner er omhandlet i egne brev.

Når det gjelder spørsmålet om hvem som vil ha nytte av hva i dette kurset, er det selvfølgelig avhengig av den enkelte brukers behov og forutsetninger. Generelt sett egner kurset seg utmerket som oppslagsverk – dette gjelder alle brukergrupper. Blant fiskere er det i første rekke fiskebåteiere som vil ha størst direkte nytte av å gjennomgå kurset som helhet. For Lofotfiskernes vedkommende er det særlig reglene for fondsavsetninger og veiledningen om utfylling av selvangivelsen som

sannsynligvis vil ha størst interesse. Imidlertid er også denne kategori fiskere på ulike måter direkte eller indirekte involvert i regnskapsføring – f.eks. gjennom tillitsmannsordningen og oppgjørssystemet. Jeg mener derfor at også lottfiskere bør ha interesse av, ihvertfall i grove trekk, å sette seg inn i andre deler av kurset. En generell forståelse av regnskapsføring og de økonomiske resonnerment som ligger til grunn for denne vil også gjøre det lettere å holde orden på sin private økonomi.

Et godt utbygget regnskapssystem er som allerede nevnt et viktig verktøy når det gjelder økonomistyring. Det er imidlertid bare ett av flere. Finansielle emner som budsjettering og investeringsanalyse er andre viktige verktøy i denne forbindelse. Sterke beskrankninger på inntektssiden kombinert med stadig stigende kostnader gjør det nødvendig å styrke økonomifunksjonen i fiskeriene. Bjørn Sælens regnskapslære er et viktig bidrag også i en slik sammenheng.

Loddeundersøkelser i Barentshavet vinteren 1980

Av

Johannes Hamre og Terje Monstad
Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt

(følgende artikkel er en forkortet utgave av rapporten)

I loddeundersøkelsene i Barentshavet vinteren 1980 deltok F/F «G. O. Sars» i tiden 9. januar til 1. februar, M/S «Grimsholm» fra 10. til 28. januar, F/F «Michael Sars» fra 25. februar til 29. mars og M/S «Asbjørn Selsbane» i tiden 11. til 24. april.

Formålet med undersøkelsen var å kartlegge utbredelsen av umoden lodde, lokalisere innsigsrutene til kysten av gytemoden lodde og å kartlegge gytefeltene.

Under første del av undersøkelsene samarbeidet «G. O. Sars» med ringnotsnurperen «Grimsholm» som utførte veiledningstjeneste for fiskerflåten foran loddefisket.

«G. O. Sars» undersøkte området langs iskanten fra Bjørnøya og østover hvor en forventet å finne den umodne del av bestanden mens «Grimsholm» dekket det sørligere området hvor gytelodda var forventet

å samle seg før innvandringen mot kysten.

«Michael Sars» opererte nær kysten, kartla loddeforekomster og utførte veiledningstjeneste for flåten. I slutten av mars gjennomførte «Michael Sars» eggundersøkelser med grabb utfor Vest-Finnmark mens «Asbjørn Selsbane» i april foretok videre undersøkelser på gytefeltene langs hele Finnmarkskysten.

Resultater

Fig. 6 viser utbredelse og relativ tetthet av umoden lodde i siste halvdel av januar. Som i tidligere år fant en den umodne lodda fordelt mellom iskanten og 73°N fra Bjørnøya og østover til omlag 35°Ø. Videre ble det i år funnet umoden lodde i området sør for 73°N og øst for 30°Ø. I dette sørlige området var den umodne bestanden dominert av 1-åringer mens det i nord var overvekt av større og eldre lodde.

Fig. 7A og B viser lengde- og aldersfordeling av umoden lodde i trålfangstene fra «G. O. Sars» henholdsvis nord og syd for 73°N. Vinteren 1979 ble det ikke registrert unglodde i det sørlige området, noe som indikerer at 1978-årsklassen som 1-åringer var betydelig svakere enn års-

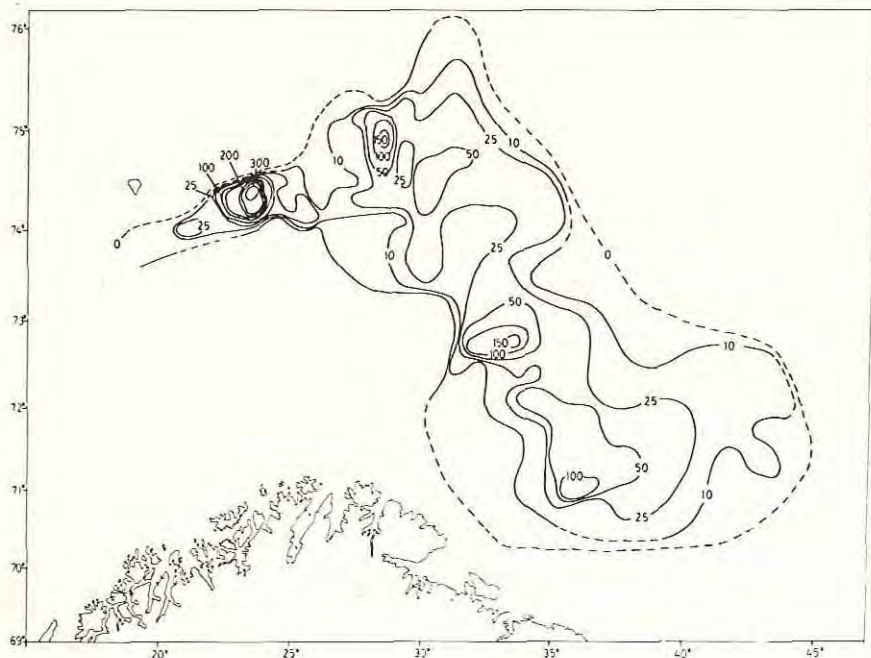

Fig. 6. Utbredelse og relativ tetthet av umoden lodde i januar 1980. Integriert ekkomengde i mm utslag/nautiske mil. [Distribution and relative densities of immature capelin in January 1980. Integrated echo abundance in mm deflection/nautical mile].

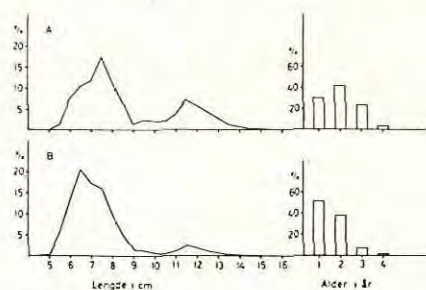

Fig. 7. Lengde- og aldersfordeling (antall) av umoden lodde i januar 1980. A) Nord for 73°N, B) syd for 73°N. [Length- and age distribution (numbers) of immature capelin in January 1980. A) North of 73°N, B) south of 73°N].

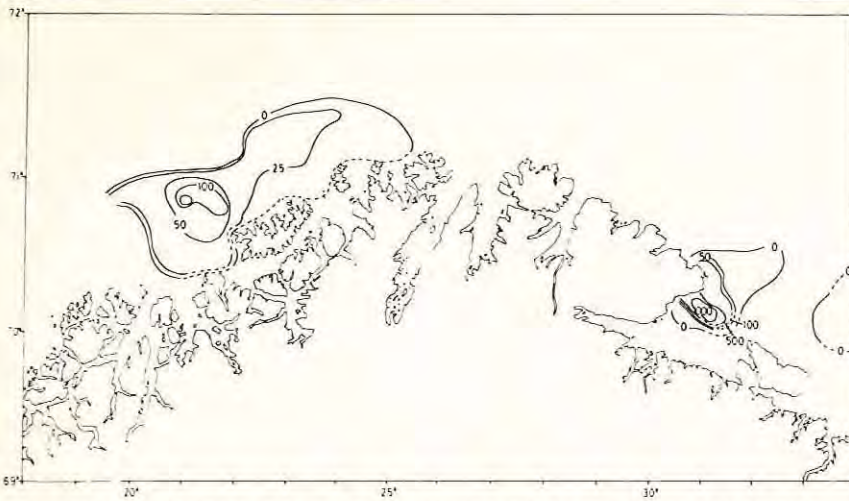

Fig. 8. Utbredelse og relativ tetthet av kjoennsmoden lodde 19.–22. mars 1980. Integrrert ekkomengde i mm utslag/nautisk mil. [Distribution and relative densities of mature capelin 19–22 March 1980. Integrated echo abundance in mm deflection/nautical mile].

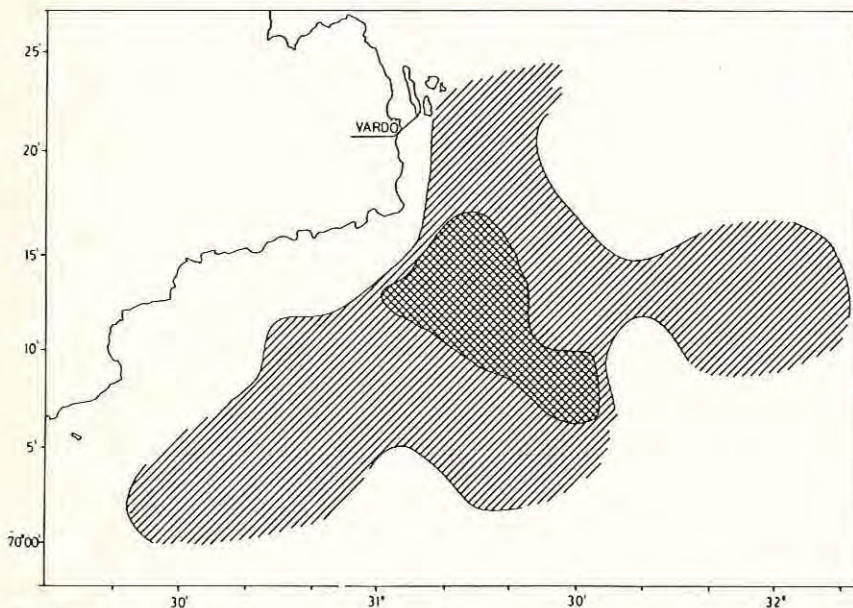

Fig. 9. Forekomster av kjoennsmoden lodde (skravering) i Varangerfjorden registrert 18. mars 1980. Dobbelskravering viser området med integrert ekkomengde over 100 mm utslag/nautisk mil. [Concentrations of mature capelin (hatched area) in Varangerfjord recorded 18 March 1980. Double hatching shows the area with echo abundance more than 100 mm deflection/nautical mile].

klassen 1979. Gjennomsnittlengden i de ulike aldersgruppene var den samme som i 1979. Veksthastigheten har således ikke forandret seg i de senere år.

«Grimholm» fikk kontakt med den modnende lodda 15. januar i den vestlige del av området Tiddlybanken – Thor Iversenbanken. Trålforsøk nordvest av Tidlybanke (72°30'N) ga over 80% modnende lodde mens trålforsøk lenger nord ga umoden fisk. I tiden 23.–28. januar registrerte «Grimholm» vekslende forekomster av gytelodde i området 100 nautiske mil nord av Nordkapp (Johnsen 1980)

og noen dager senere (30. januar) registrerte «G. O. Sars» loddestimer vest av Sørøya. Et vestlig innsig var således kommet inn til kysten av Vest-Finnmark.

I tiden 20. til 25. januar registrerte «G. O. Sars» betydelige forekomster av modnende lodde i området 71°N og 36°Ø. Dette var sannsynligvis fronten av et østlig innsig.

Fiskets forløp

«Michael Sars», som krysset langs Finnmarkskysten i februar og mars, registrerte i de siste dagene av fe-

bruar loddeforekomster ved Vest-Finnmark, fra Fugløybanken til Hjelmøsøy. I månedsskiftet februar-mars ble bare spredte forekomster funnet mellom Magerøy og Makkaur. Videre østover til Vardø ble det i samme perioden registrert et tynt «slør» av lodde nær bunn.

Betydelige forekomster av gytelodde ble i begynnelsen av mars registrert mellom Østbanken og Kildingbanken omkring posisjon 70°N fra 33° til 34°30'Ø. Lodda var også kommet inn i Varangerfjorden i denne perioden. Mesteparten sto ytterst i fjordmunningen mens det lenger innover bare var spredte forekomster på dypt vann. (Dahl 1980).

Under kryssingene i siste halvdel av mars ble det registrert loddeforekomster både utfor Vest-Finnmark og Øst-Finnmark. Fig. 8 viser utbredelse og relative tettheter i denne perioden. I vest var registreringene vesentlig av svak karakter, men var begrenset til området omkring Vardø og i Varangerfjorden. De beste forekomstene sto syd av Kiberg. Ytre del av Varangerfjorden ble den 18. mars dekket med tette kurser, og utbredelsen av lodda i dette området er vist på fig. 9. Lodde ble registrert inn til området ved Lille Ekkerøy.

Lengde- og aldersfordeling av gytelodde ble registrert i februar og mars ved Finnmarkskysten er vist på fig. 10. Årsklassen 1976 utgjorde omtrent hele gyteloddebestanden i 1980, nesten 90% både i det vestlige og det østlige innsiget.

Gjennomsnittslengden hos lodda ved Øst-Finnmark. Også innenfor hver av de tre årsklassene som var tilstede i gyteloddebestanden ble det funnet 0.5 cm større fisk i øst enn i vest.

Det er andre året på rad at gytelodda er kommet til Finnmarkskysten i form av et vestlig og et østlig innsig. Forholdet i lengdefordelingen for 1979 (Hamre og Monstad 1979) tilsvarer omtrent forholdet i 1980, med større lodde i øst enn i tilsvarende aldersgrupper i vest. Det samme fenomenet er vist for årene 1968–70, også at gjennomsnittsalderen er lavere i de vestlige innsigene (Monstad 1971). I 1979 var det således lavere gjennomsnittsalder i vest, noe som var mindre markert i 1980.

Fiskets utvikling

Som nevnt tidligere kom lodda i 1980 inn til Finnmarkskysten i form av to hovedinnsig, ett «vestlig» og ett «øst-

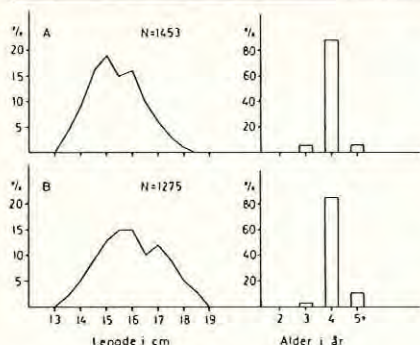

Fig. 10. Lengde- og aldersfordeling (antall) av kjønnsmoden lodde fra Finnmarkskysten i februar og mars 1980. A) Vest av Nordkapp (26°Ø, B) øst av Nordkapp. [Length- and age distribution (numbers) of mature capelin from the Finnmark coast in February and March 1980. A) West of North Cape (26°E), B) east of North Cape].

lig». Fig. 11 viser utbredelse av gytemoden lodde, noen av fangstlokaltetene med dato og piler som markerer de to innsigsrutene.

Fisket ble åpnet den 28. januar og startet i området vest av Nordkappbanken. I posisjon 72°30'N 25°40'Ø tok «Grimsholm» allerede samme dagen den første loddefangsten, og i dagene som fulgte kom fisket igang i dette området.

Lodda trakk i sydvestlig retning og det vestlige innsiget kom inn til kysten i slutten av januar i området fra vest av Sørøya til utfor Torsvåg. Den 8. februar ble det fangstet i østkant av Fugløybanken. Etterhvert som det ség mer lodde til, spredte den seg langs land, og i midten av februar foregikk det også fiske utfor Sørøya. Forekomstene utfor kysten av Midt-Finnmark, som det ble fisket på i midten av mars, hørte sannsynligvis også til dette vestlige innsiget.

Fisket på det østlige innsiget startet den 8. februar på Skolpenbanken. Lodda hadde da allerede trukket nærmere land, og den 15. februar var innsiget kommet til Øst-Finnmark, og fisket kom igang i ytre Varangerfjorden. I februar foregikk det således fiske samtidig både ved Øst-Finnmark og ved Vest-Finnmark. Etterhvert ség det mer lodde til fra det østlige innsiget, og i begynnelsen av mars arbeidet flåten både i Varangerfjorden og lengre til havs, i vestkant av Skolpenbanken. Lodda trakk lengre inn i Varangerfjorden, omtrent til Lille Ekkerøy, men som nevnt ovenfor (fig. 8 og 9) sto hovedtyngden i mars syd av Kiberg.

Etter vanlig mønster fortsatte

lodda å trekke vestover langs kysten, og i slutten av mars var det også fangster utfor Makkaur.

Hovedtyngden av lodde kom også i 1980 med det østlige innsiget. Fisket varte frem til påske.

Eggeundersøkelser

Kartlegging av loddas gytefelt i 1980 ble gjennomført med «Michael Sars» fra 24. til 29. mars og med «Asbjørn Selsbane» fra 11. til 24. april. Petersengrabb, 0,25 m², ble brukt på ialt 693 stasjoner. Kystområdene fra Sveinsgrunnen utfor Senja i vest til Varangerfjorden i øst ble undersøkt, med grabbing på tidligere kjente gyteplasser og ellers i fjorder og fjordmunninger hvor en kunne vente at gyting hadde funnet sted.

Fig. 12 viser de observerte gytefeltene for lodde våren 1980. Gyting fant sted både ved Vest-Finnmark og Øst-Finnmark. Loddeegg ble ialt funnet på 77 stasjoner, fordelt på fire forskjellige felt.

Undersøkelser av lodde fra prøver utfor Vest-Finnmark viser at gytingen startet allerede i de siste dagene av februar. I Varangerfjorden viser

prøvene at gytingen ved Øst-Finnmark såvidt var kommet igang i andre uken av mars.

Loddeegg ble første gang funnet den 28. mars ved Tarhalsen på Sørøya. Hele kyststrekningen fra og med Malangsgrunnen til Magerøya og området rundt denne, ble imidlertid undersøkt uten at egg ble funnet andre steder.

Fra den 11. april ble hele Finnmarkskysten dekket fra vest mot øst og tilbake igjen. Grabbing ble foretatt på stasjoner med avstand på 0,5 til 2,5 nautiske mil fra hverandre ut til ca. 6 nautiske mil fra land.

Den 12. og 13. april ble gyting påvist å ha funnet sted utfor nordsiden av Arnøy. Loddeegg ble her observert på 14 stasjoner på bunndyp fra 20 til 80 m.

Den 13. april ble det igjen grabbet på det tidligere observerte gytefeltet ved Tarhalsen, men egg ble ikke påvist denne gang.

Ved Øst-Finnmark ble det største gytefeltet observert. I området ved Vardø ble egg funnet den 16. og 17. april fra Blodskyttodden til vest av Kiberg og i samme området igjen den 21. april.

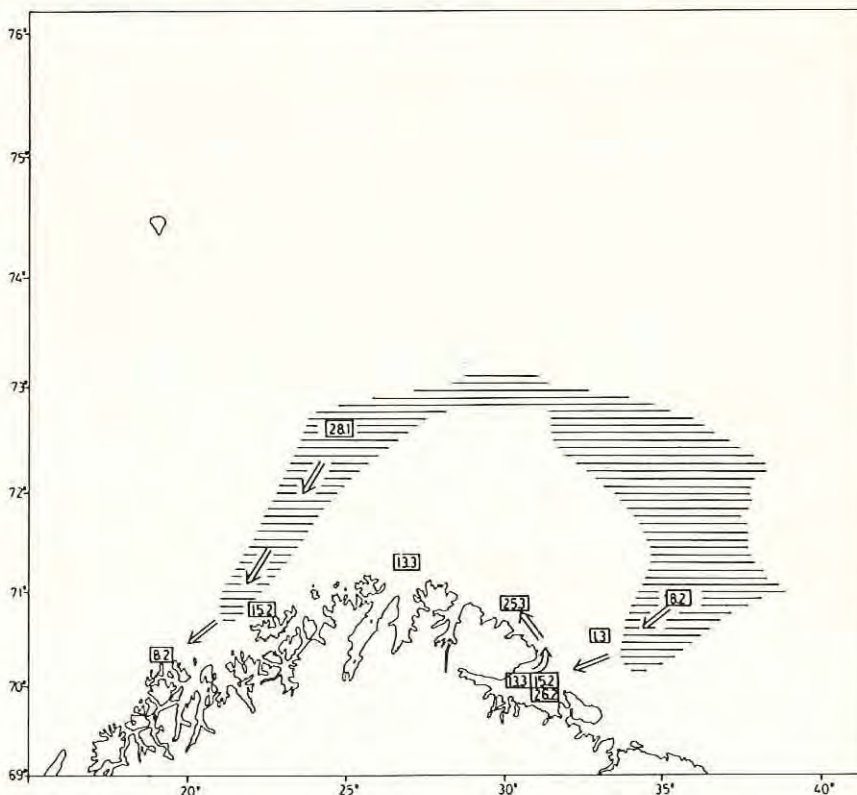

Fig. 11. Loddefiskets forløp vinteren 1980 med datoangivelse for fisket i noen av områdene. Skravert område viser utbredelse av kjønnsmoden lodde i januar og pilene viser innsigsrutene. [The capelin fishery during winter and spring 1980 with fishing dates for some of the areas. Hatched area shows distribution of mature capelin in January and arrows show the migration routes].

Fig. 12. Observerte gytefelt for lodde våren 1980. [Observed spawning localities of capelin spring 1980].

Ved Nordvågen på Magerøya ble det også konstantert at litt gyting hadde funnet sted. Her ble det den 23. april funnet egg på én stasjon.

Alle grabbstasjoner med egg er ført opp i tabell 1 med eggmengde 1-4 fordelt på henholdsvis bunn-dyp og bunnsubstrat. Utfor Nordkapp ble eggene funnet på 11 m mens de ellers ble funnet på dyp fra 20 til 205 m, med flest mellom 25 og 50 m. Eggene ble for det meste funnet på hard bunn

eller stein, en del også på skjellsand. Bare få prøver tatt på singel eller mineralsand inneholdt egg.

Sammenlignet med situasjonen i 1978 og 1979 (Dommansnes, Middtun og Monstad 1978, Hamre og Monstad 1979) er gytingen i 1980 bedre, både i eggmengde og utbredelse.

Hydrografi

Temperaturforholdene i Barentshavet i januar er vist på fig. 14 for overflaten og fig. 15 for bunn. Temperaturen i samme periode langs snittene Fugløya-Bjørnøya og Vardø-Nord er vist på fig. 16 og 17.

Overflatesituasjonen, som viser temperatur fra 3° til 5°C ved kysten, er mye lik situasjonen i januar 1979, men med noe høyere temperatur i 1980. Denne forskjellen er tydeligere

Bunndyp (m)	Eggmengde				Totalt
	1	2	3	4	
0 - 24	3				3
25 - 49	19	8	4	1	32
50 - 74	8	3	1		12
75 - 99	4				4
100 - 124	5	1			6
125 - 149	8	1			9
150 - 174	4				4
175 - 199	3		2		5
200 - 224	2				2
Substrat					
Sinbel	2	1	3		6
Skjellsand	13	4	1	1	19
Skjellfragmenter	4				4
Mineralsand	2	2	1		5
Hard bunn/stein	14	6	2		22
Leire	1				1

Tabell 1. Antall grabbstasjoner med eggmengde 1-4 fordelt etter bunndyp og bunnsubstrat. [Number of grabstations with egg abundance 1-4 listed by bottom depth and bottom substrate].

ved bunn, ved Finnmarkskysten bortimot 1°C varmere enn i januar 1979.

Den avkjølingen av vannmassene

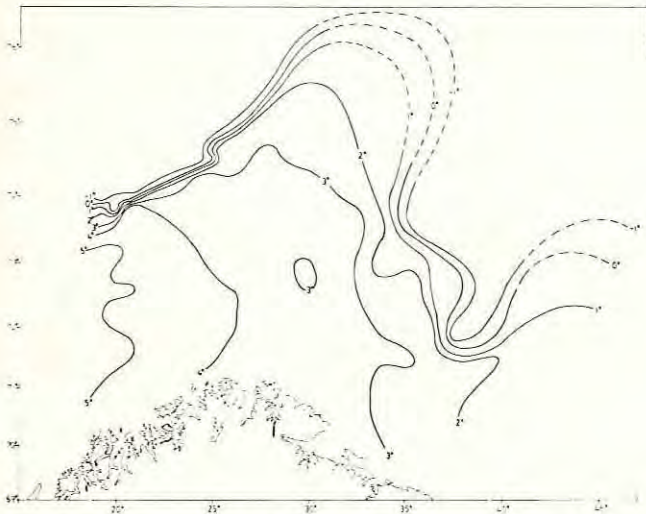

Fig. 14. Temperaturer t°C i overflaten i januar 1980. [Temperatures t°C at the surface during January 1980].

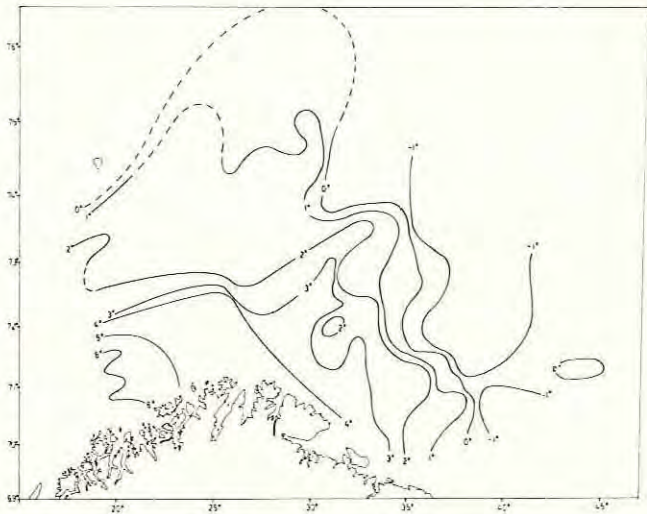

Fig. 15. Temperaturer t°C ved bunn i januar 1980. [Temperatures t°C at the bottom during January 1980].

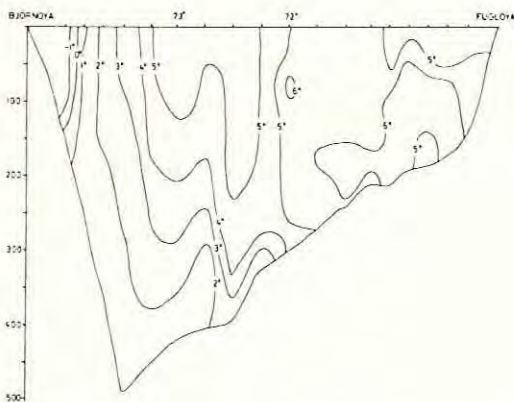

Fig. 16. Temperaturer t°C i snittet Bjørnøya-Fugløya, 10. januar 1980. [Temperatures t°C in the section Bear Island - Fugløya, 10 February 1980].

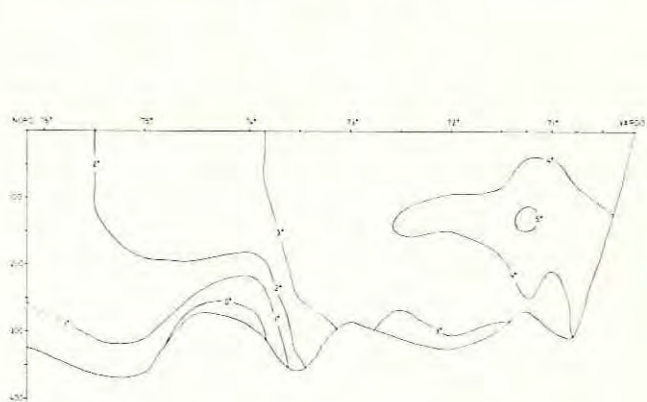

Fig. 17. Temperaturer t°C i snittet Vardø-Nord, 16.-18. januar 1980. [Temperatures t°C in the section Vardø-North 16-18 January 1980].

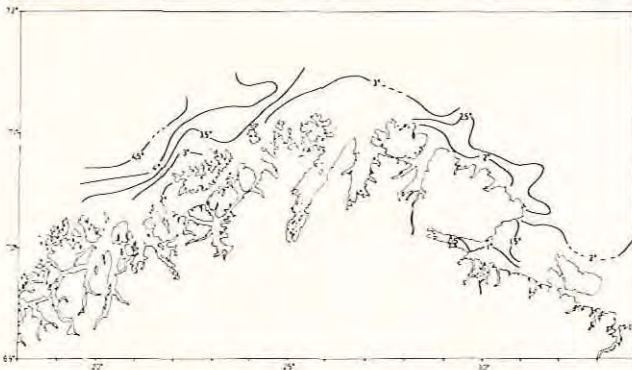

Fig. 18. Temperaturer t°C i overflaten i mars 1980. [Temperatures t°C at the surface during March 1980].

Fig. 19. Temperaturer t°C ved bunn i mars 1980. [Temperatures t°C at the bottom during March 1980].

som har foregått i Barentshavet de senere år (Hamre og Monstad 1979), synes nå å være over. At det ikke bare er en lokal oppvarming som har funnet sted i 1980, kan sees av de to vertikalsnittene. Begge har høyere verdier enn i 1979, noe som viser økt

innstrømning av Atlanterhavsvann. Situasjonen nær kysten i mars er vist på fig. 18 for overflaten og fig. 19 for bunn. Tendensen til noe høyere temperatur (ca. 1°C) enn i 1979 fremgår også for den måneden. I Varangerfjorden var temperaturen i over-

flaten fra 0,5° til 1,5°C. Ellers ved kysten av Øst-Finnmark var overflatemperaturen mellom 2° og 3°C mens den utfor Vest-Finnmark var mellom 2° og 4°C. Ved bunn var tilsvarende temperaturet ca. 0,5° høyere.

Omorganisering i rettleidingstjenesten

Etter at Stortingsmelding nr. 43 om omorganisering av rettleidingstjenesten gikk gjennom i Stortinget i vår, ble det oppnevnt et utvalg som skulle se nærmere på lover og instruksjer for rettleidingstjenesten. Nå har dette utvalget, det såkalte Josefsen-utvalget, lagt fram sin innstilling.

I konklusjonen konsentrerer de seg først og fremst om å gi en stillingsstruktur for fiskerisjefskontorene og en prioriteringsliste for nye rettleiderstillinger.

Vi kommer tilbake med resten av innstillingen i neste F.G.

Fiskeristyrene har satt opp prioriteringslister for nye stillinger og gruppen har knyttet følgende kommentarer til disse:

– Arbeidsgruppen har ikke fraveket fiskeristyrenes rangering av stillinger innen hvert tjenestedistrikt.

– Den har ikke søkt å prioritere alle reelle behov i rettleidingstjenesten, men har begrenset seg til 5–10 stillinger i hver tjenestekategori.

– Arbeidsgruppen er klar over at hvert fiskerisjefskontor må ha en viss minimumsbemanning for å kunne fungere, uansett om fiskeriaktiviteten er stor eller liten. Generelt finner gruppen at bemanningen ved kontorene idag er for knapp og de fleste fylkene kan framføre gode argumenter for en økning av den nåværende staben.

– Når det gjelder forslagene til stillingsstruktur ved fiskerisjefskontorene foreslår gruppen derfor at det

ved hvert kontor omgjøres en saksbehandlerstilling til nestleder/førstekonsulent og at det omgjøres en kontorstilling til administrasjonssekretær. Regnskapsfunksjonen som blir tillagt disse kontorene fra årsskiftet vil utvilsomt kreve en kontormedarbeider med særlige kvalifikasjoner.

For kontorstillinger har gruppen satt opp en slik prioriteringsliste: 1. Skagerakkysten, Rogaland, Hordaland (omgjøring av 1/2 engasjement til hel fast stilling) 4. Sogn og Fjordane (omgjøring av 1/2 engasjement til hel fast stilling) 5. Møre og Romsdal (omgjøring av engasjement til hel fast stilling).

Saksbehandlerstillingene er prioritert slik:

1. Nordland 2. Troms 3. Finnmark. Deretter følger i rekkefølge Møre og Romsdal, Rogaland, Skagerakkysten, Sogn og Fjordane, Hordaland og

Trøndelag. Det er ført opp 3 nye saksbehandlerstillinger på statsbudsjettet for 1981.

Arbeidsgruppen har gitt slik prioritering av fiskerirettlederstillinger:

1. Rødøy, Nordland 2. Aust-Agder regionen, Skagerakkysten 3. Meløy, Nordland 4. Sund og Fjell, Hordaland. Videre følger Herøy, Møre og Romsdal, Vadsøregionen, Finnmark, Haram og Skodje, Møre og Romsdal, Gildeskål, Nordland Hasvik og Alta, Finnmark og Dønna og Nesna, Nordland. Det er ført opp fire nye fiskerirettlederstillinger på statsbudsjettet for 1981.

Om spørsmålet om å opprette permanente fiskeriprojektgrupper med egne sekretariat sier gruppen: «Arbeidsgruppen er kjent med at det i den senere tid er framsatt forslag om å etablere faste regionale fiskeriprojektgrupper med sekretariater som skal være administrativt og faglig uavhengig av fiskerisjefskontorene.

Gruppen stiller seg negativ til slike forslag. Samarbeidsprosjekter mellom flere fylker kan utvilsomt ha mye for seg, men arbeidsgruppen mener slike prosjekter bør skje i regi av den etablerte fiskeridministrasjonen og fiskeristyrene. En viser ellers til at fiskeristyrene i Troms og Finnmark har avvist tanken om uavhengige prosjektgrupper/sekretariater med omtrent samme begrunnelse.

Kolmule til konsum

ved Norvald Losnegard og Per Dag Iversen

I regi av Nordforsk ble det avviklet en temakonferanse om kolmule til konsum, Reykjavik 7. og 8. november 1980. Programmet omfattet ressursgrunnlag, fangst, føring/lagring, behandling/foredling og markedsføring.

Ressursgrunnlag

Flere nasjoner har foretatt registreringer av kolmule med tanke på å beregne bestanden. Havforskningsinstituttet, Bergen, har beregnet bestanden til rundt 6 millioner tonn, et estimat som regnes å være det påliteligste pr. i dag. Andre nasjoner har antydnet høyere tall. Dessverre har ikke bestandsundersøkelsene vært samkjørte nasjonene imellom, noe som ville gitt sikrere estimater.

Fra 1970 har fangstmengdene steget betydelig fra år til år. Fangstmengden, 1979, ca. 1,1 millioner tonn, regnes å ligge nær opptil den størstemengden som kan tas uten å overfiske.

Fangstteknikk

Forskjellige typer fangstredskaper har vært prøvet både i norsk-færøyske og islandske undersøkelser.

Stormasket trål. Forsøkene med stormasket trål har ført til en utvikling fra 2 m masker (1977), 10 m masker (1978) og til 16 m heksagonale masker i 1979/80. Dobbeltsonde-systemer er også utprøvet.

Tett ved bunnen ser det ut til at de store maskene ikke gjeter fisken i samme grad som oppe i sjøen. Stormasket trål har derfor ikke vært i stand til å erstatte konvensjonell trål når kolmulen står nær bunnen, f.eks. under gyting. Utenom gytelsesongen har stormasket trål med stor fangståpning vist seg nødvendig for effektiv fangst. Det har samtidig vist seg unødvendig å taue med mer enn 3,0–3,5 knops fart.

Stormasket trål har vært brukt i kort tid, og mulighetene for forbedringer er neppe uttømte.

Par-flytetrål har vært forsøkt, men uten positive resultater.

Flytetrål. En islandsk 760 maskers flytetrål, referert til som standardtrål, har vist seg effektiv ved fiske nær bunn, men ga små fangster 50 favner eller mer fra bunnen.

En «**Torvværktrawl**» fisket bra pelagisk, bedre enn standardtrålen, med dårligere nær bunn. Tråltypen kan ikke anbefales p.g.a. håndteringsproblemer.

Føring/lagring

Fangstoverføring på feltet har lyktes godt, metoden er uten videre anvendbar.

RSW-føring har aktualitet, men har også sine begrensninger. P.g.a. saltopptak og sammenklumpning av råstoff bør føringstiden ikke strekke seg ut over 2 døgn for kolmule til frosen anvendelse og ca. 3 døgn for fisk til tørking. Positiv virkning oppnås ved å kjøre RSV-anlegget med reversert sirkulasjon det første døgnet, men dette kan likevel ikke forhindre at kolmulen synker til bunnen og klumper seg etter 3-5 døgn.

Container-føring/lagring. Føring/lagring, i container med is/sjøvann har vært sammenlignet med lagring i is og lagring uten is i nedkjølt rom. Holdbarheten ble funnet å være henholdsvis 9,8 og 4 døgn. Sløyd kolmule hadde lengre holdbarhet enn usløyd, henholdsvis 9 og 6 døgn i container. Som den største fordelen ved containerlagring i forhold til islagring ble hevdet at fisken holdt seg stivere og derfor lot seg lettere behandle maskinelt. I kommentarrunden ble det uttrykt skepsis til at containerlagring angivelig hadde gitt lengre holdbarhet enn ising.

Også andre kvalitetspåvirkende faktorer har vært vurdert. Både tråltid, fangstmengde pr. hal, lastetid og

pumpekapasitet har betydning for kvaliteten, men tråltiden veier tyngst.

Råstoffbehandling/foredling

Filetering av kolmule. Forsøksdata ble fremlagt gjennom foredrag og rapporter. Noen konklusjoner skal nevnes:

Råstoff for filetproduksjon bør ikke lagres mer enn 2 døgn i tank eller 5 døgn i is, regnet fra fangst. Ferdigproduktet av tanklagret fisk får en mørkere farge enn av isa-fisk.

Produksjonsopplegget omfattet sorteringsmaskin (Baader 485), filetmaskiner (Baader 34, arenco CIS/CIF) skinnmaskin (Trio) og separatorer (Baader 694, Bibun).

Under forsøksperioden ble det foretatt justeringer og tilpasninger, spesielt av fileteringsmaskinene. Fra flere hold ble det uttrykt ønske om å få utviklet en spesialmaskin for filetering av kolmule. Representantene fra maskinfirmaene var på sin side forbeholdne med å avgi noe løfte i så henseende.

Med hensyn til Trio skinnmaskin ble det påpekt at båndet (kniven) gjentatte ganger gikk i stykker.

Trass i et produksjonsutstyr som ikke var skreddersydd for kolmule ble de oppnådde resultater betraktet med en viss optimisme.

Forutsatt akseptabel kvalitet, ble det antatt å være marked for:

1. filetblokker, iblandet 15% farse
2. rene, hvite farseblokker
3. enkeltfileter med skinn
4. spesialfarse

En del priskalkyler ble presentert, men hvor realistiske disse var kan vanskelig vurderes. En annen tankegang var at kolmulefilet i introduksjonsperioden burde kunne oppnå 65–75% av prisen på torskefilet, for senere å øke til 80–90%.

Fiskemasse fra rensset kolmule ga et utbytte på 43% ved skikkelig råstoffbehandling. Kvalitetsmessig ble kolmulemassen som v-kutt fra sei, men med lysere farge.

Fortsettelse side 851

Driftsundersøkelse i fiskeindustrien viser:

Best lønnsomhet ved bedriftene i Troms

Svakest resultat ved de store fryseriene

Fiskeindustrien i Troms har klart seg bedre enn fiskeindustrien i Nordland og Finnmark de to siste regnskapsårene, viser en driftsundersøkelse foretatt av siviløkonom Svein Ottar Olsen ved Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt i Tromsø. Dette gjelder alle typer foredlingsbedrifter sett under ett. Det er imidlertid de konvensjonelle fiskebrukene i

Nordland fylke som har best driftsresultat i 1979. Undersøkelsen viser også at konvensjonelle bruk og mindre fryseribedrifter har klart seg bedre enn de store fryseriene. Undersøkelsen bygger på materiale fra 86 tilfeldig valgte bedrifter i hele landsdelen. Den viser ellers at variasjonen i driftsresultatene er størst blant de små bedriftene.

Undersøkelsen, som er en del av forskningsprogrammet «Operasjonsanalyse av fiske og fiskeforedling», viser at det har vært en viss forbedring i lønnsomheten i fiskeindustrien fra 1978 til 1979. Begge disse årene er det de konvensjonelle fiskebrukene som kan vise til best driftsresultat. Dette henger bl.a. sammen med endringer i markedssituasjonen for tørrfisk og saltfisk fra 1977 og framover. For Finnmarks vedkommende har de konvensjonelle bedriftene vist meget lav lønnsomhet i 1978 og 1979. Fryseriene i Finnmark hadde en betydelig reduksjon i lønnsomheten fra 1977 til 1978, men kan vise til bedring fra 1978 til 1979. En vellykket lodde- og rekeproduksjon ga en gjennomsnittlig merinntekt pr. fryseri på ca. 3 mill. kroner. Det utgjør over 20 prosent av produksjonsverdien.

I Nordland fylke er situasjonen en annen. Her har fryseriene fått forverret situasjonen fra 1977 til 1979. I samme periode har de konvensjonelle fiskebrukene i Nordland kunnet vise til stadig bedre resultater.

Situasjonen best i Troms

Ser man konvensjonell tilvirkning og fryseriene under ett, er det Troms fylke som har hatt den beste utviklingen innen fiskeindustrien. Det gjelder såvel driftsresultatene som egenkapitalandelen. Bedriftene i Troms har vist seg å være de mest solide, med en egenkapitalandel på 32 prosent for konvensjonelle bruk og 21 prosent for fryseriene. Likevel er egenkapitalen i fiskeindustrien

gjennomgående for lav, sammenlignet med annen industri, særlig når en tar hensyn til de store variasjoner i resultatet fra år til år.

Rentabiliteten 9–10 prosent

Sammenligner man rentabiliteten i fiskeindustrien i Nord-Norge med næringsmiddelindustrien i sin helhet, viser undersøkelsene omtrent like tall. I 1979 var rentabiliteten for de konvensjonelle bedriftene på ca. 10 prosent og for fryseriene på ca. 9 prosent. Landsgjennomsnittet for næringsmiddelindustrien lå i 1978 på ca. 9 prosent.

Undersøkelsen viser ellers at det er stor forskjell på anvendelsen av råstoffet hos de ulike bedriftsgruppene. Tre fjerdedeler av fryserienes kjøp av torskfilet ble brukt til filet, mens 13 prosent gikk til salting. De konvensjonelle bedriftene saltet ca. 40 prosent av fiskeråstoffet, mens de resterende 60 prosent fordelte seg noenlunde likt på hending og fersk anvendelse.

Svikt i torskfilet, men økt råstoffkjøp likevel

For torsk hadde man en reduksjon i oppfisket kvantum på ca. 20 prosent. Omtrent halvparten av produksjonsvikten på torskfilet ble imidlertid dekket gjennom økt produksjon og salg av sei- og hyseprodukter. Det er også registrert en økning i produksjon av ikke-tradisjonelt råstoff som lodde, akkar, reker og biprodukter av torskfilet. Dette førte til at fryseribedriftene totalt sett kjøpte ca. 10

prosent mer råstoff i 1979 enn året før. Produksjonen av konsumlodde bidro i vesentlig grad til at fryseriene i Finnmark fikk et positivt resultat i 1979.

Økt foredlingsgrad

Foredlingsgraden for fryseriene steg fra ca. 38 prosent i 1977 til 41 prosent i 1979. For de konvensjonelle fiskebrukene var økningen på 6 prosent, fra 24 i 1977 til ca. 30 i 1979. En del av økningen skyldes bedrede markedspriser og endring i råstoff-sammen-setningen.

Driftsundersøkelsen viser altså at det er den konvensjonelle produksjon som gir best fortjeneste.

Foredlingsverdien pr. lønnskroner var for de konvensjonelle bedriftene kr. 1,92, mens den for fryseriene lå på 1,60. Beregninger som er gjort, tyder på at store bedrifter har lavere personellproduktivitet enn små og mellomstore bedrifter. De store bedriftene har dessuten betydelig høyere fravær enn de mindre.

Fiskeforedling råvareintensiv

Undersøkelser av kostnadsforholdene viser at de konvensjonelle bedriftene er mer råstoffintensive enn fryseriene, mens fryseriene bruker adskillig mer til lønninger. For konvensjonelle bruk utgjorde råstoffkostnadene 67 prosent av produksjonsverdien, mens fryseriene hadde en råstoffandel på 56 prosent. Av fryserienes totale kostnader (direkte varekostnader holdt utenfor) ut-

Fortsettelse side 848

TRÅLFISKE 1979

Av konsulent Jørgen Borthen

Fiskeridirektoratet har siden 1953 utarbeidet statistikk for deltakelse, fangst og visse effektivitetstall i norsk trålfiske etter konsumarter. Grunnlaget for statistikken er innsendte fangstdagbøker og leveringsoppgaver fra trålere. Dessuten foretas en egen lønnsomhetsundersøkelse for helårsdrevne trålere over 200 brt.

Kvotereguleringen i 1979

I 1979 var det opprinnelig fastsatt følgende gruppekvoter for torsk (rund vekt):

Ferskfisktrålere og kombinasjonsfartøy over 250 brt. og 115" l.l	90.000 tonn
Saltfisktrålere og rundfrysetrålere over 400 brt.	20.000 tonn
Fabrikktrålere	25.000 tonn

Opprinnelig var gruppekvotene fordelt på de enkelte fartøyer ved fartøyskvoter, men p.g.a. utviklingen i fisket ble fartøyskvotene opphevet fra september 1979. Gruppekvoten for fabrikktrålerne ble dessuten økt til 28.000 tonn.

Deltakelse og fangst i 1979

I alt 132 ferskfisktrålere leverte fangstoppgaver i 1979 mot 150 trålere i 1978. Utviklingen i deltakelsen i årene 1967–79 framgår av tabell 1.

Av tabell 2 ser en at samlet trålfangst var omtrent uendret fra 1978 til 1979. For de enkelte fiskeslag var det en nedgang på 13% for torsk, men en fordobling av hysekvantumet. Område 04, Vest-Finnmark, var i 1979 det viktigste fangstområde for trålerne. Tilsvarende forhold er ikke registrert

de siste 20 årene, og det var således en mer vestlig bestandsfordeling i 1979 enn i «normale» år.

Lønnsomhetstall for 1979

Tabell 3 viser at ferskfisktrålerne gjennomsnittlig hadde svært dårlig lønnsomhet i 1979, mens situasjonen for fabrikktrålerne og saltfisktrålerne var vesentlig bedre. Undersøkelsen av trålernes lønnsomhet er foretatt av førstesekretær Jan Asbjørnsen.

Annen tilgjengelig statistikk

Dersom en ønsker ytterligere data fra trålstatistikken for 1979 kan en henvende seg til Fiskeridirektoratet. Den fullstendige statistikk for 1979 vil bli utgitt høsten 1981, sammen med data for 1980.

Tabell 1.

Antall trålkonsesjoner og deltakende fartøyer etter fylke og trålgruppe 1976–1979. 1)

Hjemstedsfylke/ trålergruppe	Antall trålkonsesjoner				Deltakende fartøyer			
	1976	1977	1978	1979	1976	1977	1978	1979
Fylker:								
Finnmark	53	54	52	50	31	30	34	33
Troms	69	69	65	55	37	37	36	29
Nordland	41	46	50	48	32	32	34	35
Trøndelag	1	2	1	1	—	—	1	—
Møre og Romsdal	113	116	112	93	58	60	59	52
Sogn og Fjordane	9	10	12	5	3	4	5	3
Hordaland	13	15	14	8	1	—	—	—
Rogaland	22	18	19	11	—	—	1	—
Skagerrakfylkene	3	8	8	10	—	—	1	1
Trålergrupper:								
Ferskfisktrålere	305	318	311	260	144	143	150	132
0–99 brt.	147	153	137	102	38	35	30	25
100–199 »	58	62	64	41	21	21	27	10
200–299 »	88	93	98	96	80	81	84	85
300–999 »	12	10	12	21	5	6	9	12
Saltfisktrålere	4	5	8	8	4	5	7	8
0–299 »	—	—	—	—	—	—	—	—
300–999 »	4	5	8	8	4	5	7	8
Fabrikktrålere	15 ²	15 ²	14 ²	13	14 ²	15 ²	15 ²	13
0–999 brt	10	12	11	10	10	12	11	10
1000–1999 »	5	3	3	3	4	3	3	3
Totalt	324	338	333	281	162	163	171	153

1 Tabellen omfatter konsesjoner og deltakelse i tråling etter torsk og torskeartet fisk.

2 Kun 13 samtidig.

Tabell 2.

Alle trålernes fangster fordelt på fangstmåneder og fangstområder i tonn rund vekt. 1979.

Fangstmåned:	Torsk	Sei	Hyse	Uer	Annet og uspes.	I alt
Januar	12.592	3.373	2.507	309	232	19.013
Februar	15.208	3.604	1.790	340	204	21.146
Mars	19.911	5.709	2.444	1.017	276	29.357
April	12.726	2.510	3.370	564	258	19.428
Mai	13.648	3.333	1.574	854	258	19.667
Juni	21.544	4.221	1.105	322	248	27.440
Juli	5.416	2.348	267	166	144	8.341
August	4.613	2.371	243	104	207	7.538
September	2.976	1.593	4.135	185	134	9.023
Oktober	5.083	1.576	7.187	158	345	14.349
November	9.387	1.728	4.068	167	128	15.478
Desember	6.035	813	1.368	115	87	8.418
I alt	129.139	33.179	30.058	4.301	2.521	199.198
Fangstområde:						
00 Lofoten	108	466	81	70	4	729
02 Murmanskysten	938	8	74	0	1	1.021
03 Øst-Finnmark	34.269	1.583	16.398	589	710	53.549
04 Vest-Finnmark	50.255	9.348	6.002	2.362	799	68.766
05 Røstbanken til Malangsgrunnen	3.392	2.584	2.255	626	180	9.038
06 Helgelandsbanken	—	6	—	33	1	40
07 Mørkysten	411	15.172	330	16	89	16.018
08 Egersundbanken	120	1.623	91	3	27	1.864
09 Skagerrak	8	3	0	—	8	19
10 Skolpenbanken	6.792	19	1.027	4	56	7.898
11 Gåsebanken	51	—	0	0	2	53
12 Nordkappbanken	27.019	355	3.572	571	404	31.921
13 Thor Iversenbanken	5.390	3	100	11	43	5.547
15 Sentralbanken	23	1	13	1	2	40
16 Admiraltyfeltet	31	0	8	0	1	40
20 Bjørnøya	172	2	18	13	50	255
21 Vest-Spitsbergen	2	—	0	—	0	2
28 Vikingbanken	111	1.061	42	0	36	1.250
37 Norskehavet	6	1	15	1	—	23
39 Vest av Tromsøyflaket	1	0	2	0	86	89
41 Sentrale Nordsjø	6	187	0	—	2	195
42 Shetland	35	757	31	—	19	842
Uoppgitt og korreksjon	÷ 1	—	÷ 1	+ 1	+ 1	—
I alt 1979	129.139	33.179	30.058	4.301	2.521	199.198
I alt 1978 ¹	148.291	27.195	14.684	3.327	3.976	197.473
I alt 1977 ¹	165.2453	29.489	14.478	3.227	3.650	216.087

¹ Sammenlikningstall.

Tabell 3.

Driftsresultater for helårsdrevne trålere over 200 brt. Gjennomsnitt pr. fartøy

		Ferskfisktrålere ²	Fabrikktrålere	Saltfisktrålere ³
1. Driftsinntekter i alt	kr.	4.003.000	15.282.900	8.757.200
Herav til:				
2. Mannskapet	»	1.613.000	4.898.300	3.133.800
3. Rederiet	»	2.390.000	10.384.600	5.623.400
4. Rederiets kostnader	»	2.451.400	6.523.700	3.592.900
Herav utgjorde:				
a. Drivstoff og maskinrekvisita	»	1.002.900	1.716.500	1.163.300
b. Is, salt og emballasje	»	1.100	398.700	252.700
c. Leid arbeidshjelp	»	19.300	159.200	120.500
d. Assuranse av fartøyet	»	192.900	407.000	278.200
e. Vedlikehold og avskr. på trålutstyr	»	480.100	934.600	554.600
f. Vedlikehold av fartøyet	»	425.100	1.501.200	663.400
g. Administrasjon	»	100.200	323.400	147.200
h. Sosiale utgifter	»	24.900	50.900	29.000
i. Diverse uspesifisert	»	204.900	1.032.200	384.000
5. Renteutifter	»	399.400	997.500	721.100
6. Punkt 3 ÷ punkt 4	»	÷ 61.400	3.860.900	2.030.500
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk	»	2.810	3.900	3.370
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på	»	121.300	149.300	145.800
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott)	»	85.300	135.000	129.600
10. Antall mann pr. fartøy		13,3	32,8	21,5
11. Antall døgn i sjøen		270	265	270
12. Antall fiskedager		223	238	235
13. Fangstmengde saltfisk	tonn	—	—	444
14. Fangstmengde ferskfisk	»	1.220	—	21
15. Fangstmengde, filet	»	—	1.232	362
16. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskvekt ¹	»	1.220	2.164	1396
17. Fartøystørrelse	br.tonn	297	925	480
18. Fartøystørrelse	fot	138	195	157
19. Motorstyrke	HK	1.381	2.540	1.650
20. Fartøylder	år	7	7	9
21. Ombyggingsalder	»	—	—	—
Antall fartøyer med i undersøkelsen		45	13	6

¹ Eksklusive biprodukter² Under 300 BRT.³ Over 300 BRT.

Tabell 4.

Noen hovedtall for alle trålere i perioden 1970–79.

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Deltakende trålere ¹	155	155	145	147	152	163	162	163	171	153
Fangstmengde ² (tusen tonn ferskfiskvekt)	139,0	122,3	114,9	128,6	179,4	173,5	151,7	156,9	143,6	145,8
Herav ferskfisk (tusen tonn produktvekt) ...	102,2	94,4	91,6	95,4	124,8	127,7	115,1	117,1	105,6	103,3
Herav saltfisk (tusen tonn produktvekt) ...	3,1	2,0	2,2	2,1	4,7	6,8	4,6	6,2	5,9	6,4
Herav filet (tusen tonn produktvekt)	13,5	10,4	8,2	12,7	20,4	19,4	16,9	16,8	16,2	18,5
Herav torsk (%)	72	70	61	55	71	75	75	75	74	63
Herav sei (%)	20	18	20	14	10	10	11	14	14	17
Herav hyse (%) ³	5	6	7	21	15	14	11	7	8	16
Herav annet (%)	3	6	12	10	4	1	3	4	4	4
Fangstverdi (mill. kr.)	168,2	197,1	190,5	278,8	439,3	439,3	456,8	553,4	549,4	606,7
Antall tråltrekk	81.443	89.382	90.994	85.302	85.875	86.996	77.077	95.230	99.719	99.679
Antall tråltimer	269.687	308.791	313.249	318.746	339.839	362.920	326.293	399.459	408.593	406.823
Antall fiskedager	19.621	21.450	21.897	21.253	22.214	23.228	20.692	25.284	25.993	25.969
Fangst pr. tråltime	515	396	367	404	528	478	465	393	351	358

¹ Omfatter tråling etter torsk og torskearter. Antall fartøyer som har levert fangstopp-gave.

² Omregningsfaktorene for filet forandret i 1975 og 1978 (se teksten). Tallrekkene for fangstmengde totalt og fangst pr. tråltime er ikke direkte sammenliknbare for år med forskjellige omregningsfaktorer.

³ Andel av total fangstmengde i ferskfiskvekt.

Fortsettelse fra side 844

Driftsundersøkelse i Fiskeindustrien viser: Best lønnsomhet ved bedriftene i Troms

gjorde lønn 61 prosent, mot 49 prosent hos de konvensjonelle bedriftene. Det er ellers store variasjoner fra bedrift til bedrift når det gjelder lønnskostnadene.

Dårlig likviditet

Fiskeindustribedriftene har ofte en usunn finansieringsstruktur, og dermed dårlig likviditet. Fra 1978 til 1979 har de konvensjonelle brukene fått forverret sin finansielle situasjon. Dette kommer av at de har benyttet en forholdsvis stor del av sin arbeidskapital, dvs. kassakreditt m.v. til å

finansiere langsiktige investeringer. Fryseribedriftene hadde i samme periode en betydelig økning i investeringer som ble finansiert av egne midler eller tilførsler utenfra. Begge grupper hadde en minimal økning i langsiktig gjeld.

Nyinvesteringer på tilsammen 64 millioner

Totalt investerte de 86 bedriftene som var med i undersøkelsen for 64 millioner kroner i 1979. Dette tilsvarer i gjennomsnitt 300 000 kroner pr. bedrift ved de konvensjonelle fiske-

brukene og 1,2 mill. ved fryseriene. Vurderer man investeringene i forhold til lønnskostnadene, ser man at de konvensjonelle bedriftene har investert omtrent dobbelt så mye som fryseriene.

Den tekniske kapasitetsutnyttelsen hos fryseriene når det gjelder torskefiskeriene har gått jevnt ned fra 1977 til 1979. De konvensjonelle bedriftene oppgir å ha økt kapasitetsutnyttelsen fra 44 til 51 prosent i samme periode. Med en økning i produksjonen av ikke-tradisjonelt råstoff antar man at kapasitetsutnyttelsen hos fryseriene lå på ca. 60 prosent i 1979.

Forsøksfiske etter kolmule i 1980

Av G. Sangolt

Fondet for fiskeleting og forsøk har finansiert, helt eller delvis, i alt 12 tokt i 1980. I tillegg brukte Kontoret for fiskeforsøk og båter «Michael Sars» i 3 døgn i Tampenområdet i forbindelse med overfart til Jan Mayen i juli. Havforskningsinstituttet har hatt 2 rene kolmuletokt, og kolmule har vært med på flere andre program som er kjørt derfra.

Resultater

De forskjellige tokt, med resultat, har vært følgende:

I forbindelse med åpning av kolmulesesongen ble det gitt driftsstøtte til «Eros» fra 6. til 20. mars og til «Ny-Dalsøy» fra 7. til 21. mars for å drive leite og meldetjeneste i området vest av de Britiske øyer. Fra 10. til 13. mars undersøkte de to fartøyene over de viktigste feltene fra St. Kilda og SV etter til Porcupinebanken i området N 53° 30' W 14° 00'. De følgende dager ble det registrert brukbare forekomster fra dette området og NØ etter, men fisket ble mye værhindret. 20. til 21. mars hadde de to fartøyene full last, nå i området N 54° 00' og W 13° 00'.

I samme tidsrom hadde «Libas» driftsstøtte for å forsøke i Norskehavet særlig NØ av Færøyane.

I området N 61° 15' V 05° 00' fisket en sovjetrussisk flåte, og kolmuleslør ble registrert herfra og østetter til V 03° 00'. Et trål her i området gav bare 100 hl på 3 timer.

Fra 20. mars utviklet kolmulefisket seg hurtig vest av de Britiske øyer og allerede rundt 20.4 foregikk fiske på Færøybankene. 6. mai ble det satt utseilingsstopp for kolmuletrålere til færøysk sone og dette forsterket interessen for kolmulefeltene i Norskehavet og i Tampenområdet. Kolmuletrålerne fikk en permanent utvidelse av trålkonsesjonen fra N 64° til N 62° øst for 0-meridianen.

For å se på mulighetene i dette havområdet på denne årstid, ble det gitt driftsstøtte til «Lafjord» i tiden 8. til 16. mai. Området fra Tampen og langs bakkekanten vestetter ble undersøkt, uten å finne brukbare regi-

streringer. Noen dager ble det fisket samme med en sovjet-russisk flåte i området N 63° mellom 0-meridianen og 01° Ø. Dette var beste området og det ble oppnådd fangster på 600 hl. pr. dag. På hjemtur ble det gjort et prøvehal i det omdiskuterte området i Norskerenna sør for N 62° og tok 700 hl stor kolmule i løpet av 3 timer. Sluttresultatet ble for «Lafjord» 2300 hl.

Da dette ikke ble ansett som drivverdig og den norske kvoten i færøysk sone var oppfisket til 17. mai, var det interesse for å få en ny oversikt over feltene vest av St. Kilda og ved Rock All.

«Sjannøy» fikk driftsstøtte til dette oppdraget. Turen gikk fra 20. mai til 2. juni. Vest for St. Kilda var det tildels god registrering, men fangstene ble bare 50 til 200 hl småfallen kolmule oppblandet med laksesild og vassild. Ved Rock All hadde en også registrering i enkelte områder. Prøvetaking viste kolmuleyngel i et område og små kolmule i et annet. Turen viste at det ikke var drivverdige forekomster av kolmule i nevnte område i forsøksperioden.

I noen år har en undersøkt kolmuleforekomstene i Norskehavet i juni med tanke på å fiske til konsum. En var klar over at forekomstene er tynne på denne årstiden, men sovjetrussiske trålere har fisket i Norskehavet de siste årene, og dette sporet til norsk innsats.

To av de beste kolmuletrålerne, som også har fryseri, ble leiet for en forsøksstur: «M. Ytterstad» fra 9. til 27. juni og «Torbas» fra 16. til 28. juni.

«M. Ytterstad» begynte på Fugløybanken og undersøkte langs- og utafør egga SV etter til Vøringplatået.

Det ble registrert en del laksesild utafør Malangsgrunnen og Vesterålen. På Vøringplatået ble det registrert kolmule i stør-stimer lengst aust, og som mere sammenhengende slør lengst vest. Der rundt N66° 30' Ø 01° 30' arbeidet en flåte på 80 kolmuletrålere, mest russiske. Fra 12. til 19. juni fisket «M. Ytterstad» i dette området, men fangstene ble små, fra 1,5 til 10 tonn pr. hal.

Fra Vøringplatået ble det undersøkt S-etter like til Frøyabanken. Ute i kanten på 170 fots dyp ble det funnet en mindre forekomst over bunn, og et trålhal gav 2 tonn der på 1 time.

«Torbas» undersøkte fra Storegga til Vøringplatået og gjorde et hal der sammen med russerne i posisjon N 66° 00' Ø 02° 00'. Fangsten ble 8 tonn på 5 timer. Den undersøkte en del i dette området, men så svært lite. Den gikk derfor øst mot eggakanten og fulgte langs eggakanten like til Tampen og registrerte bare noe laksesild på den turen. I kanten på Tampen hadde den et par hal på 3–4 tonn pr. hal. Den var en tur NW-etter til N 63° 00' W 01° 00' uten å se noe. Den avsluttet med en tur S-etter i Norskerenna, men fremdeles uten å se noe.

«M. Ytterstad» losset 35 tonn på Halså og «Torbas» 17,5 tonn på Selje, alt til for.

I forbindelse med loddetokt til Jan Mayen, undersøkte «Michael Sars» Tampen-området fra N 61° 30' til N 62° 30' mellom 03° Ø til 0-meridianen. Det var i dette området at det foregikk snurpefiske etter kolmule i 1959. Men i tiden 14. til 16. juli 1980 ble det ikke registrert kolmule. Videre på overflaten til Jan Mayen ble det registrert et spredt slør av kolmule fra N 64° 10' V 00° 35' til Jan Mayen. Russiske kolmuletrålere ble observert i arbeidet fra N 68° 40' V 06° 38' til 70° 00' V 08° 00'.

M/S «Senior» fikk driftsstøtte i tiden fra 17. til 25. juli til å leite etter kolmule i Tampenområdet med tanke på snurpenotfiske. Det ble leitet i området fra N 60° 00' til N 63° 30' mellom Ø 04° 00' og 0-meridianen. Og særlig

ble det undersøkt godt på feltene hvor «Senior» deltok i snurpenotfiske etter kolmule i juli 1959, men nå uten å finne noe.

For å følge opp tidligere fiskeforsøk til bedre anvendelse på spredte forekomster i Norskehavet, ble 2 frysetrålere leiet i august.

M/tr «Labrador» ble leiet fra 4. til 30. august og ble drevet i regi av Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt. Forsøkene foregikk for det meste øst og nordøst av Jan Mayen, og resultatet ble 380 tonn etter 12 effektive fiskedøgn.

M/tr «Myrefisk» ble leiet fra 12. august til 6. september og ble drevet i regi av Fiskerisjefen i Nordland. Den brukte mye tid på å leite langs eggkanten fra Vesterålen og nordetter, uten å finne drivverdige forekomster av kolmule. Lengste tida driftet den øst og nordøst av Jan Mayen, rundt 200 mil av. Den hadde delvis samarbeid med m/tr «Labrador». Fangsten

ble ca. 190 tonn kolmule, noe som svarer til 14,5 tonn pr. fangstdøgn. Fisket var ujevnt, noe som delvis kom seg av liten erfaring i området. Med bedre erfaring kan en påregne en viss økning i fangst pr. tidsenhet i dette området.

For å fortsette forsøksfiske med snurpenot i Vestlandsfjordene om våren ble m/s «Skogholm» leiet i 20 døgn fra 17. mars. Den forsøkte flere steder på strekningen Bergen–Sognefjorden, men fangsten ble bare ca. 200 hl.

«Havdrøn» ble leiet fra 8. til 20. juni for å drive kolmuleundersøkelser i Vestlandsfjordene med prioritet på yngel. Toktet gikk i regi av Havforskningsinstituttet, og kolmuleyngel ble påvist på flere lokaliteter.

Konklusjon

1. Kolmulefisket kan begynne på

Porcupinebanken i midten av mars.

2. Det er visse muligheter for kolmuletråling i Tampenområdet fra medio april til medio mai.
3. Etter endt gytesesong er det småfallen kolmule som dominerer vest av de Britiske øyer og ved Rock All, og dette gir for små fangster for lønnsom drift.
4. Det er dårlige forhold for kolmuletråling i Norskehavet i juni.
5. Det var ikke forhold for snurpenotfiske etter kolmule i Tampenområdet i juli 1980, slik det var i 1979.
6. Det kan taes trålfangster av kolmule i Norskehavet i august/september tilstrekkelig til å fylle frysekapasiteten til en frysetråler.
7. Det later til å være tilstrekkelig forekomster av kolmule i Vestlandsfjordene for et lønnsomt fiske.

Kommentar til forsøksfiske med trål etter kolmule i Norskehavet 12. august til 6. september 1980, av skipper Oddmund Bye, m/tr «Myrefisk II»

Fiskeriregistrerings-utstyret om bord i m/tr «Myrefisk II» er to Simrad EQ ekkolodd med ekspandert utskrift, SQ sonar og EX tråloye med FI trålvakt.

For nøyaktig navigering possjonsbestemmelser ble benyttet Decca Sat. Nav. DS 2.

Taukraften ble registrert med tensimetre, type Kaarbø. Ellers ble kontroll med uttak av maskinkraft og brennstofforbruk gjort ved hjelp av økonometer.

Arrangementet på tråldekket tillater at det til en hver tid er tre flytetråler klar til bruk (en trål på nettrulen og en i hver trålbane).

Fartøyet er ikke utstyrt for å kunne måle temperaturen nede i sjøen, men det viste seg at de største konsentrasjoner av kolmule NO av Jan Mayen var i de områder hvor overflatetemperaturen var fra 6–7°C.

Det ble vekslet mellom tre forskjellige flytetråler, men størsteparten av turen fangstet en med en Nofi kolmuletrål som til å begynne med var montert etter oppskrift fra Nofi, med 210 meter sviper, 1500 kgs lodd og 8

m² trålbrett, undervannssvipene var to meter lengre enn overannssvipene. Med denne montering hadde trålen 21 favner vertikalåpning og med uttak av 2100 HK ble det logget 3,6 knops taukraft.

Sendeloddet registrerte tildels brukbar inngang av fisk i trållåpningen, men fangstresultatet var heller magert. For om mulig å taue trålen lettere og dermed kunne oppnå bedre fangst, ble det montert trålbrett med areal på 6 m², men det kunne ikke registreres noen merkbar forskjell.

Utenom reduksjonen i trålbrettens areal og tyngde, reduserte en fra nå også tyngden på loddene ned til 1000 kg. Med denne modifiserte montering av Nofi-trålen oppnådde en 3,7 knops fart med uttak av 1700 HK og vertikalåpningen ble nå 19 favner.

Det syntes som om denne modifiserte tilriggingen av trålen resulterte i både et bedre fangstresultat og reduserte brennstoffutgifter. I så en uke ble det benyttet en Engel flytetrål som var montert med 150 m sviper,

1000 kgs lodd og 8 m² trålbrett. Undersvipene var fire meter lengere enn oversvipene.

Med uttak av 2000 HK oppnådde en 4 knops taukraft og den vertikale trållåpningen var 16 favner.

Det er vanskelig på påvise noen merkbar forskjell i fangstevnen til denne trålen og Nofis kolmuletrål, men en må regne med at kolmuletrålen har størst fangstevne av disse trålene, da denne har størst areal i trållåpningen.

Det ble også gjort noen tråltrekk med en Engel flytetrål som var montert 150 m sviper, 500 kgs lodd og 6 m² trålbrett. Undersvipene var fire meter lenger enn oversvipene.

Med uttak av 1500 HK oppnådde en 4,2 knops taukraft, og den vertikale trållåpningen var 10,5 favner.

Fangstevnen for denne trålen var nok noe mindre enn for de to førstnevnte trålene, men det ble oppnådd 4 tonn kolmule i tråltrekk som varte fire timer og det var på heller svake registreringer. Den minste trålen ble prøvd med 1000 kgs lodd uten at den øvrige montasje ble forandret. Trål-

åpningen økte til 12,5 favner, men en oppnådde nå bare 3,3 knops tauekraft med uttak av 2000 HK.

Engel flytetrål synes å ha en fangstevne som dekker behovet når det gjelder kolmulefisket til konsum, men med Nofi kolmuletrål vil en antagelig fange mere fisk pr. tidsenhet, og dermed redusere driftsutgiftene. M.a.o. fartøyet kan ligge stille med stoppet hovedmotor å produsere fangsten, da fangstevnen til trålen til sine tider viste seg å være større enn produksjonskapasiteten om bord i fartøyet.

Det en imidlertid kan si, uansett tråltype, er at åpningen fremme i trålen ikke må være så stor at det bakenforliggende trålnett ikke har kapasitet til å slippe ut den mengden med vann som kommer inn gjennom den. Når åpningen fremme i trålen blir for stor i forhold til trålnettet, blir trålen megest tung å taue på grunn av overtrykket som oppstår i den, og i tillegg vil en altfor stor del av fisken unnslippe gjennom sidemaskene fremme i trålen. Altså, en for stor trål-

åpning i forhold til trålen forøvrig resulterer i økte driftsutgifter, og er det ikke tilstrekkelig motorkraft å ta ut, vil en for stor trålåpning resultere i både økte driftsutgifter og redusert fiske. På kolmuletrålen ble det benyttet bare vanlige sekker beregnet på industrifiske mens Engel-trålen benyttet vekselvis sekker med 80 mm og 50 mm masker. Det viste seg imidlertid at det ikke var mulig å foreta en størrelsessortering med disse sekkene da selv den største kolmulen kunne unnslippe gjennom masker på 80 mm, og med 50 mm masker unnslopp det ikke kolmule i det hele tatt. Sortering for hand er en tidkrevende arbeidsoperasjon og bemanningen om bord var for liten til å foreta dette. Om det av hensyn til videreføringen skulle være absolutt nødvendig å foreta en størrelsessortering av kolmulen, så burde det prøves sekker med maskestørrelse mellom 50 mm og 80 mm, eller den må sorteres for hand om bord i fartøyet, eventuelt maskin.

Hensikten med denne turen har

vært prøve om det er mulig å drive et økonomisk forsvarlig fiske på spredte forekomster av kolmule til anvendelse konsum.

Erfaringene en har høstet i løpet av turen tyder på at det på denne tiden av året ikke er drivverdige forekomster av kolmule langs norskekysten og nordover langs eggkanten. På feltene ved Jan Mayen er det derimot drivverdige forekomster, selv om kolmulen har en tendens til å stå spredt. Ved fullmåne samlet den seg i stimer og i fire døgn var den lett å fange.

Fangsten er på 190 tonn, og dette er fisket omtrent i sin helhet på feltene NO av Jan Mayen. Fordeler en dette på fangstdøgnene en hadde i området blir det så 14,5 tonn pr. døgn. Om hele turen var blitt lagt til feltene ved Jan Mayen, kunne en ha hatt nesten full last i fartøyet med det fisket en oppnådde i området. Og med bedre erfaring med hensyn til kolmulens adferdsmønster, må det kunne regnes med en vesentlig økning i fangstkvantumet pr. tidsenhet.

Fortsettelse fra side 843

Kolmule til konsum

ARENCO CIŚ/CIF ble funnet hensiktsmessig til denne produksjonen. Filetaggregatet erstattes av et aggregat med børster og slipesteiner for fjerning av blodrand og svarthinne. «Belly-cut»-knivene står som normalt, men fingerhjulet erstattes med tynn børste eller kniv.

Vasking av massen ga ikke fargeforbedring.

Fryselagret kolmule-masse taper hurtigere sin bindeevne enn torske-masse. Dette tilskrives forskjell i innhold av vannløselig stoff. Vasking med svak saltløsning og tilsats av 2% sukker har vist seg å bevare bindeevnen lengre.

Tørrfisk av kolmule. Forsøkene har omfattet tørking både av hel kolmule og forskjellige varianter av renst kolmule. Forskjellige rensemaskiner har vært prøvet. Til tørkingen har vært anvendt tradisjonell klippfisktørke, spesialbygget tørke for småfisk og kontinuer-tørke.

Følgende tørkebetingelser ble antydnet: fortørking ved 25°C og luft-hastighet 2 m/sek, ettertørking ved 28°C og lufthastighet 1/2 m/sek, relativ fuktighet 60%.

Konklusjoner: Det frarås å tørke kolmulen hel når fettinnholdet overstiger 2,5–3,0%, fettinnholdet ligger omtrent på dette nivået i april-juni. Følgende utbyttetall for tørket kolmule ble antydnet. Renset med hode: 19%, rensset uten hode: 15%, urensset: 23%. Kapasiteten for to rensemaskiner var: rensset og hodekappet: 900 kg/ driftstid, rensset med hode: 115 kg/ driftstid.

Tørket kolmule har vært godt mot-tatt i Nigeria.

Markedsføring

Fra markedsførings-siden kom noen tanker til uttrykk:

Markedet har tendens til skepsis mot nye fiskeslag, selv om kolmulen generelt aksepteres som en god matfisk.

Omsetningsleddet betrakter kolmule nærmest som et tilskudd i forsynings-situasjonen for torsk, hyse o.a.

Et minus for kolmulen er dens noe gråere farge enn torskens.

Skal farseblokker av kolmule konkurrere må kvaliteten være god. Markedet har tilstrekkelig av B-kvalitet av tradisjonelle fiskeslag.

De anvendte foredlingsmaskinene er egentlig beregnet for andre formål. Omkostningene blir høye og produktene noe ujevne.

Navnespørsmålet er foreløpig uløst. Food and Drug har antydnet at kolmuleprodukter sannsynligvis må selges under navnet «Poutassou». Spøkefullt ble det foreslått å gi kolmulen navnet *Gadus nordicus* (= Norfisk).

«FG» oversikt over fisket 1.–14. desember

Sildefisket slutt

Laurdag 13. desember var det slutt på fisket etter atlanto-skandisk sild for i år. Feitsildfiskernes Salgslag melder at det til no er teke 90.011 hl. av den totale kvoten på 100.000 hl.

Største delen av fisket føregjekk i år i Lofoten, og fangstane der var for det meste gruppe I sild. Lengre sør var det ein del innblanding av gruppe II sild, noko som gav omlag 100,- kr mindre pr. hl til fiskar. Minsteprisen på silda var i år 350,- for gruppe I og 260,- for gruppe II.

Når det gjeld sildefisket på Skagerakkysten, ser det ut til at det og minskar. Fjordfisk hadde 27,5 tonn i denne tida, medan Skagerakfisk berre kan melda om eit tonn.

Framleis dårleg vér

i største delen av Nord-Noreg, noko som sjølvsagt pregar fisket og fangstane.

Første veka i desember kom det to reketrålalarar frå Spitsbergen til Tromsø med fangstar på 17 og 18 tonn. Ein linestubbar kom frå Finnmarkskysten med 65 tonn fisk og tre linestubbar kom frå Tromsøflaket med til saman 69 tonn. Linefisket gav best fangstar på Fugløyhavet. Fangstane der var på frå 600 til 7500 kg torsk og hyse. På Stordjupta og Mul-

egga vart det teke garnfangstar på frå 1500 til 7000 kg torsk og sei denne veka.

I veke 50 vart det teke ein del skrei i garnfangstane både på Mulegga og på Stordjupta. Det same skjedde i Vesterålen. På Mulegga var garnfangstane denne veka oppe i 10.000 kg. Beste linefangstane fekk de på Tromsøflaket, «Sjåviknes» leverde ein linefangst på 10 tonn teken der.

Frå Gryllefjord vert det meldt om kveitefangstar på frå 70 til 500 kg kveite.

Godt med sei på Helgeland

Seinotfisket på Helgelandskysten har gitt svært bra resultat i denne perioden. Fangstane var frå 15 til 65 tonn, og seien var av fin kvalitet i storleik mellom 45 og 55 cm. Det ser lyst ut for dette fisket også framover. Frå Lofoten vert det elles meldt om ein trålar med 23 tonn og ein kveitefangst på 18 tonn frå Haltenbanken.

Vesterålen derimot hadde ikkje ein einaste trålar i perioden. Garnfangstane her var oppe i 1 tonn, mest sei, og linefangstane var frå 2 til 5 tonn torsk og hyse.

Sør i Nordland

var det lavt aktivitetsnivå denne perioden. Siste veka var det berre ein del mindre båtar med fangstar opp i

400 kg som leverde til Husvær. Veka før kom det inn ein banklinebåt med 12 tonn bankfisk. Linebåtane hadde opp til 1 tonn blanda fisk på turen, medan garnbåtane hadde fangstar opp til 2 tonn kveite på ei veke.

Til Brønnøysund kom det i veke 50 fangstar opp i 400 kg torsk på nattstätt bruk. Juksafangstane var opp i 400 kg torsk på 3 døgn.

Til Stokksund kom det ein banklinebåt fra Færøyane i veke 49. Den leverde 60 tonn bankfisk. Veka etter vert det ikkje meldt om nokon landing i Stokksund. I Sør-Trøndelag som elles er det mest småfiske som føregår på denne årstida.

Banklinebåtane på veg heim

vert det meldt frå Kristiansund. Andre veka i desember byrja dei å levere salta og frossen fisk som dei har teke på Nordkappbanken og Tromsøflaket den siste månaden. Dei to første leverde 65 tonn salta torsk og 39 tonn frossen torsk og hyse til saman.

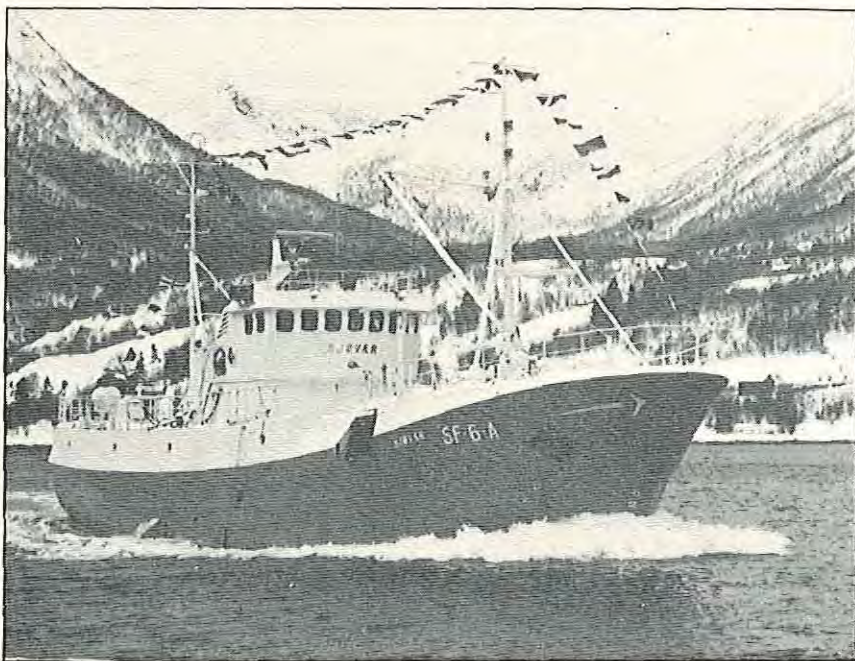
Veka før kom to banklinebåtar inn med 20 og 60 tonn brosme og lange. Siste veka kom det, i tillegg til dei to banklinebåtane nordfrå, i land 15 tonn sei.

Godt med sei til Sogn og Fjordane

Ei rekke garnbåtar har levert seifangstar til Måløy dei to siste vekene. Fangstane er for det meste tekne på Vikingbanken.

I veke 49 leverde «Sjøbas» 102 tonn sei som beste fangst, veka etter sto «Leinefisk» for beste fangst med 100 tonn sei og 2 tonn torsk. Første veka vart det landa heile 14 seifangstar i Måløy. Kvantumet varierte frå 7 til 102 tonn. Veka etter kom det inn 9 fangstar, her varierte kvantumet frå 12 til 100 tonn.

I tillegg til seien leverde «Stadhav» 70 tonn lange og 20 tonn brosme til Måløy. Denne fangsten var teken på Rockall.

«Sjøvær», SF-6-A, var mellom dei mange som leverde seifangstar til Måløy denne perioden. «Sjøvær» kom inn med 7 tonn.

«Lofottrål I» var einaste trålareren som leverde i Lofoten dei to første vekene i desember.

Pale og pigghå

I Hordaland er det godt med pale for tida. Hordafisk hadde 262 tonn i veke 49 og 220 tonn veka etter. Her vert og levert ein god del sei teken på garn, samla for de to vekene kjem ein opp i 130 tonn.

I Rogaland har det vore eit svært godt pigghåfiske i perioden. 70 tonn iveke 49, og 94 tonn veka etter vert rekna som svært godt. Fisket vert stoppa i veke 51 og starta att 29. desember.

Også Skagerakfisk melder om ein god del pigghå. 55 tonn i veke 49 og 60 tonn veka etter. Både frå Rogaland og Skagerakkysten vert det meldt om bra med fisk, reker derimot er det lite av.

Frå Finnmark

vert det meldt om labert fiske i veke 49, men i veke 50 tok det seg opp att.

Grunn: svært godt vér. I veke 49 leverde «Kjøllefjord» 61 tonn i Kjøllefjord, «Kirkøy» leverde 37,7 tonn i Båtsfjord, dit det og kom ein linestubbar med 38 tonn. Linefangstane var oppe i 200 kg, mest i Vardø, og

snurrevadfangstane var oppe i 9 tonn i Berlevåg.

I veke 50 vart det teke svært gode fangstar. Det vart mellom anna levert linefangstar opp i 19 tonn.

Fiskets Gang

UTGITT AV FISKERIDIREKTØREN
Postboks 185/186
5001 BERGEN
TELEFON (05) 23 03 00

Fiskets Gang er det eneste offisielle blad for norsk fiskerinæring, og blir utgitt hver 14. dag.

I Fiskets Gang vil en finne variert stoff om norske fiskerier, reportasjer og intervju, detaljert statistikk over ilandbrakte fiskekvanta og eksport av fiskeprodukter.

Fiskets Gang inneholder alle nye lover og bestemmelser i forbindelse med norske fiskerier, meldinger fra Fiskeridirektøren og andre meldinger av interesse i forbindelse med fisket.

Rapporter fra Fiskeridirektoratets havforskningsinstitutt om utviklingen av fiskebestandene og resultater fra forsøksfiske finnes også i Fiskets Gang.

I den faste spalten «Fiskerinytt fra utlandet» presenteres fiskerinyheter fra hele verden.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 90,— pr. år for de skandinaviske land og kr. 110,— for andre land, med tillegg for luftpost. Fiskerifagstudenter kr. 60,—.

Til FISKETS GANG, Fiskeridirektoratet, Postboks 185/186, 5001 Bergen

Jeg ønsker å abonnere på FISKETS GANG:

Navn:

Adresse:

Forsøksfiske med garn i Nordsjøen

Rapport fra m/s «Tviskjær» VA-20-F i tiden 18/8–13/9-1980

Av konsulent Johan J. Hansen, Nordsjøutvalget

Formålet med forsøksfiske med garn var å lete etter drivverdige garnfelt i den søndre del av Nordsjøen. Forutsetningen for forsøket var også at fartøyet skulle melde fra om resultatene til andre interesserte fartøyer minst 2 ganger pr. dag. Eier og skipper på m/s «Tviskjær» er Kjell Larsen, Hidrasund.

Fartøy og utstyr

M/S «Tviskjær» er en garnbåt på 23,7 m l.l. (71 fot kj.l) og har en Callesen motor på 300 HK. Fartøyet er utrustet og bemannet for konvensjonelt garnfiske. Under forsøksfiske var bemanningen 7 mann, og fartøyet holdt selv garn i tilstrekkelig mengde. Etter at forsøket ble avsluttet ble en ny garnmaskin (Maxinett) montert, og etter en prøveperiode på ca. 2 uker er mannskapet svært fornøyd med systemet. Maskinen sparer inn 1 mann da garnene blir dradd automatisk. I tillegg blir fangsten øket ved at færre fisk blir revet løs fra garnene i garnrullen.

Resultater

Forsøksfisket resulterte i et totalt levert kvantum på ca. 22.500 kg blandingsfisk til en verdi av kr 125.000,-.

Fangstene var totalt sett ikke store, men svært jevne. For det meste bestod fangstene av blandingsfisk, – torsk, sei og lange.

Det ble foretatt 4 turer (1 tur pr. uke), og forsøkene foregikk i området Korabanken.

Fra forsøksfiske ombord på m/s Tviskjær.

Foto: Helge Otterlei

Etter første tur ble det levert 5100 kg blandingsfisk, fangst pr. garn: ca. 9 kg.

Etter tur nr. 2 ble det levert 4700 kg blandingsfisk, fangst pr. garn: 4 kg.

Etter tur nr. 3 ble det levert 6900 kg blandingsfisk, fangst pr. garn: 6 kg.

Etter siste tur ble det levert 5900 kg blandingsfisk, fangst pr. garn: 7 kg.

(Fangstjournalene vil bli utgitt i egen rapport fra Nordsjøutvalget).

I begynnelsen av forsøksfisket ble 20–40% av fangstene ødelagt av lus, men dette ble den siste uken redusert

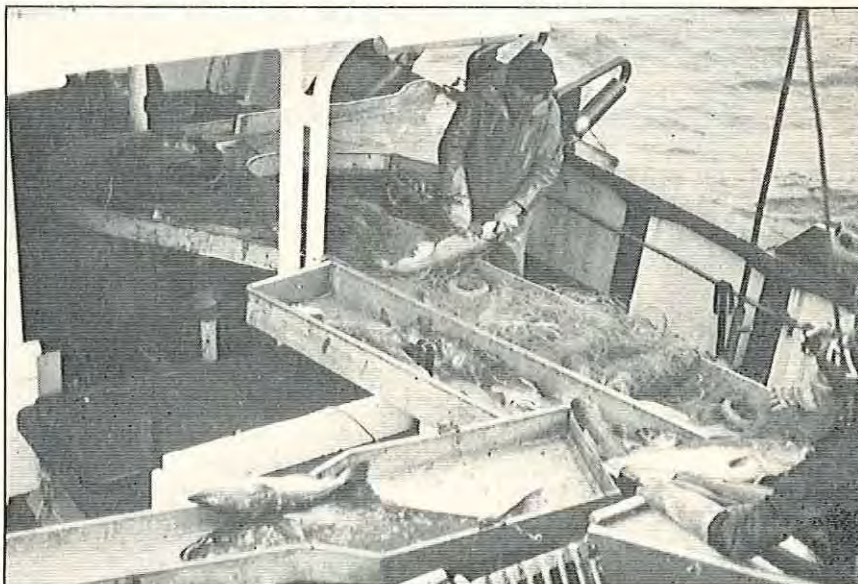
til ca. 5%. Garnene ble da satt senere på døgnet enn ellers.

Redskaper

Det ble benyttet totalt 7 garnlenker á 40 garn, – 3 lenker med maskestørrelse 84 mm (monofil av 0.60) og 4 lenker med maskestørrelse 78 mm (multimonofil av 1.5 × 8).

Konklusjon

Forsøksfisket med garn i den søndre del av Nordsjøen anses å være vellykket, det ble også denne gang funnet områder som egner seg for garnfiske. En regner med at fangstmengden vil bli høyere ved ordinær drift ved at bruksmengden vil bli høyere ved ordinær drift ved at bruksmengden da er større, foruten at mindre tid går tapt til letevirsomhet.

Kondemneringsordningen bør avvikles

– Jeg mener det er galt å opprettholde en støtteordning som denne kondemneringsordningen på grunn av noen etternølere. Fiskerne har nå hatt så pass lang tid på seg til å søke kondemneringstilskudd, at det ikke er grunnlag for å holde på den, sa direktør i Statens Fiskarbank, Arnulf Midtgaard.

Interessen for kondemneringsordningen har vært laber, kunne Midtgaard fortelle. Og interessen er fremdeles for nedadgående.

Midtgaard kunne videre fortelle at en til nå bare har fått redusert flåtekapasiteten med 150.000 hl. Til sammenlikning nevnte han at 230.000 hl ville tilsvare 17–18% av den totale flåtekapasiteten i år. Målet med kondemneringsordningen var å redusere kapasiteten med mellom 20 og 30%.

– Jeg synes kondemneringsord-

Foto: Kari Ø. Toft

ningen vi har idag bør avvikles med søknadsfrist 1. februar og at salgsstøtteordningen bør avvikles med søknadsfrist ca. 3–4 måneder senere, sa Midtgaard.

Statens praksis ved tildeling av kondemneringstilskudd, kom han også inn på. Han pekte på at en er reservert til å gi salgsstøtte til båter som blir solgt til EF eller andre konkurrerende land. Dette fører til at en idag står tilbake med Sør-Amerika og Afrika som markeder for brukte båter.

– Det blir i dag bygd færre fartøy i

Norge enn moderniseringstrangen skulle tilsi, slo Midtgaard fast. Han mente dette skyldes at den dårlige lønnsomheten i næringen svekker investeringslysten og muligheten til å betale tilbake de lån som måtte trenges.

Midtgaard kom videre inn på Fiskarbankens muligheter til å finansiere utstyr til båtene. Han pekte på at de nå bare delvis har adgang til slik finansiering og de problemer dette fører til når rederne må finansiere utstyr med dyre 2. prioritetslån. Norges Fiskarlag har nå satt ned et utvalg til å vurdere kapitaltilgangen til næringen, og de skal blant annet vurdere mulighetene til å skaffe gunstigere 2. prioritetslån.

Midtgaard kom med noen kritiske kommentarer til den fordelingen av inntektene som idag skjer i fiskerinnæringen. – Dersom et fartøy skal drive lønnsomt fiske, vil det gi astronomiske lotter til mannskapet. Dette faktum gjør det mye vanskeligere å bygge nytt for rederne, sluttet Midtgaard.

Fiskeriforhandlinger om kvoteavtaler for 1981

Det er sluttført forhandlinger med følgende «land»:

Sovjet, Portugal, Spania, DDR, Polen og EF.

Forhandlingene om kvoter i Skagerrak i 1981 er ikke sluttførte, men det er laga ei overgangsordning slik at fisket ikke stoppar opp ved årsskiftet.

Forhandlingene med Færøyane har ikke starta pga. lagtingsvalet og skifte av «regjering» (landråd). Resultatet av forhandlingene er ikke formelt godkjent, og spesielt når det gjeld EF-avtalen er det svært usikkert om resultatet av forhandlingene blir gjeldende avtale.

Dei norske forskriftene om utlandske fiske blir fastsett omkring nyttår, og då kan det settas opp ei oversikt.

Juridisk kontor, L. Grønnevet

Kunngjøring fra Garantikassen for fiskere

Garantiperioder for 1981

Styret for Garantikassen for fiskere har, med Fiskeridepartementets samtykke, bestemt at garantiperioder for 1980 gjøres gjeldende for 1981.

Bestemmelsene som skal gjelde for 1981, vil en således finne i de distribuerte garantiperioder for 1980.

En gjør spesielt oppmerksom på at havrekefiske i perioden 1.5.–31.8. dekkes inn under garantiperioden for eggafisket med en maksimal garanti på 12 uker.

Nytt opplag av garantiperioder for 1981 vil bli distribuert i begynnelsen av januar 1981.

GARANTIKASSEN FOR FISKERE
Postboks 519
7001 TRONDHEIM

Ringnotflåten – hvor står den – og hva med fremtiden?

For andre år på rad tok Fiskernes Bank initiativet til en fiskerikonferanse i Bergen.

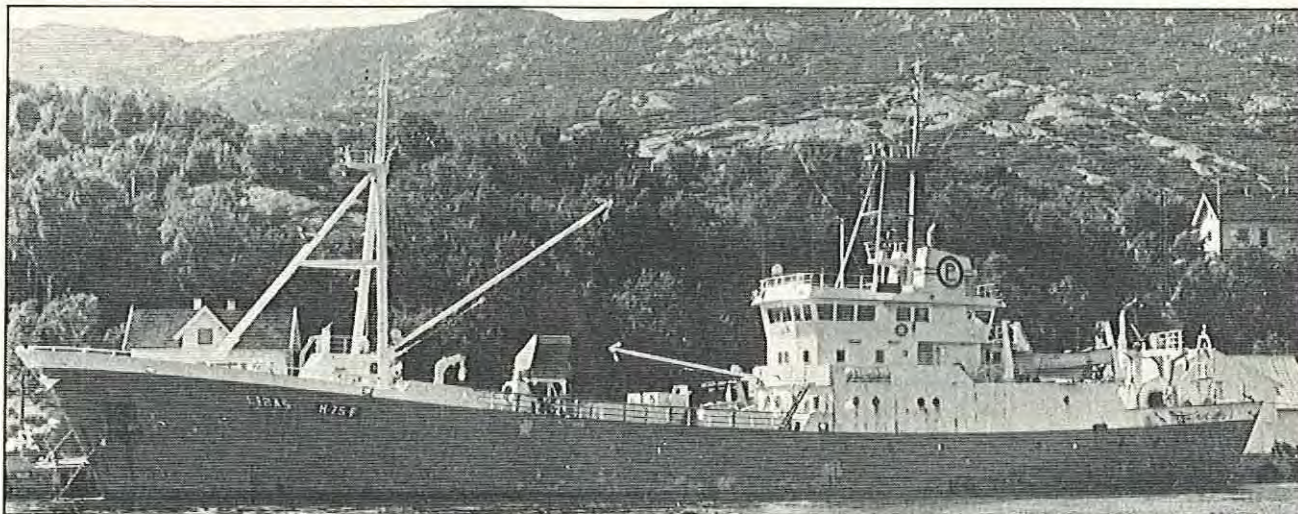
I år som ifjor var det ringnotflåten sin situasjon og fremtiden for den som var valgt som tema for konferansen. Banksjef Johs Solheimsnes sa i sin vekomsthilsen til deltakerne at dette ikke skyldes mangel på fantasi, men sa han: – Vi har på Vestlandet – sør for Stad – ca. 1/3 av den totale ringnotflåten i landet. Hordalands andel alene er 29% og ringnotflåten gir det største økonomiske utbytte i våre fiskerier.

– Vårt håp med denne konferansen er å få fram

næringens problem og fiskernes oppfatninger – og kanskje peke på de veier man bør gå framover.

I panelet på konferansen satt Leiv Grønnevet, Johannes Hamre, Arnulf Midtgaard, Simon Øvretveit, Tor Østervold, Johs. Solheimsnes og ordstyrer var assisterende fiskeridirektør Viggo Jan Olsen.

Debatten bar preg av moderat optimisme og en fikk ikke noen store konfrontasjoner mellom de forskjellige interessegrupper.

Johs. Solheimsnes:

Fiskerikonferanse

Vi greidde krisa godt

Foto: Kari Ø. Toft

Krisa i ringnotflåten har nå vart i over 3 år. Basert på havforskernes prognoser av ressurene anslo vi allerede i 1977 at næringen måtte leve med noen magre år. Bedringen kunne komme tidligst i 1981–1982. Spørsmålet var hvorledes skal flåten kunne overleve.

Kriser er ofte av psykologisk karakter. Derfor er det viktig

- å bevare fatningen
- ha oversikt over utviklingen
- og å skape en optimisme.

Her på disse kanter greidde vi det, og resultatet er at ingen ringnotbåter

i vårt distrikt er blitt slått konkurs av kreditorene.

Vi kan bare se dette som en tillits-erklæring til våre fiskere. Fiskerne vil nå etterhvert bli istand til å komme a jour med sine forpliktelser – ingen vil bli påført tap.

Regnskapene for 1979 viste at:

- alle båtene dekket driftskostnadene og rentene
- men det var lite igjen til avskrivninger – avdrag på lån.

Året 1980 tegner til å bli litt bedre enn 1979, men det er fremdeles ikke mulig å betale avdrag på faste lån.

Vi har passert bunnen !

I dag må det heldigvis kunne konstateres at det var grunnlag for den beherskede optimisme fra ifjor. Riktignok er ikke årets driftsresultat blitt særlig mye bedre enn tidligere for de fleste snurperne. Det er imidlertid flere klare signaler på at bunnen synes å være passert for denne gang. Jeg skal peke på noen «signaler».

Etter at markedet for mel var nede på et lavmål i sommer har det vært en meget markert stigning. Også oljen synes nå å følge med. Markedet synes idag å gi grunnlag for en såkalt felles avregningspris på mel/olje på knapt kr. 2,60 pr. kg mel/olje. Dette er nærmere 40 øre høyere enn årets reelle pris og 30 øre høyere enn årets utbetalingspris. Tidligere erfaringer tilsier vel at denne oppgangen vil vare ved et langt stykke ut i 1981 – i alle fall. I langtidsperspektiv er det vel imidlertid ingen markerte nivåhevinger å spore.

Gode utsikter

På så lang sikt som det er mulig å bedømme loddeforekomstene i Barentshavet må situasjonen kunne karakteriseres som god. 1976-årgangen og kanskje også 1977-årgangen har vart lenger enn det en hadde regnet med. 1978-årgangen er relativt svak, noe som kan prege kvotene høsten 1981 og vinteren 1982. 1979-årgangen blir sett på som vesentlig sterkere enn 1976 og 77-årgangene. Dette skulle jo gi godt fiske fra høsten 1982 og både vinter og høst 1983. De såkalte O-gruppe undersøkelsene av 1980-årgangen tyder også på at denne er usedvanlig sterk. Dette burde gi håp om godt fiske også i 1984. – Og dersom man skal fortsette optimismen så kan man håpe på en god gyting også vinteren 1981. Det er regnet med et vestlig innsig – noe som normalt gir god gyting.

For de øvrige ringnotressursene må en konstatere at «vidundermedisinen» med 100.000 tonn makrell/sild er minst like langt unna i år som

ifjor. Et lite unntak kan være Nordsjøsild hvor det om kort tid, kanskje allerede i 1981, blir tillatt å fiske et begrenset kvantum. Når det gjelder makrell synes både bestands situasjonen og den politiske situasjonen å være meget uklar. Ett synes i allefall sikkert: Dersom de nåværende avtalemessige og reguleringsmessige prinsippene blir fulgt fra norsk side vil vi knapt få adgang til å fiske makrell

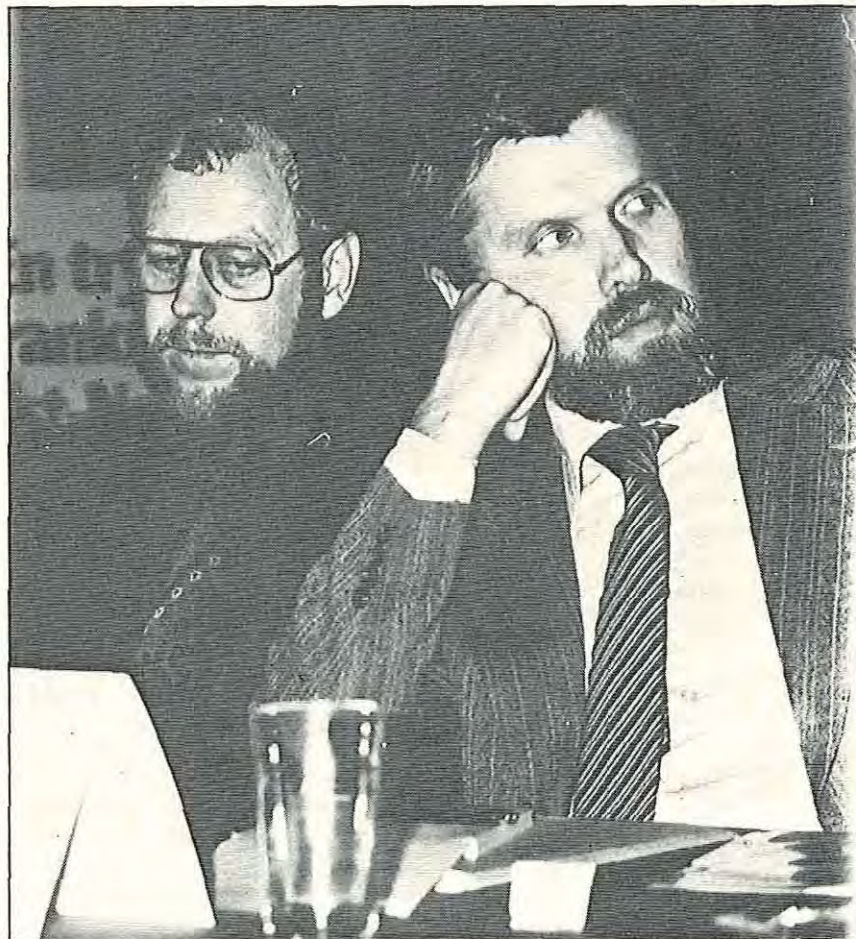
hverken nord for 62° N, i Nordsjøen eller vest for 4° v.l. Like sikkert vil det være at EF-landene vil fiske – eller overfiske – 3–500.000 tonn makrell pr. år, inntil bestanden evt. er utfisaket. Atlanto-Scandisk sild skal jeg klokkelig unnlate å nevne. Jeg vil bare tro at tiden snart er inne for ringnotflåten å kreve sin hevdvunne rett.

Flåtereduksjon

Flåtereduksjonsprogrammene har gitt brukbare resultater. Til nå er ca. 40 gått ut av flåten eller har fått tilsagn om økonomisk støtte til å gå ut.

Leiv Grønnevet (t.h.) trur krisa er over for ringnotflåten. T.v. fiskebåtreder Tor Østenvold.

Foto: Kari Østervold Toft

Av disse må ca. 25 kunne karakteriseres som helårsfartøyer – dvs. en reduksjon som monner i kapasitetsammenheng. Jeg tror at vi må se på antall fartøyer som går ut som et langt viktigere måle-enhet enn hl-kapasiteten.

Når vi tenker over hvilken enorm omstilling i **tilvant tangegang** som kreves både av off. myndigheter, fagorganisasjoner, næringsorganisasjoner og ikke minst av de fiskerne som er berørt – for å akseptere at nå hadde man stanget hodet mot muren, nå var det ingen vei utenom kapasitetsreduksjon, så må resultatet sies å være godt:

Staten vil komme til å bruke ca. 125 mill. kr. på å få næringen på fote igjen. Da vil 50–60 båter være tatt ut av fisket på en slik måte at eierne stort sett har fått betalt sin gjeld – og i mange tilfeller fått et fundament til å starte i annen virksomhet i eller utenfor næringen. Bare et fåtall rederier har gått konkurs – og da helst i situasjoner hvor «dårlige» fartøyer ble kjøpt til høye priser på toppen av konjunkturbølgen i 1976–77 eller i situasjoner hvor pionerprosjekter er kommet i drift på særdeles ugunstige tidspunkt.

Den flåten som vi vil sitte igjen med fra årsskiftet 1981–82 – jeg regner med det blir ca. 150 helårsdrevne fartøyer, vil stort sett være de beste båtene i flåten. Rederiene vil driftsmessig og finansielt være intakte – ikke minst takket være god forståelse og «utholdenhet» fra banker og andre store og små kreditgivere. Det vil imidlertid være et tildels meget stort oppsamlet nyinvesteringsbehov, spesielt m.h.t. redskaper, fiskeletingsutstyr, wincher m.m.

Kanskje er det viktigste at de aller fleste, redere, skippere, fiskere, har bevart pågangsmotet.

Støtteavtalen

Det er en alvorlig svakhet ved avtalen. Det er ikke avsatt midler til føring av lodde (29 mill. kr. i 1980). Dette har staten nektet å bevilge. Dersom det i 1981 skal føres lodde i samme omfang som tidligere må næringen selv (fiskerne) betale utgiftene. For vinter- og sommersesongen kan de samlede kostnader bli 50–70 mill. kr, eller 8–10% av brutto fantstverdi. Det kan tenkes at dette vil tvinge fiskerne til å levere mer lodde til de fabrikkene som ligger nærmest feltet – og der-

med forlenge sesongen i den grad det er mulig p.g.a. begrenset mot-takskapasitet. En annen sak er at dette burde tilsi at disse fabrikkene fikk høyere lønnsomhet og dermed være i stand til å klare seg med lavere produksjonsgodtgjørelse.

Hva som da skal skje med de fabrikkene som ligger lengst borte kan neppe være fiskernes ansvar – i den grad det da ikke er behov for de på kort sikt for avviklingen av andre fiskerier. Jeg tror forøvrig at de som har satt igang den snøballen som nå har ført til at det ikke gis fraktstøtte kan få oppleve at også snøballer kan ha en betydelig boomerangeffekt. Jeg skal ikke gå nærmere inn på temaet da det er endel av det problemkomplekset som sildemelindustrien og silde-salgslagene (Samarbeidsutvalget) arbeider med under de pågående prisforhandlingene. Det skal imidlertid ikke stikkes under en stol at fiskerne kan vente seg ubehagelige overraskelser.

Investeringsbehov

Jeg har allerede pekt på at det er stort oppsamlet behov for investeringer i redskap m.m. i denne flåten. Med de priser som er på slike ting i dag, er det grunn til å regne med at inntektsøkningen nesten umiddelbart vil slå ut i en henimot tilsvarende økning i drifts- og kapitalkostnader. En beregnet lønnsomhet trenger derfor ikke bli særlig bedre på papiret.

Det mest interessante er vel likevel fangst- og inntektsanslagene for 1981 (se tabell I og II).

Utslagene for lønnsomheten til det enkelte fartøy vil først og fremst komme til syne gjennom lavere del-takelse enn i 1980. Tabell tre gir en omtrentlig oversikt over en båt på 6.000 hl. som deltar i lodde-, makrell- og brislingfisket, men ikke i fiskerier som industritrål, kolmule, reke m.v..

Klar tendens

Tendensen er klar. Vesentlig mer lodde og status quo, evt. reduksjon av fiske på Nordsjøbestander. Det må kunne anslås at flåtereduksjonen hitil – fra 200 til 160 båter – har økt driftsinntektene pr. båt med ca. 1 mill. kr. pr. år.

Et markert trekk ved utviklingen fra 1979/80 til det som kan forventes i 1981/82 er at for det første vil de av fartøyene som tidligere bare – eller i

det vesentligste – har drevet lodde-fiske forholdsvis få et markert bedre driftsgrunnlag enn de øvrige. For det andre vil de mindre fartøyene – under 4–5000 hl. – neppe få så stor økning som de øvrige. Dette fordi de minste fartøyene er blitt tilgodesett med «flåte» fordelingsnøkler, spesielt i vinterloddefisket. Med økte kvoter må det påregnes mer «normale» fordelingsnøkler. For det tredje fører de avtakende fiskemulighetene på Nordsjøbestandene til at mange ringnotfartøyer fra Møre/Vestlandet totalt sett, neppe vil oppleve 1981/82 som bedre enn årene 1978–1980. Til det er imidlertid det å si at disse fartøyer – etter omstendighetene har hatt et brukbart driftsgrunnlag disse årene.

Lønnsomheten

I tabell IV har jeg sett litt på lønnsomheten for ringnotflåten. Jeg har tatt utgangspunkt i en 6000 hl. båt og lagt til kostnadsøkningen for 1981. I beregningen av driftsresultatet er det tatt hensyn til driftstilskott og assuransetilskott.

Generelt må det kunne trekkes den konklusjon fra gjennomgåelsen av utsiktene for 1981 at det går sakte fremover. Det faktum at vi nå synes å være inne i en fase hvor vi er i ferd med å mestre den økonomiske tilpasningen i ringnotflåten gjør det naturlig å stille spørsmålet: Hva nå? Hvilken politikk skal trekkes opp for utviklingen i ringnotflåten for de nærmeste 4–5 årene – altså frem til midten av 1980-årene? Jeg regner med at Fiskeridepartementet vil legge sine synspunkter frem i klar tekst i den revisjon av Langtidsplanen som skal presenteres i april 1981. Jeg er ikke en av de innvidde som vet hva som kommer til å stå der. Det er imidlertid fra nokså mange politiske hold, ikke minst i den off. debatt i tilknytning til støtteforhandlingene, kommet nokså entydige signaler i retning av at denne flåten skal underlegges de rene og klassiske økonomiske lover: Flåten skal ha en struktur som innebærer at kun de mest lønnsomme enheter skal benyttes.

Det er nærliggende å ta utgangspunkt i en slik problemformulering når jeg skal forsøke å sette fingeren på enkelte spørsmål vedrørende flåteutviklingen i første halvdel av 1980-årene.

Flåteutviklingen

Før jeg tar fatt på det temaet må jeg imidlertid stille et par grunnleggende spørsmål vedrørende sikring av ressursgrunnlaget: Sett i forhold til det **naturlige** og **historiske** utgangspunktet som Norge hadde før krisetendensen meldte seg i 1977/78, står vi nå vesentlig svakere i internasjonal havrettssammenheng. Inntil 1977 hadde vi over 80% av loddekvantumet i Barentshavet. I Makrellfisket hadde vi 40–50% av det samlede kvantum. Nå har vi 60% av lodde og 10% av makrellen.

En betydelig del av den krise vi har vært igjennom etter 1977 har således vært å tilpasse oss de umiddelbare virkningene av det nye havrettsgimet. Norske fiskeres adgang til å fiske på disse ressursene alene er blitt redusert med henholdsvis 2–3 mill. hl. lodde og 0,5–1,0 mill. hl. makrell ene og alene av denne grunn. Verdien av dette kan alle regne ut selv. Selv Jan Mayen-lodda som vi fant i 1978 og håpet skulle kompensere for tapet har vi langt på vei mistet. – Den øvrige del av de reduserte kvoter har selvsagt en biologisk årsak. Jeg skal ikke utbrodere saken mer. Det som er tapt er tapt. Vi må basere planene for de neste årene på de ressursandeler vi får lov å fiske – ikke på de vi trodde vi skulle få lov å fiske.

Men det er bittert å vite at det tapte kunne gitt driftsgrunnlag for 30–40 båter med en samlet direkte og indirekte sysselsetting på 5–700 mann.

Det staten har tilbudt som erstatning er midler for å redusere flåten med et slikt antall. Men for arbeidsplassene og virksomheten i de berørte lokalmiljøer er næringsgrunnlaget tapt. Det gjenstår fremdeles viktige internasjonale forhandlinger som i betydelig grad kan berøre ringnotflåtens driftsgrunnlag i 1980-årene. Vi får håpe at resultatet av disse ikke fører til nye ekstraordinære behov for flåtereduksjonen.

Hvilke rammebetingelser får vi?

Men så tilbake til det som er saken. Hvilke rammebetingelser vil ringnotflåten arbeide under frem mot midten av 1980-årene. Jeg kan bare peke på enkelte momenter. Jeg kan videre bare reise spørsmålene og vil ikke forsøke å skissere løsninger.

Det største «spøkelset» også de nærmeste årene er den relative prisutviklingen. Dersom kostnadene over en 5-årsperiode stiger med 5–10% mer enn prisene på produktene, dvs. omlag som for de siste 5 år, så vil det i løpet av denne perioden oppstå et misforhold på 35–40% mellom inntekter og kostnader. Dette innebærer at dersom vi klarer å få en økonomisk balanse i flåten i løpet av 1981, så er dette en meget kortvarig balanse. Sagt på en mer direkte måte: Dersom vi ikke makter å gå igang en utvikling som gjør at flåten løpende kan tilpasse seg inntektsgrunnlaget vil vi om 4–5 år kunne oppleve behov for en ny kondemnering av samme nivå som den vi har nå.

Ut fra en såpass dyster utfordring i samme åndedrag som jeg har antydning at det lysner – hvordan henger dette sammen? Et par historiske stikkord kan belyse saken: Går vi nå tilbake til det tidspunkt den første gullalder i ringnotfiskerierne kulminerte i 1968, så hadde vi en flåte på over 400 ringnotsnurpere. Mange av disse var i 2–3000 hl størrelsen og mange mindre og de gav tildels gode inntekter. Fra dette tidspunktet gikk flåten raskt nedover i antall til vel 200 helårsfartøyer da vi fikk konsesjonsordningen i 1973.

Samtidig fikk vi en markert økning i størrelsen på de båtene som kom til. I perioden 1968–73 foregikk det således en omfattende kapasitetstilpassing og strukturendring. Etter 1973 stanset det hele opp – tildels som følge av det i seg selv ble betraktet som en «gullgruve» å ha en konsesjon. Videre gav selv «svake» år som 1974 og 1975 et rimelig driftsresultat. Det mest markerte er likevel det forhold at inntektene i 1976 og 1977 var meget høye og demmet dermed opp for de mest påtrengende tilpassingsbehov. Ser vi litt tilbake kan man derfor på mange måter si at den prosess som vi nå står overfor egentlig er nokså normal: På samme måte som ved alle andre bedrifter i Norge må vi øke inntektene pr. båt for å kunne betale høyere lønninger og betale høyere priser på det utstyret vi bruker. Spesielt for vår næring er at vi må ta inntektsøkningen fra nabobåten dersom det totalt sett ikke kan fiskes mer. I en vanlig situasjon ville han Ola kanskje kunne «ta» noe fra han Per dersom han hadde bedre utstyr og var flinkere på havet. Med den reguleringsform vi har valgt har imid-

lertid ikke han Ola mulighet til dette – vi har delt ut et tilmålt kakestykke til alle. En slik reguleringsmåte har klare positive sosiale sider – som en løsning på kortsiktige problem. Men dersom vi deler på denne måten i svært mange år – da skjer det ingen naturlig kapasitetstilpassing. Da utarmes alle samtidig istedet, og det er vel dette hjørnet vi på mange måter nå har trengt oss sjølv opp i.

Løsninger

Hvem kan så hjelpe oss til en løsning?

Hva må til for å finne en løsning? Jeg skal se på noen av alternativene:

- Vi kan be staten om ytterligere hjelp.
- Vi kan håpe på større ressurser.
- Vi kan håpe på bedre marked.
- Vi kan redusere flåten i takt med lønnsomhetskravene.

Jeg skal se litt nærmere på disse alternativene:

Staten må i utgangspunktet ha som sin hovedoppgave å gi lovmessige rammer om næringen slik at den kan drive lønnsomt og utnytte ressursene på en rasjonell måte. Staten kan videre ha visse oppfatninger om strukturen i næringen og om hva næringen skal bety for kyst Norge. Det kan på mange måter se ut som staten har lagt litt andre økonomiske mål på ringnotflåten enn på andre deler av fiskerinæringen. Ringnotflåten har gjennomgående klart seg med mindre støtte enn andre – og når den nå er inne i en bølgedal så får den tilsynelatende mindre støtte enn andre. Jeg tror vi i utgangspunktet må innse at omfattende statsstøtte **ikke** kan løse næringens problemer. Vi kunne f.eks. gå til staten og si at vi vil ikke ha kapasitetsreduksjon, vi vil ha de 40 båtene som har gått ut i næringen, vi vil beholde arbeidsplassene og opprettholde kystsamfunnene. Dette ville koste staten 150–200 mill. kr. og ville opprettholde 500 arbeidsplasser ombord og 2–300 på land. Det er klart at dette ville bli dyre arbeidsplasser. Det ville også føre til at driftstida ville bli enda kortere – og overkapasiteten enda mer åpenbar. Dersom det bare var for ett, to ja kanskje tre år at det var 40 båter for mye så ville det nok være en fornuftig holdning å sikre driftsgrunnlaget for båtene. Men dersom det mer eller mindre er permanent overkapasitet så kan en slik støttetanke neppe være

tillokkende for finansministeren. For å belyse spørsmålet kan vi tenke oss at staten skulle finansiere driftsgrunnlaget for alle de 400 små og store ringnotsnurpere vi hadde i 1968. Det hadde sikkert kostet 1 milliard kr. idag. På samme måte må vi være realistiske til å innse at staten ikke kan garantere driftsgrunnlaget for dagens flåte utover i 1980-årene dersom det kapasitetsmessig ikke er behov for alle båtene. Så langt tror jeg at de fleste ringnotfiskerne er enige med meg.

Støtte fra staten

Staten har gjennom hele 1970-årene gitt et begrenset støttebeløp til næringen. Støttenivået har gjennomgående tilsvart ca. 5–6% av bruttofangst og har egentlig vært olje til å smøre enkelte deler av maskineriet; vesentlig tiltak for å fremme konsumomsetning, føring av lodde for å jevne ut tilførselene til fabrikkene og/eller stimuleringsstilskudd for å fremme spesielle saker. Dette er tiltak som neppe har påvirket kapasitetstilpassingen i særlig grad.

Med den aktive rolle staten spiller i kapasitetstilpassingen, bl.a. gjennom konsesjonslovgivningen og fartøkvotereguleringene, kan imidlertid ikke staten bare nekte å åpne statskassen og så si: Nå får dere ordne opp selv. Det er egentlig ikke mulig. Han Ola som i 1973 da konsesjonen kom kanskje hadde en 5000-hl. båt, han får ikke selv den minste mulighet til å løse sine problem selv om han kanskje er dyktigere på havet enn han Per så får han ikke gjøre båten større selv om han nå skal fiske lodde ved Hopen istedet for makrell i Nordsjøen. Han får heller ikke mer lodde fordi om han er dyktigere enn Per, fartøkvoten setter en effektiv bom for dette. Han Ola må derfor stort sett resignere under dagens system.

Han kan prøve å få et levebrød ut av det på kort sikt eller han kan komdemnere. Dersom han imidlertid har vært en samvittighetsfull fisker som har spinket og spart og betalt sin gjeld så er det lite bidrag han får også for dette.

Jeg er forøvrig fristet til å utdype problemstillingen nærmere ved å si at dersom vi hadde fått konsesjonsordningen i 1968 hadde båten hans Ola kanskje vært bare 2000 hl. – og

problemene i næringen hadde vært langt større.

Ressurser

Hva med å skaffe næringen økte inntekter i form av økt ressursgrunnlag? Jeg skal ikke gå inn i den problemstillingen mer enn det allerede er gjort foran. Jeg skal imidlertid peke på at **ressurspotensialet** er stort. Det er nok å nevne stikkord som Atlanto-scandisk sild, makrell og Nordsjøsil.

Jeg tror imidlertid at vi nøkternt sett må erkjenne at vi enda ikke har gjenoppbyggingen av disse bestandene under kontroll. Inntektene fra disse bestandene vil derfor trolig spille en beskjeden problemløsende rolle i de nærmeste 4–5 år.

Jeg skal heller ikke gå inn på markedssiden, ut over det å peke på at det neppe er signaler som peker i retning av en vesentlig og vedvarende nivåheving i prisene på fiske- og fiskemel/fiskeolje. Økt inntjeningssevne forutsetter økt grad av spesialprodukter – noe som igjen krever en veldig god flåte og gode fabrikker for å behandle råstoffet godt. Dette koster også penger. Når det gjelder konsum-markedene er heller ikke de spesielt oppløftende for de nærmeste årene.

For å komme til poenget. Dersom staten krever at næringen skal kapasitetstilpasses så må også konsesjons- og reguleringsbestemmelsene oppmykes. Det er neppe behov for dramatiske omlegginger, men det må foretas lempninger både i bestemmelsene om fartøystørrelse og i fordelingsprinsippene. **Og dette tror jeg blir den vanskeligste delen av oppgaven.**

Konsesjoner

Konsesjonene har vært styrt med en så stor detaljrikdom at svært mange redere har foretatt økonomiske disposisjoner som under friere system ville være urasjonelle for å tilpasse seg regelverket. Dersom grunnlaget plutselig skulle bli revet bort ville mange med god grunn føle seg lurt. Det er også grunn til å frykte at staten ikke makter å være konsekvent. Så snart næringen begynner å nærme seg kapasitetsbalanse i løpet av 81–82 og dersom det skulle skje at næringen fikk et par gode år – så frykter jeg at presset for å utdele nye

konsesjoner blir for sterkt for politikerne. Og dermed har hele tilpasningen vært spolert. Med konsesjonsredskapen i hånd kan staten holde næringen i en permanent ulønnsom situasjon.

Et punkt til kan det være nødvendig å nevne.

Organisering

Vi må se i øynene at den havgående del av sildnæringen i løpet av få år vil bestå av ca. 200 snurpere og industri-trålere samt 25–30 fabrikker. Det må reises spørsmål om ikke denne delen av næringen bør gjennomgå sin organisasjonsstruktur nøye – både for å effektivisere og for å spare penger.

Det kan neppe være nødvendig å opprettholde medlemskap i tre salgslag og i tre–fire faglige organisasjoner. Det koster penger og ikke minst tid. Det vil snart ikke være medlemmer nok til å fylle alle vervene.

Jeg håper næringen vil benytte innstillingen fra Sildesalgslagsutvalget til en grundig debatt om saken.

Hva kan vi selv bidra med?

Jeg har holdt av spørsmålet om hva næringen selv kan bidra med for å løse problemene til slutt.

Mange av synspunktene er vel allerede kommet frem gjennom det som er sagt. Jeg tror det viktigste bidraget vi kan yte er å se realitetene i øynene, nemlig at hovedlinjene i politikken må være å prøve å ha en flåte som er passe stor i forhold til ressursene og som består av fartøytper som kan drive lønnsomt. Dette kan kreve problematiske omstillinger og det kan være fare for splid mellom grupper. Det påhviler derfor både organisasjoner og myndigheter et betydelig ansvar. Men vi har en fordel i denne del av fiskerinæringen fremfor mange andre deler:

Det er mulig å oppnå lønsomhet i næringen, og en er i ferd med å ta det første avgjørende skritt i riktig retning, nemlig å få den eksisterende flåte i kapasitetsbalanse.

Så er det opp til oss – og til myndighetene – om vi skal makte å legge om politikken slik at 1985 ikke blir en reprise på 1980.

Tabell I.

Ringnotflåtens driftsgrunnlag 1981

	1000 tonn
Vinterlodde	620 + ? (50-100)
Sommerlodde	420 + ?
Jan Mayen	50 + ?
Brisling	70 + ?
Vestlig makrell	20 + ?
Nordsjømakrell	15 + ?
Markell nord for 67° N	?
Sild (Skagerrak/Nordsjøen)	?

I tillegg deltar ca. 70 helårsdrevne ringnotfartøyer i industrirålfisket, kolmulefisket, rekefisket og seinotfisket. Samlet kan fartøyenes inntekter i disse fiskeriene anslås til 80-100 mill. kr. i 1981.

Tabell II.

Ringnotflåtens inntekter i 1981

	Kvantum	Verdi
Lodde	1.1-1,2 mill. tonn	580-630 mill. tonn
Makrell	35-50 000 tonn	50- 70 mill. tonn
Brisling m.m.	70-100 000 tonn	50- 70 mill. tonn
Fartøyenes drift i andre fiskeri		680-770 mill. tonn
Samlet		80-100 mill. tonn
		760-870 mill. tonn

Som det vil fremgå kan et **forsiktig** anslag for den helårsdrevne ringnotflåtens samlede inntekter settes til 750 mill. kr. for 1980. Det tilsvarende tallet for 1980 har vært knapt 700 mill. kr.

Tabell III.

Driftsgrunnlag allsidig 6000 hl. båt. Alle tall i mill. kr.

	1981	1980
Vinterlodde	1,7	0,9
Sommerlodde	1,9	1,4
Jan Mayen	0,3	0,6
Nordsjømakrell	—	0,4
Makrell nord for 62° N	0,2	—
Vestlig makrell	0,3	0,3
Brisling	0,4	0,4

Tabell IV.

Driftsresultat 1981. 6000 hl. fartøy. Alle tall i mill. kr.

Fangstinntekt		4,8
Kostnader:		
* Drivstoff m.m.	0,85	
* Assuranser	0,20	
* Vedlikehold av båt	0,55	
* Vedlikehold av redskap	0,45	
* Diverse kostnader	0,35	
	2,40	
Lotter m.m.	1,70	4,1
Til + kapitalkostnader		0,7

Lodda kan bli dominerande i 80-åra

Tradisjonelt har snurpeflåtens ressursgrunnlag vært de store planktonetende fiske-slag, som danner bindeledd mellom havets planktonproduksjon og rovdirene, oss mennesker inkludert. Opprinnelig var det bare sild snurpeflåten fisket, og derfor har de ulike fiskeriene som siden er kommet til fått fellesbetegnelsen sildefiskeriene.

For tiden fisker ringnotflåten lodde, makrell, kolmule og brisling, men ikke sild. Den er totalfredet for ringnot fordi ringnotflåten ble så effektiv at silda holdt på å bli utryddet. Og fangsteffektiviteten er ringnotflåtens store dilemma, fordi fangstmetoden mangler den selvregulerende mekanisme som gjør det ulønnsomt å fiske mens der ennå er fisk. En snurper kan nemlig fiske lønnsomt til den har tatt den siste stimen. Derfor må flåtens aktivitet begrenses med fangstrestriksjoner så som fangstkvoter og fiskeforbud. Upopulære tiltak i nuet, men nødvendige så fremt ringnotflåtens ressursgrunnlag skal bevares på sikt. Ringnotfisket må nødvendigvis reguleres. Så langt er vi enige, men hvordan? Her er der rom for mange meninger, som sikkert også vil vise seg når debatten bryter løs. Det jeg skal snakke om er imidlertid den aktuelle ressursituasjonen for de viktigste fiskeslag som inngår i sildefiskeriene, og hva en mener disse stammene maksimalt kan gi av utbytte i fremtiden, dersom de beskatnes på den mest rasjonelle måte.

Definisjoner

Først noen få definisjoner av ord og uttrykk jeg kommer til å bruke. For å karakterisere beskatningstilstanden i en bestand bruker vi uttrykket likevektsutbytte. Det er den fangstmengde en kan ta ut i løpet av et år

uten at bestanden forandrer størrelse. Det er således ikke bestandstørrelse som bestemmer likevektsutbyttet, men netto årlig tilvekst i bestanden. Vi har det samme i landbruket. Det er ikke antall sauer som bestemmer hvor mye bonden kan slakte om høsten, men antall lam hans saueflokk får. Bestandens størrelse er bare indirekte involvert. Jeg poengterer dette fordi en til stadighet hører at fordi en ser så mye fisk må det være grunnlag for å fiske mer. Kvoten må økes. Men så enkelt er ikke dette problemet. Det er tilveksten som bestemmer utbytte, og for å få stor tilvekst skal det være mye fisk.

Når man fisker mere enn likevektsutbyttet overbeskattes bestanden. Da reduseres både likevektsutbyttet og bestandens størrelse. Skal man så igjen øke bestanden for å oppnå høyere avkastning må det for en periode fiskes mindre enn likevektsutbyttet. Derfor blir det dobbelt kostbart å reparere skadene etter en overbeskatning. Overgangen fra et uregulert fiske hvor fangsten har vært større enn likevektsutbyttet, til en regulering som skal gjenoppbygge bestanden har derfor en tendens til å virke urimelig restriktiv. Spesielt når graden av overbeskatning blir stor før fisket reguleres, slik tilfellet var med silda.

Silda

Silda i Nordsjøen ble totalfredet i 1977 og siden har all direkte fangst av sild vært forbudt. Det har imidlertid vært fisket en god del småsild som bifangst i brislingfisket, og en del ulovlig fangst av voksen sild har også forekommet uten at omfanget kan dokumenteres. Da forbudet ble innført for snart 4 år siden regnet man med at gytebestanden var redusert til ca. 200 000 tonn. Skjønt om de data en har om sildeb Bestandens størrelse i øyeblikket er usikre er det helt klart at oppbyggingen av bestanden har gått mye langsommere enn forventet.

Foto: Kari Østervold Toft

Netto årlig tilvekst har vært liten, i størrelsesorden 20–40 tusen tonn, og gytebestanden er ennå for liten til å kunne produsere en god årsklasse. Årsklassen 1979 synest imidlertid å bli bedre enn de eldre årsklassene i bestanden, og dette gir håp om sterkere vekst i den voksne bestand etter 1982.

Enkelte EF-land foreslo å åpne det direkte fiske etter nordsjøisild i 1980. Etter sterk anbefaling fra det internasjonale havforskerråd ble dette avslått. Hvorvidt det blir åpnet for fiske etter sild i 1981 blir vurdert til våren etter at resultatet av de internasjonale ungsildundersøkelsene foreligger. Det må i tilfelle bli et sterkt begrenset fiske, dersom en vil unngå at veksten i bestanden skal stoppe helt. Likevektsutbyttet er i øyeblikket sannsynligvis godt under 100 000 tonn. Det maksimale langtidsubyttet for denne silda er begrenset til ca. 800 000 tonn, et forhold som viser hvor sterkt overbeskattet denne stammen ennå er. Men det viser også hvilke muligheter denne ressursen gir dersom beskatningsproblemene i Nordsjøen lar seg løse.

Makrell

Også makrellen i Nordsjøen er sterkt overbeskattet. Det viser både merkeforsøk og de undersøkelser av mengde egg som hvert år blir gytt i Nordsjøområdet. Blant fiskerne er det oppstått tvil om hvorvidt vi har en egen nordsjøbestand. Til det er å si at vi i hvert fall har et vel avgrenset gytefelt i Nordsjøen, hvor antall gytt egg stadig blir mindre med årene. Videre vet vi at det om sommeren foregår en omfattende innvandring av makrell som gyter vest og sør av Irland. Ennå har man ikke kunnet påvise at makrell som kommer vestfra blir værende i Nordsjøen og gyter her. Dette er en reell mulighet, men så lenge det ikke er påvist at vestlig makrell gyter i Nordsjøen blir makrellen det her dreier seg om å betrakte som to uavhengige bestander, uansett om vi liker det eller ei.

De siste beregninger av nordsjøbestanden gir en gytebestand på ca. 400 000 tonn. Årsklassene 1976–1979 er meget svake slik at årlig netto tilvekst for tiden er ubetydelig. En regner med at det i 1980 blir fisket ca. 50 000 tonn nordsjømakrell og at gytebestanden blir redusert med et tilsvarende kvantum. Det vil med andre ord si at bestandens tilvekst ikke gir biologisk grunnlag for fiskeri. Prinsipielt har ICES derfor anbefalt totalfredning, alternativt en fangst begrenset oppad til 40 000 tonn. Fremtidsutsiktene for makrellfisket er derfor lite oppmuntrende hva angår nordsjøbestanden. Hvor mye en vil være i stand til å fiske av den vestlige bestand i fremtiden er ingen gitt å forutsi. Dette vil avhenge av EF's evne til å regulere fiske i det vestlige området, men også av mulige forandringer i vandringsmønsteret dersom bestanden reduseres betydelig.

Rasjonelt beskattet regner en med at nordsjøstammen ville kunne gi et maksimalt årlig likevektsutbytte på 300 000 tonn, basert på en gytebestand i størrelsesorden 1,2–1,5 millioner tonn.

Havbrisling

Når det gjelder Nordsjøens havbrisling har denne kort levetid og dette medfører at bestandsgrunnlaget varierer sterkt med vekslinger i årsklassenes styrke. Gjennomsnittlig rekruttering i 10-årsperioden før

1977 tilsvarende et årlig likevektsutbytte på 400 000 tonn. Denne beregning har vært lagt til grunn for kvotereguleringene siden 1978 og det er anbefalt en totalkvote på 400 000 tonn også for 1981. I inneværende år hadde Norge etter avtale med EF en andel av totalkvoten på 71 000 tonn. Men som dere vet har vi ennå ingen avtale med EF om fisket i 1981.

Norsk vårgytende sild

Den norske vårgytende silda er som kjent totalfredet hva angår ringnotfiske, og vil sannsynligvis forbli det ennå noen år. Men denne stammen var inntil slutten av 60-årene Europas største fiskeressurs, og oppholdt seg i hovedsak innenfor det vi i dag regner som norsk fiskerisone. Den ble så å si helt fisket ut i 60-årene og i 70-årene har restene av denne stammen vært beskyttet med omfattende restriksjoner i fiske. Likevel har gjenoppbyggingen gått langsomt. I 1973 var gytebestanden ca. 100 000 tonn, i år er den beregnet til vel 300 000 tonn. Netto årlig tilvekst er fremdeles liten, i størrelsesorden 30 000 tonn. Det er imidlertid å forvente at veksten vil øke noe raskere i årene som kommer såfremt fiske dødeligheten holdes nede på et rimelig nivå. Men slik dette fiske har utartet seg, med uregistrert omsetning og neddreping av sild på fiskefeltet, er det vanskelig å spå om fremtiden. Det er imidlertid kan si er at det er denne stammen som bærer i seg de virkelige store mulighetene for å komme ut av den ressurskrise fiskerieringen er i generelt og ringnotflåten spesielt. Derfor er det særdeles viktig at vi gir denne stammen anledning til videre vekst.

Lodde

Så til slutt loddefisket i Barentshavet, som er et lyspunkt i en ellers mørk ressursituasjon. Det er et fellestrekk for de mange mislykkete reguleringstiltak som er blitt gjennomført i 70-årene, at de ble satt inn på et altfor sent tidspunkt. Derfor ble det ikke politisk mulig å redusere fangstene så sterkt som til det aktuelle likevektsnivå. Demed ble ikke overbeskatningsprosessen stoppet, den ble bare redusert i hastighet. Bestandsgrunnlaget fortsatte å synke til

tross for sterke begrensninger i fisket, en utvikling som enten ender i totalforbud eller et totalt sammenbrudd i fisket.

I loddefisket har vi unngått denne tragiske utvikling nettopp fordi kvotereguleringene i fisket ble satt inn mens det ennå var mye fisk.

I 1976 og 1977 gav loddefisket rekordhøye fangster på grunn av at 3 påfølgende sterke årsklasser 1971–73 ble rekruttert. Det var imidlertid klart at dette ville være forbigående og at en også her ville bli nødt til å regulere fisket for å unngå utfisking av bestanden.

Lodda gyter normalt som 4-åring og dør etter gytingen. Å sikre en tilstrekkelig gytebestand blir derfor en overordnet målsetning for et kvoteregulert loddefiske. Årsklassene 1974 og 1975 var betydelig svakere enn de foregående, og det ble således aktuelt å regulere loddefisket fra og med vinteren 1978. Norge innførte en nasjonal kvoteregulering vinteren 1978 men kvoten ble ikke oppfisket, slik at reguleringen fikk liten beskyttende virkning. Samtidig fisket Sovjet uten restriksjoner og resultatet ble en svak årsklasse 1978.

Loddefisket beskatter hovedsakelig to årsklasser om gangen og det var derfor maktpåliggende å få til en effektiv regulering som sikret en god årsklasse 1979. To påfølgende svake årsklasser 1978–79 kunne bli katastrofe for loddefisket i 1982.

Den naturlige reguleringsperiode er høstloddefiske + neste års vinterloddefiske, fordi fisket i hele denne perioden reduserer gytebestandens størrelse. Norge kvoteregulerte sitt loddefiske høsten 1978 nasjonalt, og sannsynligheten taler for at også Sovjet reduserte sin fiskeinnsats uten at det forelå noen avtale om det. Fra og med vinteren 1979 har loddefisket vært regulert ifølge avtale med Sovjet og dette medførte en betydelig reduksjon i det norske loddefisket sammenlignet med årene 1976–77. Det førte til vanskelige tider for ringnotflåten, men restriksjonene var nødvendige. Men denne reguleringen har, til forskjell fra mange andre, virket etter hensikt. Det viser seg nå at 1979-årsklassen blir en meget god årsklasse og 1980-årsklassen synes også å bli sterk. Det ser ut til at vi snudde utviklingen i 1979 og det gir lovende utsikter for loddefisket fra og med 1982.

1,9 mill. tonn lodde i 1981

For øyeblikket er det årsklassene 1977 og 1978 som bærer loddefisket, den førstnevnte middels sterk, den andre svak. Den individuelle vekst i årsklassen 1977 har vært særdeles god, og dette gir grunnlag for et noe større vinterloddekvantum i 1981 enn tidligere antatt, en økning fra 900 000 tonn til 1,2 mill. tonn. For høstloddefisket 1981 er det inngått avtale om å fiske 700 000 tonn totalt. Dette er re-

lativt høyt kvantum sett på bakgrunn av at 1978-årsklassen er svak. I høstloddefisket inngår imidlertid også umoden lodde, og siden 1979 årsklassen synes å bli særdeles sterk regner en med at årsklassen vil gi et betydelig bidrag til høstloddefisket neste år. Med fast kvote vil dette redusere beskatningen av den gytemodne komponent. Vinterloddefisket i 1982 må imidlertid bli sterkt redusert og foreløpige beregninger antyder en vinterloddekvote på

700 000 tonn totalt. Denne vil imidlertid bli endelig fastlagt etter at loddeundersøkelsene i Barentshavet er avsluttet neste høst.

Fra begynnelsen av 70-årene ble lodda den viktigste ressurs for ringnotflåten. I 80-årene kan den bli helt dominerende. Men mulighetene er store for denne flåten dersom man i Nordsjøen og Norskehavet får beskatningen under kontroll. Det må bli en konklusjon på dette innlegget.

LÅN & LØYVE

«Dyrøygrunn» til Kirkenes?

M/s «Dyrøygrunn», N-248-Ø, ser ut til å verta seld til Finnmark. I alle høve har Albert Must i Kirkenes no fått Fiskeridirektøren sitt løyve til å overta eigedomsretten til båten som er på 17,59 m og 33,61 brt. Båten kan ikkje nyttast til fiske med trål utan etter samtykke frå Fiskeridirektøren. Båten har tidlegare vore eigd av Rolf Nilsen m.fl. i Barkstad.

Lodde-trålløyve til Vassdalsvik

Rasmus Kristensen, Vassdalsvik, har fått løyve til å driva fiske med trål etter lodde og polartorsk samt etter kolmule vest av 0-meridianen og aust av 0-meridianen i områda nord for 62° n.br. Fisket skal føregå med m/s «Meløyfjord».

«Meløyfjord» er på 125 brt, lengste lengde er 29,3 m og båten er bygd i 1954. Reg. nr. N-31-ME.

Sildesalting

E. Fjellgaard & Sønner sitt anlegg i Lovund (N-1044) er godkjent for salting av sild.

Også Ottar Statle i Mortsund sitt anlegg i Mortsund (N-368) er godkjent for sildesalting.

Fryseri i Seierstad

Fiskeridirektøren har godkjent A/L Jøa Fiskemottak, Seierstad, sitt fryseri, deira anlegg for pakking av fersk fisk og tilverking av tørrfisk. Fryselagervolumet er 254 m³, luftfryser 27 m³, isproduksjon 0,5 t/d og kompressorkapasitet 9.500 kcal/h v/-30°/+30°C. Dette tilseier ein nedfryingskapasitet på ca. 400 kg. pr. døgn, basert på fordampingstemperatur -35°C, og tilfredsstillande lav lagertemperatur. Anlegget er innført i Fiskeridirektøren sitt register over godkjende tilverkinganlegg med reg. nr. NT-225 under avdeling 2 ab og 3 c.

Anlegg på Kyrkesæterøra

R. Lernes Eftf. på Kyrkesæterøra har fått godkjent sitt anlegg for pakking av fersk fisk, tilvirking av fersk filet, saltfisk og tørrfisk. Godkjenninga omfattar ikkje innfrysing av fisk/filet ved anlegget.

Anlegget er innført i Fiskeridirektøren sitt register over godkjende tilverkinganlegg med reg. nr. ST-303 under avdeling 2ab-3a.

«Karl Andreas» til Åkrehamn?

A/S Grindhaugs Fiskeriselskap, Åkrehamn, har fått løyve til å overta eigedomsretten til m/s «Karl Andreas», H-3-ØN. Løyvet er gitt under føresetnad av at m/s «Ryving», R-671-K, vert seld eller trekk ut av fisket. Fiskeridirektøren har og gitt tilsagn om at det kan ventast ringnotløyve til «Karl Andreas». Fartyet sin lastekapasitet vert då sett til 6.300 hl.

Fiskeriselskapet har tidlegare fått løyve til å auke «Elgøy», R-213-K, sin lastekapasitet frå 7.200 til 9.000 hl. Dette løyvet vert no drege attende.

Tidlegare eigar av «Karl Andreas», Karl Hellesøy m.fl., Hellesøy, kan ikkje rekna med å få ringnotløyve til anna fartøy som erstatning for m/s «Karl Andreas».

Kondemnerings- tilskot

Haktor Lier m.fl., Valevåg, har fått kondemneringstilskot på kr. 58.800,- til kondemnering av m/s «Aslaug». M/s «Aslaug» har tidlegare vore nytta til brislingfiske med not, og kondemneringstilskotet er gitt under føresetnad av at eigarane fråseier seg retten til å fiske etter brisling med not.

Byråkratisk stormakt og politisk avmakt

I debatten kom det fram ein del tankar om korleis ringnotflåten kan løysa sine problem i framtida.

Simon Øvretveit drog fram tanken om å driva linefiske utanom dei andre sesongane med ringnotfartya. Han lurte på kva det ville kosta å utstyre ein ringnotbåt for linefiske.

Karstein Østervold meinte det må oppmjuking og nytenkjing til mellom fiskarane sjølve for å få betre lønsemd i næringa. Han peika på at med den konsesjonsordninga vi har i dag, er fiskerinæringa den einaste i landet som ikkje sjølve får avgjera kor stort dei vil byggje. Østervold ville ikkje leggja all skulda på myndighetene for krisa. – Det er like mykje vår eigen feil, sa han, og undra på korleis ein i framtida kan få skore ned utgiftene i næringa.

– Kor og når vert prøvefiske etter akkar starta, vart det spurt, og Leif Grønnevet kunne opplysa at det er sett av 700.000 til slikt fiske i haust, man at pengane kom for seint til at ein kunne setja det igong i haust. Difor vart det utsett til våren.

Laurits Eidesvik hadde vidunderløysinga på alle problema for ringnot flåten: – Slepp fisket med ringnot fritt, så ordnar vi det sjølve, sa han. – Den einaste konkurransen vi har att i dag, er kampen for å ta kvoten på kortast mogleg tid.

Eidesvik er heller ikkje innstilt på å motta subsidiar frå Staten. – Den einaste form for subsidiering eg kan tenkja meg, er billigare olje, sa han. Linefisket var og godt brukbart alternativ, meinte han.

Men største delen av debatten gjekk på oljeprisane og korleis ein kan løysa det problemet. Torbjørn Digernes frå Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt la fram tal som synta at om det vert nytta mindre båtar (4.500 hl) og bulkskip til å føra fisken frå feltet til lands, vil dette gi omlag halve drivstoffbruket av ein 10.000 hl båt som tar fangsten og går med den sjølv. Ein båt på 15.000 hl var og med i rekneeksemplet, og den låg omlag midt mellom dei to. I det eksemplet som han la fram hadde Digernes nytta ein transportstrekning som tilsvarar avstanden mellom Brønnøysund og Ålesund.

Torbjørn Digernes og forsknings-sjef Svein Olsen, FTFI, var samde om at det krevst ei effektivisering av flåten og at ein må finne nye løysingar m.a. på transportproblema. Svein Olsen meinte at tekniske framskritt vil gjera det billigare å driva fiske i framtida, men han peika og på at vi kanskje kan nytta andre produksjonsformer som gir betre pris enn det ein får for fisken i dag.

Olav Nakken kommenterte tala frå Digernes, og sa at ideen med føring av fangsten ikkje er ny, men at ein allereie i femtiåra dreiv med fellesføring. – Problemet med det er at verdien vert svært forringa, sa Nakken.

Ordføraren i Austevoll, Magnus Stangeland, meinte at det viktigaste vilkåret for fiskeri er eit skikkeleg ressursgrunnlag, men han ville ikkje vera med på at det er fiskarane åleine som skal ta skulda for at dette er så sterkt forringa. Forskarane må ta ein

del av skulda, sa han, – og det ligg politiske standpunkt bak noko av reduksjonen.

Stangeland etterlyste pionerane i næringa, han meinte dei har forsvunne med alle dei reguleringane vi har fått idag. Han peika og på den distriktpolitiske målsetjinga med fiskeripolitikken som går ut på å halda busetnaden langs kysten oppe.

– Byråkratisk stormakt og politisk avmakt karakteriserer fiskerinæringa her i landet i dag, sa Stangeland.

Midtgaard ville ha pris på konsesjonar i framtida og han karakteriserte kvoteordninga som ein vederstyggligheit. Han ville ikkje inn i same spor som Eidesvik, men meinte at fiskerinæringa må vera open for initiativ og eigeninnsats. – Det er for lite konstruktiv tenkjing i denne næringa i dag, sa han.

Leiv Grønnevet var ikkje så innstilt på å vera med på kjøp og sal av konsesjonar. – Prisen på 1000 hl vil liggja på omlag 1 mill. i dagens situasjon, for i realiteten tyder det sal av båt saman med konsesjon, meinte Grønnevet.

Også fiske i utanlandske farvatn kom opp i debatten. Ingolf Møgster meinte at norske styresmakter ikkje har egasjert set nok i utanlandsk fiskeri, men at det her finst store muligheter. Grønnevet var samd med Møgster i at utanlandsk fiske er interessant, men han trudde at det er svært lite interesse for internasjonalt fiske mellom fiskarane.

Ferskfisk i dagligvarehandelen

Av prosjektgruppen for «pakking av fersk fisk i gassatmosfære»

I Stortingsmelding nr. 18 1977–78 heter det at salget av ferskfisk må innpasses i dagligvarehandelen. Meldingen sier videre at en må legge stor vekt på arbeidet med å finne frem til et effektivt system for mottaksproduksjon og videredistribusjon av fiskeproduktene.

Stadig større volum av matvarer omsettes nå gjennom dagligvareforretningene. Pakking og distribusjon av ferskfisk for det innenlandske marked bør søkes utviklet slik at varen lar seg innpasse i dagligvarehandelen.

Dette vil kreve arbeid med emballasjespørsmål, rasjonelle transportsystemer og utvikling av nye produkttyper basert på fersk fisk. Varen (dvs. fisk) er lett bedervelig og det er derfor særdeles viktig å få den hurtig frem til forbruker. Man vil utvilsomt få en mer rasjonell og økt omsetning hvis varen kunne realiseres gjennom færre og større salgsselskaper.

I Stortingsmelding nr. 32 1975–76 om norsk ernærings- og matforsyningspolitikk heter det bl.a.: «For å nå målsettingen om en vesentlig økning i fiskeforbruket er det nødvendig å presentere et utvidet tilbud av matvarer på fiskebasis eller med fisk som en av ingrediensene.

Det er derfor viktig å satse på forskning knyttet til råstoff og produktutvikling. Videre sies det at Regjeringen har til hensikt å få innenlandsomsetningen av fisk grundig vurdert så snart som mulig for å få distribusjon og omsetning inn i rasjonelle og ordnede forhold der kontrollen med avanse og pris er tilfredsstillende. Foruten at dette sannsynligvis vil medvirke til en økning av fiskekonsumet, vil myndighetene lettere komme inn med forskjellige virkemidler.

Vi viser til at situasjonen for kjøttomsetningen er den at dagligvareforretningene – over 8.000 i alt – har en andel på ca. 65–70% av kjøttomsetningen til forbruker, mens spesialforretninger i 50-årene sto for mesteparten av kjøttomsetningen.

Den sterke økning av dagligvarehandelens andel har skjedd i en periode hvor en også har opplevd en markant økning i kjøttforbruket pr. person. Ferske kjøttvarer er en av de viktigste varegrupper for dagligvarehandelen idag med andeler fra 10% til 30%.

For fisk har omsetningen gått tilbake. Mens en for 15–20 år siden hadde 2.000 fiskebutikker i Norge

inklusive fiskebilruter, så er idag tallet nede i ca. 450.

Av mer enn 8.000 dagligvareforretninger er det på landsbasis ca. 200 som driver med skikkelig ferskfiskavdeling.

På Statens Ernæringsråd's konferanse i Haugesund 22. oktober i år ble det fra ernæringshold reist klare betenkeligheter ved det synkende fiskeforbruket som ble hevdet å skyldes bl.a. dårligere tilgjengelighet av fersk fisk.

En økning i ferskfiskforbruket, som et supplement til frossenfisk, hermetiske fiskeprodukter og et alternativ til kjøtt, krever en praktisk løsning på ferskfiskomsetningen og intensivering av arbeidet med å få fisken mer tilgjengelig i dagligvarehandelen.

Distribusjonsgraden eller tilgjengeligheten av førsteklases ferskfisk og markedsføring av denne må sees på som en vesentlig del av problemet med å øke fiskeforbruket i Norge.

Vi vil sterkt understreke at fisk, foredling og distribusjon, er en av de vanskeligste ferskvarer å håndtere. Fersk fisk krever store krav til råstoffkvaliteten, behandlingen av det under foredling, distribusjon og markedsføring.

Det er viktig å presisere slike krav bl.a. med hensyn til temperatur og den oppfølging som kreves i salgsleddet eksempelvis dagligvarehandelen. Varen må følges opp helt frem til forbruker.

Undersøkelser i utlandet tyder på at en måte å øke tilgjengeligheten av

fersk fisk på er å oppbevare fisken i en gassatmosfære. Råstoffet foredles (totalforedling) på produksjonsstedet og den ferdige fiskevare distribueres i forbrukerpakninger.

Forsøk med slike pakninger ble gjort i 1979 i Norge ved et samarbeid mellom Finotro og BAMA (Banan-Matthiessen). Disse viste at fersk, lettsaltet og røkt fisk kan omsetes gjennom dagligvareforretninger med opptil 2 ukers holdbarhet.

Holdbarheten ble bekreftet ved bakteriologiske og sensoriske analyser utført ved Hermetikkindustriens Laboratorium i Stavanger. Forsøket viste også at denne form for fiskeomsetning kunne ha en positiv effekt på forbruket. I langtidsplanen for fiskeriforskningen 1980–1984 heter det at Hermetikkindustriens Laboratorium synes å peke seg ut som en sentral institusjon når det gjelder tilpassing og utvikling av hensiktsmessig emballasje for fiskeprodukter i fremtiden.

Hermetikkindustriens Laboratorium er nå ansvarlig for et forskningsprosjekt «Pakking av fersk fisk i gassatmosfære». Prosjektets formål er å øke holdbarheten på fersk fisk, rasjonalisere transport/distribusjons-mønsteret, øke foredlingsgraden av ferskfisk på mottakersiden (sysselsetting), samt å øke ferskfisktilbudet hos detaljisten.

Prosjektmedarbeidere er:

Fiskeridirektoratets Kontrollverk,
Norges Råfisklag

Dyno Folier A/S

BAMA (Banan-Matthiesen)

Prosjektet er delvis finansiert av Norges Fiskeriforskningsråd.

Det er verd å merke at prosjektgruppen representerer mottak, emballasje, distribusjon og kvalitetskontroll. Gruppen venter å legge frem resultater av sine undersøkelser i løpet av 1981. Gruppen har direkte kontakt med institusjoner i utlandet som har erfaring på dette feltet, bl.a. Cornell universitetet i USA som oppnådde en holdbarhetstid på 4 uker.

Med en slik vare er det viktig å få klarlagt betydningen av råstoffkvaliteten, hygienien i foredlingsbedriften, gassatmosfæren som bør benyttes, de krav temperaturmessig som stilles til distributør og detaljist, og om forholdene ligger til rette for vekst av spesielle sykdomsframkallende bakterier. Under lang lagring i fravær av luft er det nærliggende å trekke frem faren for botulisme. HL er her et velegnet sted for undersøkelser, idet laboratoriet allerede en tid har arbeidet med *Clostridium botulinum* type E i forskjellige kjølekonserver av fisk.

På statens Ernæringsråds konferanse i Haugesund i år ble dette prosjektet viet stor oppmerksomhet og

publisitet. Vi vil derfor påpeke faren for at bedrifter setter igang pakking av ferskfisk uten å ta hensyn til de krav som stilles, og derved gå ut med produkter som ikke holder mål m.h.t. råstoff eller som i distribusjonsfaser, salgsvaser oppbevares på ugunstige temperaturer, slik at produktet ikke holder mål vis a vis forbruker.

Flere eksempler fra Danmark og USA viser hvordan bedrifter har gått ut i troen på å ha skutt gullfuglen og på kort tid har måttet stoppe produksjonen.

Indikasjoner på forskjellige hold i Norge tyder på at interessenter kan gå ut med et ferskfiskprodukt uten å ha klart for seg de krav produktet stiller.

Det bør derved overveies, basert på den tidligere omtalte prosjektgruppens rapport om en ikke bør foreta en formell godkjennelse av de bedrifter (foredling og distribusjon) som i fellesskap vil lansere ferskfisk.

Det bør også foreligge en plan for et samarbeid med offentlige organer for kontrollvirksomhet.

Dette kan være et samarbeide mellom foredlingsbedrift og Fiskeridirektoratets kontrollverk, mellom distributør og den stedelige offentlige næringsmiddelkontroll.

Videre må myndighetene ha en ny mulighet, si samarbeide med de respektive samarbeidende firmaer å komme inn med forskjellige virkemidler skulle dette være ønskelig.

På denne bakgrunn kan en forvente at eks. dagligvarehandelen i 1982 vil kunne få tilbud på konsumentpakket ferskfisk. Imidlertid må en regne med at for å få erfaring, og å gjøre dette riktig så vil – bør – denne utvikling ta tid, gå langsomt, og kreve investeringer for de som begir seg ut på dette produktspekter.

Feilslag her kan gjøre stor skade, og eksempler fra utlandet viser hvordan for stor appetitt, og sjanser som har blitt tatt har fått negative konsekvenser.

Ved langsomt å utvikle dette og basert på de erfaringer som høstes, så bør, gjøres dette riktig, konsumentpakket ferskfisk vinne større og større innpass i årene som kommer.

Her bør muligheten for et samarbeide mellom eks. Statens Ernæringsråd eller Utvalget for Opplysning og Helse på den ene siden og markedsførere av ferskfisk på den annen side, ligge vel til rette.

Dette bør være et samarbeide som er naturlig og ønsket av begge parter.

Innholdsfortegnelse for Fiskets Gang januar-desember 1980:

Innhold i dette nummer er ikke tatt med i innholdsfortegnelsen

	Side		Side		Side
Artikler/reportasjer		Utløst trålpose	139	Norsk sone rundt Jan Mayen fra 29. mai	341
Fiskeridepartementets problemnotat «Fiskerinæringen og distriktspolitikken»	3	Matpyramiden — Forbrukerrådet med villeiende informasjon?	159	Fiskerikomiteén til lands og til vanns	344
Fiskeoppdrett i Kina — ein tradisjon i utvikling	9	Norske skjellprodukter inn på det britiske markedet?	161	Metallforgiftning — kan det føre til hjartefarkt?	363
25,7 mill. kr. til forsøksfiske og leiteteneste i 1980	11	Nybygg, kjøp og salg av fiskefartøyer over 100 brt, desember 1979 til februar 1980	166	EF-tollen på norske fiskeprodukter: Oljen dårlig forhandlingsmøring?	365
Rettleidingstjenesten i fiskerinæringen bygges ut og blir statlig	15	Norsk fiskeripolitikk — Nord-Norges framtid	170	Britene drøfter EF budsjettpakke	367
Utålmodige fiskebåtreiarar krev handling — ikkje ord — frå norske fiskeristyresmakter	16	Brisling i fjordene — en vurdering av utsiktene for 1980-sesongen på bakgrunn av Havforskningsinstituttets undersøkelser	191	Sekretæren i Nordsjøutvalget: Bra vekst i garnflåten — behov for flere felt	368
Garantiperiodene for fiskeriene i 1980 er fastsatt	18	En simuleringsmodell for industri-fiskeriene	194	Truleg sildefiske i år, men forskarar meiner: Veksten i stamma er for liten til å opna fisket	370
Lyse utsikter for norsk fisk på det britiske marked	21	Japanske fiskerier — En næring i endring	223	Norske blåskjell — vil vi få solgt dem?	373
Prosjektet snurper/tråler med hovedvekt på lastehåndteringen	25	Teknisk revolusjon i meglerbransjen	226	1979: Et godt år for ferskfisk-eksporten	382
Driftsresultater for helårsdrevne 25 —39 fots fiskefartøyer	51	Større (sel-)invasjon enn noensinne — fiskerne blir påført store tap	226	Mat eller energi? Kan bølgekraftverk skade fisket?	403
Oljeselskap aksepterer erstatningskrav for tapt fangstinntekt	57	Bestanden av grønlandssel trolig kommet opp i mer enn en million	228	Svenskegrensen åpnes for økt norsk fiskeeksport?	407
Oljeaktiviteten fører til større arbeidspress for fiskeridministrasjonen i Rogaland	58	Norske fiskarar — på veg inn i velferdssamfunnet	235	Nybygg, kjøp og salg av fiskefartøyer over 100 brt, februar— juni 1980	409
Kostnadsøkningen førte til dårligere lønnsomhet	59	Ferie for fiskere	239	Fiskeindustrien i Peru har problem, totalkvoten mindre i år enn i fjor	415
Meir og betre norsk ferskfisk skal vinne større del av EF-marknaden	62	Ta forskriftene med om bord!	247	Fiskeridirektor frå Guyana vitja Noreg — Vi treng norsk teknologi	447
Nordsjøutvalget med nye partrål, garn- og snurrevadforsøk i år	64	Minsteløtsordningen	247	Fiskeristyret i Rogaland tenkjer ungt: Utdanningstilbudet til vordane fiskarar må bli betre	449
Fiskeridirektor Klaus Sunnanå er død	66	Trygdeforhold for fiskere, en historisk oversikt	248	Hermetikk kan godt stå på nyen, det fører trolig ikke til metallforgiftning ifølge Hermetikkindustriens Laboratorium	453
En samfunnskjempje er borte	66	Fiskernes helse- og helsemessige situasjon	249	Undersøkelse ved NDH viser — fiskerikandidater lønnes best	461
Vest-tysk tråler fratatt lisensen for fiske i norsk 200-mils sone	67	Fiskeripolitikk i EF	267	Olje — fisk. Konflikt eller samarbeid?	477
Torsk, hyse og havforskarar	83	Presseseminar «Mot Fiskeridepartementet» av stabelen 21.—23. april	278	Titania A/S — Europas største forurensing?	485
Kondemneringsordninga for ringnotsnurparar — ressursøydning eller mediabloff?	85	Havet som basis for ei fredelig utvikling og samarbeid	287	Akvakultur — ei ny-gammel næring	490
Sildnæringen ved begynnelsen av 1980-årene	89	Studentekskursjon til Færøyene	303	Nytt fra fiskeflåten. Nybygg, kjøp og salg av fiskefartøyer over 40 fots k.j.l. (under 100 brt.)	503
Stortingets sjøfarts- og fiskerikomiteé på vitjing i Bergen	94	Aktivt år for hermetikkindustriens laboratorium	306	Ny giv for trålerflåten: Kolmule til konsum	515
50 millioner kroner til trålere i opplag	98	1400 mill. til norsk fiskerinæring i år	308	NOR-FISHING '80 stormønstring med spor av optimisme	527
Nybygg, kjøp og salg av fiskefartøyer 2. halvår 1979	100	Storbritannia — på kollisjonskurs med EF?	309	FIDEKO i støpeskjeen	555
Lovande resultat med ny type kolmuletrål	127	Mat fra sjøen — på nye måter	315	Årsaker til etablering av fiskeforedlingsbedrifter	557
Sviktende økonomi i Finnmarks fiskerier	128	Fiskeripolitikk i EF	331		
Fiskerinæringa i Finnmark — problemer, muligheter og tiltak	131	Motmelding til Stortingsmeldingen om fiskeoppdrett: Frykter næringen blir ødelagt	335		
Målsettinger i fiskeripolitikken	136	Fiskeoppdrettsnæringa skal gi arbeidsplassar i avfolkningsstrøk	336		
		Fiskeriforskning i Norge ved inngangen til 80-årene	338		
		Nytt Olje-/fiskfond — 35 mill. bevilget i år	339		

Side		Side		Side	
	Fiskefartøyet m/s «Hindholmen» — Veteran med ny giv om bord .. 561		Fiskeforedlingens livssyklus .. 798		Skattelette for fiskebåtrederier .. 141
	Flødevigen ved Arendal — En polær forskningsstasjon .. 563		«Fiskerinæringens framtid i Hordaland»: Fiskerisjefen vil ha klarere tale- og handling — fra politikerne .. 800		Tap av fiskefelt — rettslige vurderinger .. 199
	Budsjettnemnda for fiskerieringen: Driftsresultater for fiskefartøyer på 40 fot og over i 1979 .. 583		Rapporter:		Modelltank for fiskeredskaper — en akademisk lekekasse .. 386
	Samhold gir styrke! Fra Norges Fiskerilags landsmøte .. 590		Til dels gode registreringer av sei og industrifisk i områdene rundt Shetland og på Tampen .. 13		Blåskjelldyrking — et økonomisk perspektiv .. 455
	VIBRIOSE — dødelig for fisk, ufarlig for folk .. 616		Gode resultater med nye fiskekroktyper .. 96		Kommentar til Per T. Hognestads rapport av juli 1980 — «Marine Miljøundersøkelser i Jøssingfjord og tilgrensende farvann i mai—juni 1980 .. 488
	Rettlederen: Fiskerinæringens Klara Klok .. 627		Redusert fart gir bedre driftsøkonomi for flåten .. 147		Fiskeoppdrett i framtida: Ei nordnorsk næring? .. 786
	Nytt fra fiskeflåten — Fiskefartøyer over 100 brt. .. 629		Veiledningstjenesten under skreininnsiget i Lofoten — tokrapport fra M/S «Nergård Senior», 4.—22. febr. 1980 .. 163		Litt om mangt:
	Japan, verdens mest interessante fiskemarked .. 631		Oversikt over rapporter fra FTFI .. 201		Nødvendig med ekstraordinære tiltak for å berge norske trålerrederier .. 14
	Frå reguleringsutvalget .. 633		Rapport fra loddeleiting ved Jan Mayen med F/F «Michael Sars», i tidsrommet 15/2—23/2 1980 .. 272		Fiskeridirektøren dreg tilbake ei rekke løyve for reketraling .. 14
	Energiøkonomisering på fiskefartøy .. 637		Vassild i området Tampen—Trænedjupet .. 274		Ikke forbud mot snurrevadfiske — utvalg utreder Lofotreguleringene .. 63
	Seifiske i Nordsjøen — Fullt mulig med helårsdrift .. 651		Teinefiske etter sjøkreps .. 276		Nordsjøutvalget på møte og omvisning i Vågsøy .. 64
	Lønnsomhet i fiskeoppdrett — Fiskeoppdrett-problemer og muligheter .. 653		Teinefiske etter sjøkreps .. 378		Møremuslingen får eget selskap .. 65
	Fiskeforedlingsbedriftens livssyklus .. 662		Tobisfeltene, fra Egersund til sør av Doggerbank .. 389		Ny driftsundersøkelse for fiskeindustri i Nord-Norge .. 93
	Fiskeriundervisningen 1979/1980 .. 667		Utbredelse av sildelarver .. 510		Troms fiskeristyre inn for økt ombord-frysing av reker .. 96
	Fiskeriavtalen mellom Norge og Sovjet .. 687		Tokrapport «Michael Sars» Loddeleiting ved Jan Mayen og kolmuleleiting i Tampenområdet .. 540		Sildemel-næringen informerer .. 98
	Ressursoversikten 1980 .. 691		Bakgrunnen for forsøksfisket i høst: Forsøksfiske nord for 64° N med 135 mm maskevidde i trålposen om høsten .. 567		Norskbygd kysttrålar til Danmark «Karoløs» fiskar på irske kvotar i 1980 .. 104
	Bør man selge eller kondemnere en fiskebåt? .. 703		Canada har overtatt: Eksportmerkene for konsumsild .. 569		Klart for ny selfangstsesong .. 135
	Statens Ernæringsråd med konferanse i Haugesund: Hvordan øke fiskeforbruket? .. 707		Registrering av kolmuleyngel på Vestlandet .. 572		Nordsjøutvalget vil ha gode råd frå garnfiskarane .. 144
	U-hjelp til Egypt: Norsk hjelp til utvikling av fisket i Aswandammen .. 710		Rapport fra Havforskningsinstituttet — Utbredelse av 0-grupper 1980 .. 617		Fiskeridirektøren ikke slepphendt med registreringen av landnotbruk .. 144
	Budsjettnemnda for fiskerinæring: Driftsresultater for helårsdrevne 25—39 fots fiskefartøyer 1979 .. 713		Makrellundersøkelser i mai—juni 1980 med M/S «Karmøybas», Vedavågen .. 634		Lofottorsken skal få fred i påskeuka .. 145
	Stortingsdebatten om fiskeoppalsnæringa .. 720		Økning i antall infeksjoner og intoksisasjoner fra næringsmidler verden over .. 719		Nordic Group eksporterte for 453 mill. kroner .. 145
	Registrering av agnskjell i Nordland og Troms .. 723		M/S «Roy Arve»: Linefiske i Nordsjøen .. 749		Et gjennombrudd for oppdrettsreka .. 146
	Aksjonsplan for Nord-Norge med store beløp til fiskeriene .. 743		Foreløpig rapport: Trålforsøk med økt maskevidde, høsten 1980 .. 787		Norske fiskarar i St. Ives Bay .. 150
	Olje—fisk problematikk i fokus — Samarbeid til felles nytte. Disponent Per Klinge: Vi trenger flere fagfolk i fabrikk og butikker .. 747		Innlegg:		Trålere inn i linefisket! .. 164
	Fiskeforedlingsbedriftens livssyklus .. 751		Skattelette for fiskebåtrederier? .. 20		Fiskeridirektoratet står fast på påstanden om utkast av småfisk .. 174
	Fiskeripolitisk jordskjelv i april?: «Distrikts-Norge bør ikke opprettholdes gjennom sysselsetting som er verre enn å gjøre ingenting!» .. 767		Fra rettledning til byråkrati — noen kjeterske tanker om rettlednings-tjenesten for fiskerinæring .. 141		28 trålarar i opplag .. 198
	Havforskarane vil ha inspeksjonsordning i Barentshavet .. 772				Spis fisk — med god samvittighet! .. 200
	Ressursoversikten i 1980 .. 773				Nordisk radio/TV-satellitt og P2 i Oslo vil virke programpolitisk sentraliserende .. 208
	Årsmøte i Sunnmøre Fiskerilag: Torsken helgefreda i 1981 .. 792				Eksportråddpris til Frioner — Sveits .. 209
	Fra laksestyremøte i Trondheim 1980: Økt linefiske etter laks ved Færøyane .. 794				1,4 mill. kroner til Nordsjøfiskere .. 232
					Nye knep i tyvfisket .. 256
					Soneregulering av drivgarnsfiske etter laks? .. 271

	Side		Side		Side
Felles uttale	544	Polske båter til Nigeria	340	Kina:	
Referanseprisar blir minimumsprisar?	544	Sovjet har tatt sin kolmulekvote i norsk sone	347	Fiskeoppdrett i Kina — ein tradisjon i utvikling	9
Nytt forsøk på fiske PR, eksportauke og importnedgang	791	Sovjet får forbod	347	Taiwansk ål i Europa?	61
Lengre makrellsesong	791	Sovjetisk kolmule til konsumproduksjon i Bø	347	Australia:	
Betaling for å fiske	791	Store polske fangster	566	Australsk—Sovjetisk samarbeid	317
Eit garn — fleire maskevidder	791	Canada:		Månadleg informasjonsbulletin	347
Fleire aureoppdrett i England	806	Canada vil redde den atlantiske laksen	146	Skipjack tunfisk — grunnlag for krangel i Sør-Stillehavet	355
EF auker maskevidde	806	Canada kan dobla eksporten sin fram til 1985	146	Japan:	
«Slaget om EF-fiskeria»	806	Canada aukar eksporten av fiskeprodukt	182	Japanske fiskerier — en næring i endring	223
Island:		Canada eksporterte meir	319	Japanske garn bedre enn norske?	288
Ny rekord: 246 tonn på én tur	71	Canada vil auka eksporten	543	Kaos på den japanske fiskemarknaden	317
Island tar 300.000 tonn torsk i 1980?	146	35 prosent tilskott til nybygg	712	Japanske trålarar til India?	317
«Ristemaskin» for drivgarnsfiske etter sild og makrell	163	USA:		India:	
9.500 tonn frossen fisk fra Island til Sovjet	271	Fiskeoppdrett for 500 mill. dollar i året	270	Svensk utviklingsstønad til India	312
Saltfisk frå Island til Spania og Portugal	282	Fisk i oppvaskmaskin	280	India skal produsera maritim teknikk	314
Island og Færøyane vil satsa på torke kolmule	282	Norsk fiskeutstyr til Nord-Amerika	316	Indisk fiskeri-college	317
Islandsk tørrfisk til Nigeria	319	Byråkratisk fisk i USA	319	Pakistan:	
Overenskomst Norge—Island om norsk Jan Mayen-sone	341	Frå USA til Europa	543	Truleg store framande investeringar i Pakistan	317
Hysebestanden på Island veks	391	Peru:		Sri Lanka:	
Islandsk fisk til Grimsby	544	Den peruanske stat skulda for rovfiske	61	Yen til Sri Lanka	314
Sverige:		Hermetikkindustrien i Peru treng kapital	182	Filippinene:	
Nytt fartøy til den svenske kystvakta	61	Peru må importera fiskeolje	209	Lån til Filippinene	317
Skåne: Godt om fisk, men mangel på folk	282	Tecnopan '80	289	Verdensbanken gir lån til filippinsk fiskeriutbygging	71
Fiskemarknad	672	Auka fiskemjølproduksjon	314	TABELLER:	
Meir fisk på svenske fat	712	Nytt forskningsfartøy til Peru	340	Mengde og verdiutbyttet av det norske fisket:	
Færøyene:		Fiskeriindustrien i Peru har problem. Totalkvoten mindre i år enn i fjor	415	Oktober 1979/ januar—oktober 1978—79	45
Eksport for 45,6 mill. i november	63	Uruguay:		November 1979/ januar—november 1978—79	183
Eksport fra Færøyane i desember 1979	182	Uruguay tingar trålarar frå Danmark	130	Desember 1979/ januar—desember 1978—79	339
Studentekskursjon til Færøyene	303	Chile:		Januar 1979/80	441
Færøyene eksporterte for vel 79 mill. i april	316	Det chilenske fisket kan aukast	63	Februar 1980/ januar—februar 1979/80	442
Lodde største eksportartikkel frå Færøyane i april	337	Brasil:		Mars 1980/ januar—mars 1979/80	443
Færøyane: U.S.A. importerte mest i mars og april	458	Brasil investerer i fiskeria	314	April 1980/januar—april 1979/80	450
Færøyane aukar eksporten av seifilet	543	Spania:		Mai 1980/januar—mai 1979/80	642
Farvel til færøysk klippfisk	566	Staten hjelper spansk fiskerinæring	71	Juni 1980/ januar—juni 1979/80	757
Østblokklandene:		Spania innfører lisensplikt	130	Juli 1980/januar—juli 1979/80	808
Comecon skal samarbeide om produksjon av ferskvannsfisk	61	Nye spanske fiskerilovar	319	Aug. 1980/januar—aug. 1979/80	809
Sovjetisk fiske forbudt i amerikanske farvann	63				

	Side		Side		Side
Svalbard	348	Deltaking ellers i fisket		Norsk fiske i andre lands økonomiske soner	
J. 51/80 Endring av forskrifter om fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann	350	J. 18/80 Forskrifter for tilskott til delvis dekning av utgifter ved opplag av fersk- og rundfrysetålere i 1980 ..	143	EF	
		J. 23/80 Endring av forskrifter for tilskott til kondemnering av eldre, uhensiktsmessige ringnotsnurpere ..	142	J. 1/80 Kvotavtalen for 1980 mellom Norge og Det Europeiske Fellesskap ..	69
Generelt		J. 48/80 Forsøksfiske i Nordsjøen — opprettholdelse av opplagsstøtten	291	J. 12/80 Regulering av fisket etter makrell i EF-sonen vest av 4° v.l.	108
J. 21/80 Regulering av Loddefisket 1980	142/253	J. 59/80 Endringer i midlertidige forskrifter av 28. april 1978 om tildeling av tilatelse til å drive fiske med trål	351	J. 15/80 Makrellfisket i EF-sonen vest av 4°v.l.	113
J. 136/80 Utvidelse av fredningsstiden for kveite, jfr. Fiskeridirektørens mélding J. 182/79	176	J. 71/80 Forskrifter om driftsstøtte til ferskfisktrålere i 1980	400		
J. 29/80 Utvidelse av fredningsstiden for kveite, jfr. Fiskeridirektørens mélding J. 182/79	176			Færøyane	
J. 67/80 Forskrifter om forbud mot høsting av haneskjell og minstemål for haneskjell i Nord-Norge	400			J. 206/79 Norsk fiske i færøysk sone i 1980	34
		Annet		J. 19/80 Norsk garnfiske ved Færøyane i 1980	142
Redskaper		J. 2/80 Opprettelse av naturreservat og et landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning i Frøya kommune, Sør-Trøndelag fylke, fastsatt av Miljøverndep.	34	J. 31/80 Norsk fiske ved Færøyane i 1980	178
J. 211/79 Endring av forskrifter om merking av fiskeredskaper	32	J. 17/80 Sammenslåing av Reassuranseinstituttet for fiskefarkoster og Reassuranseinstituttet for fiskeredskaper til ett institutt: Reassuranseinstituttet for fiskeriforskning	113	J. 47/80 Forskrifter om Norske fartøyers adgang til å drive fiske ? ? ?	
J. 10/80 Forskrifter om forbud mot bruk av flytetral etter torsk, hyse og sei i Norges økonomiske sone ..	68	J. 42/80 Ferie for fiskere	290	J. 55/80 etter kolmule i færøysk fiskerisone i 1980 ..	320/348
J. 11/80 Endring av forskrifter av 18. oktober 1979 om minstemål for fiske og maskevidde for fangst av sild	105	J. 43/80 Opprettelse av 83 naturreservater for bevaring av sjøfugl og deres hekkområder i fylkene Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder	291	J. 54/80 Regulering av kolmulefisket i færøysk sone i 1980	320
J. 25/80 Forbud mot bruk av monofilgarn ved fangst av kveite, jfr. Fiskeridirektørens mélding J. 181/79	142	J. 62/80 Forskrifter om endring av J. 47 i Kongelig resolusjon av 8. desember 1972 om undersøkelse etter og utnyttelse av undersjøiske petroleumforekomster, fastsatt med hjemmel i lov av 21. juni 1963 nr. 12 om utforskning og utnyttelse av undersjøiske naturforekomster § 3	392		
J. 26/80 Tillegg til Fiskeridepartementets forskrifter av 18. oktober 1979 om maskevidde for fangst av fisk og sild med endringer av 14. januar 1980	175	J. 65/80 Forskrifter om meldeplikt for skip	4	Grønland	
J. 34/80 Endringer i Kgl. res. av 25. juni 1971 om forskrifter om adgang til å fiske med trål innenfor fiskerinnæringen	204	J. 72/80 Forskrifter om tilskott ved salg av ringnotfartøyer til annen anvendelse enn norsk fiske. Fastsatt ved Kgl. res. av 30. mai 1980	434	J. 208/79 Regulering av rekefisket ved Vest-Grønland og Øst-Grønland i 1980 ..	32
J. 39/80 Forskrifter om minstemål for fisk og maskevidde for fangst av fisk og sild	254			J. 13/80 Regulering av rekefisket ved Vest- og Øst-Grønland i 1980	107
J. 52/80 Forskrifter om endring av årsfredningen og bruk av kilenot og krogarn til fangst av laks, sjørøye i sjøen	324			J. 68/80 Rapportering ved fiske ved Øst-Grønland nord for 67°n.br.	400
J. 64/80 Endring i § 8 i forskrifter om minstemål for fisk og maskevidde for fangst av fisk og sild av 18. oktober 1979 med senere endringer. Minstemål for sei ..	40			Island	
				J. 28/80 Islands territorialfarvann og økonomisk sone	176
				J. 41/80 Avtale mellom Island og Norge om adgangen for norske fiskere til å fiske innenfor 200-milsgrensen i 1980. Linefisket	290
				Sovjet	
				J. 3/80 Trålfrie soner i områder	
				J. 9/80 av Barentshavet som støtter opp mot kysten til Sovjetunionen	34/71
				J. 16/80 Føring av fangstdagbok og rapporteringsregler ved fiske i områder av Barentshavet som støter opp til kysten av Sovjetunionen	113

	Side		Side		Side
Fisk i oppvaskmaskin	280	landsk fangst og fiske i fiskerisonen ved Jan Mayen	364	Krise i britisk fiskerinæring	138
Kirkholmen på grunn — to mann omkomne	281	Lærebok om «prosesser og produkter i norsk fiskeindustri	405	Skotske fiskere vil aksjonere mot økende import av fisk	146
Konsesjonsordningen for reker i sør opphevet	282	«Skipskontrollens regler» i ny skikkelse	454	Ulovleg vest-tysk fiske i grønlandske farvann	162
Departementet med planer for A/S Finotro	282	«Commercial marine fishes of the central of Philippines» av Norbert Rau og Anke Rau	572	Støttemidler til britisk fiskerinæring	219
Lånetilsagn fra Fiskeridepartementet	287	Fiskerilitteratur fra Tromsø	689	Fiskeripolitikk i EF	267
Innvilgede lånesøknader	288	Redningsskøytenes stasjonering fra 1.10.80 til 30.9.81	726	Belgiske fiskerier 1979	270
Codex Alimentarius på møte i Bergen	308	Brevkurs i regnskapslære for fiskere	754	Dårlege tider	270
«Håndslag» gir penger til Redningsselskapet	314	Rekneskapspakke til oppdrettsnæringa	750	Fiskemjøl vert dyrare	270
Totalfangst på 72 mill. tonn i 1978	317			Rasjonalisering i britisk fiskeridministrasjon	282
Oppmykning av kondemneringsordningen	339			Også franskmenn fiskar sild	288
Norsk-irsk kolmulefangst	340	Nytt om navn:		Storbritannia — på kollisjonskurs med EF?	309
Konsesjonsstopp for matfiskoppdrett må oppheves i Nord-Norge	359	Direktørskifte i Norske Fiskeproducenters Forening	10	Lowestoft — ein engelsk fiskeby	312
Konsesjonar	366	Fiskeridirektør Klaus Sunnanå er død	66	Politi-taktikk for å redda Nordsjø-silda	314
Lånetilsagn	369	Litterær debut for Ragnar Sandbæk	87	Offentleg skuldertrekk etter TV-film om ulovleg sildefiske	314
«Solberg» ferdig ombygget	383	Trond Bjørndal med FG-serie om sildnæringen	88	Nye lovar for tilleggsfangst i EF	316
Forsøksfiske etter kolmule i sommar	387	Asle Ruud , konstituert byråsjef i Fiskeridepartementet	231	England må betala for EF-avtale	316
Konsesjon for stamfiskoppdrett for å få nok rogn?	387	Ulf Øines , ny byråsjef i Fiskeridepartementet	231	Ross i Grimsby stengjer dørene	316
Erstatning for skade som følge av oljevirkomheten	388	Ny Rådsforsamling i Norges Fiskeriforskningsråd	233	Engelske fiskerorganisasjonar vil ikkje samarbeida	317
Kjøp og sal	390	Arne Nordset har takka av etter 32 år i Fiskeridirektoratet	307	Fru Thatcher refsar	318
Fiskeavfallet bør utnyttast betre	420	Nye tilsynsmenn — Arnt Olsen , Leinestjord og Johannes M. Øvreiveit , Tælavåg	369	Fiskeripolitikk i EF	331
Ikke forskotserstatning til ringnotbåtar	420	Dagfinn Jensen — ny styrar for Andenes Fiskarsamvirkelag	377	Orkenøyane ønskjer å kjøpe hvalfangare	319
Produksjon	427	Administrasjon	420	Rekekrangel med Grønland	337
Konsesjonar	437	Kirsti Grøtnes , byråsjef i Fiskeridepartementet	422	Vel 32.000 tonn fisk til Belgia i 1979	337
Lån og løyve	559	Gull og heder til Anders Tangen	596	4,5 mill. kr. til fiskeria	340
Lån og løyve	587	Ekspedisjonssjef Erik Jahr død	661	Nytt hinder for felles EF-politikk?	340
Lån og løyve	660			Fiskarane bør eige båten	340
Lån og løyve	669			Skottane vil ha erstatning	340
Lån og løyve	673			Forbud mot kyststråling?	340
Jentene på veg inn i rettleiings-tenesta	750			Hollendarane vil fiske meir sild	340
Olje-fisk fondet	746			Redusert importavgift	340
Nytt fra fiskeflåten	789			Danskane og Østersjøfisket	340
				Fleetwood treng hjelp	340
				Nye irske sjokart	340
				Forbod mot nolffiske?	340
				Ubåt i tråla	342
				Auka import til England	342
				Fiskehamna i Hull berga?	342
				Flåten minker	347
				Godt fiske — på «Orknøyane»	347
				Ål er «big business»	347
				Ny fabrikktrålar til sals	347
				Reklamekampanje for fisk	353
				Dyrt å redda Ross	353
				270 utstillarar på fiskerimesse i København	355
				Ny fiskerimesse	355
				Oljen dårlig forhandlingssmøring?	365
				Britene drøfter EF-budsjettpakke	367
				EF-nytt	543
				Britisk fiskerinæring på billegsal?	543
				Franskmenn bryt EF-lover?	543
				Skotske fiskarar i Parlamentet	543
				Britane har problem med franskmennene	543

Nytt på trykk:

Nye plottkart fra Norges Sjøkartverk	58
Barent Blues — 87. Alt om Lofotfiske 1979	99
Lærebøker om fisk og planter og dyr i sjøen	147
Om fisk som levemåte og livsform	150
Rapporter fra FTFI	201
Serie om norsk fiskeindustri	215
Oseanografi	280
«Sikkerhet gir den beste lott» — ny informasjonsbrosjyre fra Sjøfartsdirektoratet	
Samlet oversikt over Norsk fryserinæring	307
Klippfisk — mat med muligheter!	313
Midlertidige forskrifter om uten-	

Fiskerinyheter fra utlandet:

EF-landene:	
Britiske makrellkvoter redusert med 20 prosent	61
Irske fiskarar trossar EF-forbod	61
Små endringer i EF's rammepriser	61
Fem prosent av den danske fiskeflåten kondemnert	61
Danske verft byggjer fiskefartoy til Færøyane	61
Britiske frysetrålalarar etter hestmakrell	81
Kvotavtale mellom EF og Sverige	120
Ny tilvekst til den nederlandske trålerflåten	130

Fisk brakt i land i tiden 1. januar – 30. november 1980 i distriktene til følgende salgslag.

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1980 brukt til						
	17-23/II	24-30/II	pr. 30/11 1980	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Skagerakfisk S/L</i>											
Torsk	15	—	—	1 081	657	145	278	—	—	—	—
Hyse	1	—	—	166	112	52	2	—	—	—	—
Sei	4	—	—	1 056	540	312	203	—	—	—	—
Brosme	0	—	—	14	2	0	12	—	—	—	—
Lange	2	—	—	187	48	2	137	—	—	—	—
Blålange	0	—	—	5	1	0	4	—	—	—	—
Lyr	11	—	—	653	473	159	21	—	—	—	—
Hvitting	0	—	—	9	3	6	0	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	—	—	10	10	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	1	—	—	25	25	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—
Uer	0	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	—	—	33	33	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	61	—	—	315	315	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	0	—	—	24	24	—	—	—	—	—	—
Ål	0	—	—	95	95	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	1	—	—	7	7	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	0	—	—	6	6	—	—	—	—	—	—
Reke	28	—	—	2 647	366	7	—	—	2 275	—	—
Annet og uspesifisert	5	—	—	1 526	1 309	—	218	—	—	—	—
I alt	130	—	—	7 867	4 034	683	875	—	2 275	—	—
<i>S/L Hordafisk</i>											
Torsk	40	—	—	207	55	26	123	—	3	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	—	—	—	49	32	1	12	—	3	—	—
Sei	1 060	—	—	4 619	565	3 012	1 030	7	5	—	—
Brosme	25	—	—	165	44	—	110	10	1	—	—
Lange	—	—	—	323	—	—	322	—	2	—	—
Blålange	—	—	—	34	11	—	23	—	0	—	—
Lyr	—	—	—	61	57	—	—	—	4	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	12	12	—	—	—	—	—	—
Kveite	—	—	—	9	9	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	—	3	1	2	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Steinbit	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—
Uer	—	—	—	6	0	—	6	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	—	—	14	14	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	131	131	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	31	—	—	1 360	1 360	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	—	—	—	64	33	31	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	69	69	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	2	0	2	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	40	—	—	—	—	40	—	—
Hummer	—	—	—	8	8	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Reke	—	—	—	163	163	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	—	—	—	27	22	5	—	—	—	—	—
I alt	1 155	—	—	7 376	2 596	3 079	1 625	17	59	—	—
<i>Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag</i>											
Torsk	20	330	—	29 108	2 260	14 889	11 959	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	10	10	—	3 904	789	2 995	50	70	—	—	—
Sei	550	550	—	31 519	2 600	10 330	13 114	5 375	100	—	—
Brosme	70	80	—	7 870	—	—	4 620	3 250	—	—	—
Lange	100	30	—	8 205	1 960	—	6 095	150	—	—	—
Blålange	20	—	—	2 178	—	—	2 178	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	10	10	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1980 brukt til						
	17-23/II	24-30/II	pr. 30/11 1980		Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	20	—	—	290	120	170	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uer	—	—	—	320	20	300	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	—	—	—	70	—	70	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	130	—	30	—	—	80	20	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	100	300	—	3 485	110	3 055	320	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	890	1 300	—	87 089	7 869	31 839	38 336	8 845	180	20	—

Fiskets Gang

PUBLISHED BY
THE DIRECTOR-GENERAL OF FISHERIES

P. O. Box 185/186,
N - 5001 BERGEN, NORWAY

The annual subscription rate for the 26 issues is Nkr. 90.— for the Scandinavian countries. Outside Scandinavia the rate is Nkr. 110.—.
Air Mail against charge of extra air postage.

Fiskets Gang is the only official Norwegian journal for the fishing industry. Fiskets Gang is published fortnightly, and has subscribers all over the world.

In Fiskets Gang you will find reports on the Norwegian fisheries with detailed statistics. The statistical part also comprise information on the Norwegian exports of fishery products.

You will be kept well informed of new Norwegian legislation regarding the fishing industry, and of other announcements of interests. Progress reports from the Research Institutes are published frequently. You will also be able to study the results of investigations into costs and earnings in the industry. Articles of special interest are published in every issue of the journal.

Translated «cuttings» from fishery publications from all over the world are presented under a special heading. News from other sources is also given under this heading.

The text is in Norwegian. Key words in English to aid understanding of the text of table headings and columns are given at regular intervals.

To FISKETS GANG, Directorate of Fisheries. P.O. Box 185/186, N-5001 Bergen, Norway.

Please add my/our name and address
to your subscription list.

Please forward advertisement rates and
necessary information on technical details.

Name:

Address:

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1980 brukt til							
	17-23/II	24-30/11	pr. 30/11 1980		Fersk	Frysing	Salting	Henging	Hermetikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	1	0	1	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	1	1	—	10	3	7	—	—	—	0	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	4	2	2	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	46	13	—	—	—	—	16	—	17
Hummer	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Sjokreps	—	0	—	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Reke	6	15	—	510	171	339	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	33	27	—	715	43	275	110	9	4	227	47	—
I alt	1 114	1 042	—	97 483	11 156	32 620	22 995	29 095	1 325	228	64	—
<i>Prisssone 7/8 - Trøndelag⁴</i>												
Torsk	43	27	—	3 771	1 334	738	501	1 186	10	1	—	—
Skrei	10	53	—	313	313	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	9	7	—	4 532	4 323	147	0	56	6	—	—	—
Sei	86	31	—	4 926	421	1 267	422	2 815	0	—	—	—
Brosme	45	4	—	1 266	16	0	516	734	—	—	—	—
Lange	10	1	—	770	6	—	450	315	—	—	—	—
Blålange	2	0	—	345	4	0	276	65	0	—	—	—
Lyr	5	8	—	241	206	26	6	2	1	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	3	3	—	105	37	69	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	—	6	6	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	—	—	—	5	3	1	—	—	—	—	—	—
Uer	19	9	—	351	322	25	4	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	—	14	13	1	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	—	0	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—
Ål	1	0	—	25	25	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	1	—	—	999	138	—	—	—	659	—	—	202
Hummer	0	0	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Sjokreps	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Reke	2	1	—	131	131	—	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	6	4	—	130	36	13	36	1	0	44	—	—
I alt	242	150	—	17 939	7 340	2 291	2 211	5 175	675	45	202	—
<i>Prisssone 9 - Nordmøre⁵</i>												
Torsk	13	14	—	1 831	600	436	752	45	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	6	5	—	724	554	145	2	24	—	—	—	—
Sei	60	92	—	5 142	660	1 320	1 700	1 455	—	7	—	—
Brosme	15	5	—	3 993	9	—	858	3 126	—	—	—	—
Lange	5	1	—	1 220	6	—	1 021	193	—	—	—	—
Blålange	0	0	—	473	1	—	366	107	—	—	—	—
Lyr	3	3	—	220	197	22	1	0	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	2	6	—	43	12	31	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	—	6	6	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	0	—	5	5	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	—	14	6	8	—	—	—	—	—	—
Uer	1	4	—	346	252	94	0	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	—	14	11	3	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	0	0	—	1	1	0	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	0	0	—	22	2	20	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	0	0	—	407	8	—	—	—	399	—	—	—
Hummer	0	0	—	8	8	—	—	—	—	—	—	—
Sjokreps	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Reke	—	0	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	0	1	—	25	12	4	—	—	—	10	—	—
I alt	106	132	—	14 498	2 348	2 085	4 701	4 949	399	16	—	—

¹ Prisssone 1 og 2 omfatter Finnmark, (1) Tana og Varanger og Vardø sorenskriverier, (2) Hammerfest og Alta sorenskriverier.

² Prisssone 3, hele Troms fylke.

³ Prisssone 4, 5 og 6 omfatter Nordland (4) Vesterålen sorenskriveri unntatt den del av Hadsel herred som ligger på aust-Vågøy, (5) den del av Hadsel herred på Aust-Vågøy, Lofoten, Ofoten (unntatt herredene Gratangen og Salangen), og Salten sorenskriverier, og Bodø byfogdembete, (6) Rana, Alstahaug og Brønnøy sorenskriveri.

⁴ Prisssone 7 og 8 (7) Nord-Trøndelag fylke, (8) Sør-Trøndelag fylke.

⁵ Prisssone 9, Nordmøre.

Mengde og verdiutbytte av det norske fisket i september 1980 og jan.-sept. 1979 og 1980. Rund vekt.

Quantity and Value of the Norwegian Fisheries in September 1980 and January-September 1979 and 1980. Nominal catch.

Fiskesorter og salgslag Species and sales organizations	Januar-september 1979 Rund vekt Nominal catch		September 1980 Rund vekt Nominal catch		Januar september 1980 Rund vekt Nominal catch		ising og fersk bruk fresh consumption	frysing freezing	henging drying	salting salting	hermetisering canning	oppmaling m.v. reduction etc.	agn bait
	Tonn	1000 kr.	Tonn	1000 kr.	Tonn	1000 kr.							
Fiskesorter Species:													
Ål Eel	259	5 387	64	1 185	262	5 809	262	—	—	—	—	—	—
Havål Conger	—	—	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—
Laks/sjøorret Salmon, Sea trout	12	571	0	1	16	752	16	—	—	—	—	—	—
Lodde Capelin	971 881	411 260	329 271	188 189	048 388	508 809	28 443	—	—	—	—	1019859	86
Strøm-/vassild Silver smelt	2 149	2 793	396	475	5 267	6 414	36	5 232	—	—	—	—	—
Div. ørretfisk Unspec. trouts	—	—	0	3	0	9	0	—	—	—	—	—	—
Kveite Halibut	916	12 942	62	924	741	10 816	332	400	0	3	0	1	—
Rødspette Plaice	761	2 522	134	481	507	1 759	369	138	—	0	0	0	—
Blåkveite Greenland halibut	2 115	6 063	506	1 675	2 223	7 118	336	1 863	—	9	3	13	—
Smørflýndre Witch	18	48	2	5	21	65	18	—	—	—	—	2	—
Annen flýndre Other flatfish	59	296	7	29	94	416	92	0	0	—	—	0	—
Brosme Tusk	21 654	54 243	3 549	12 124	27 954	90 900	1 009	79	13 158	13 586	111	2	—
Skrei Spawning cod	65 866	162 641	2 ³ 299	1 736	2 ³ 41425	141 378	639	3 400	21 949	15 207	230	0	—
Vårtorsk Finnmark young cod	52 518	125 243	—	—	2 ³ 46156	136 785	914	28 329	10 893	5 844	170	7	—
Annen torsk Other cod	158 005	476 621	2 ³ 10642	40 453	2 ³ 162325	570 648	14 051	64 527	23 833	59 236	637	31	—
Lysing Hake	358	1 919	30	114	411	1 960	392	19	—	—	2	0	—
Lange Ling	24 807	96 092	3 035	12 883	24 572	104 376	4 201	62	3 465	16 822	19	0	—
Blålange Blue ling	1 444	3 648	216	745	4 315	14 606	212	37	247	3 806	—	15	—
Hyse Haddock	43 933	107 511	8 964	26 665	54 897	162 679	10 419	41 235	2 080	45 056	705	2	—
Sei Saithe	131 638	233 064	16 203	33 798	136 791	289 877	13 499	51 616	26 184	45 008	367	116	—
Lyr Pollack	2 027	4 714	296	861	2 390	6 564	2 084	204	16	65	18	1	—
Polartorsk Polar cod	—	—	40	13	40	13	—	—	—	—	—	40	—
Øyepål Norway pout	115 772	48 995	18 020	7 892	116 935	49 476	—	—	—	—	—	116 934	—
Kolmule Blue whiting	219 318	61 707	318	175	148 327	43 328	325	193	120	—	—	147 689	—
Hvitting Whiting	83	159	11	27	71	147	60	9	0	0	—	0	0
Steinbit Catfish	2 132	5 895	161	302	3 423	6 940	282	3 081	0	3	3	51	—
Tobis Sandeel	85 616	37 697	3 203	1 488	129 895	62 723	—	—	—	—	—	129 895	—
Uer Redfish	8 164	11 019	561	1 143	6 248	12 315	2 861	3 229	4	112	4	30	—
Rognkjeks Lump sucker	—	—	16	20	2 160	2 211	7	—	—	2 117	—	36	—
Breiflabb Monk	615	2 814	54	209	676	2 410	538	137	0	2	1	0	—
Hornngjel Garfish	0	0	—	—	1	3	1	—	—	—	—	—	—
Hestmakrell Horse mackerel	959	499	25	12	25	12	—	—	—	—	—	25	—
Småsil Small herring	782	1 469	1 213	2 512	2 528	5 490	1	—	—	1	2 397	131	—
Feitsild Fat herring	1 836	9 836	780	2 588	1 125	4 985	249	17	—	841	15	6	—
Vintersild Winter herring	691	2 217	—	—	883	3 040	358	—	—	525	—	—	—
Nordsjosild North Sea herring	296	973	53	158	949	3 173	780	169	—	—	—	—	—
Fjordsild Fjord herring	1 478	4 891	579	1 717	2 255	6 774	1 974	—	—	281	—	—	—
Sardin Pilchard	1 947	1 138	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brisling fra: Sprat from:													
Nordsjøen The North Sea	51 709	30 041	—	—	50 747	44 039	—	—	—	—	1 073	49 674	—
Norske fjorder Norw. fjords.	5 821	8 912	1 572	1 658	6 051	13 385	30	—	—	97	5 323	597	4
Makrellstørje Tuna	—	—	292	3 315	292	3 315	168	124	—	—	—	—	—
Makrell Mackerel	117 191	130 197	8 686	18 262	77 017	117 970	2 890	42 366	—	207	190	24 953	6 409
Pir Young mackerel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Håbrann Porbeagle	80	636	12	111	61	473	2	59	—	—	—	—	—
Brugde Basking shark	—	—	29	14	121	56	121	—	—	—	—	—	—
Pigghå Picked dogfish	4 482	10 343	1 234	3 159	4 215	10 910	3 957	258	—	1	0	—	—
Skate/rokke Skate, ray	846	1 383	194	349	1 151	2 107	282	872	0	1	—	1	—
Annen hai Other shark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe Crab	1 302	5 722	858	4 655	889	4 867	213	113	—	—	562	—	—
Hummer Lobster	24	1 403	1	31	32	1 815	32	—	—	0	—	—	—
Sjøkreps Norway lobster	4	174	0	5	17	447	17	—	—	—	—	—	—
Reke Deep water prawn	26 949	203 408	4 705	34 017	37 363	281 150	2 238	32 092	—	5	3 013	—	16
Akkar squid	383	753	148	243	177	310	0	48	—	—	—	—	130
Annen fisk Other fish	1 064	5 385	95	119	1 137	1 769	83	19	47	1	0	986	—
Uspesifisert Unclassified	—	—	2 ³ 186	466	2 ³ 2 121	7 382	504	47	1	118	2	1 447	—
Hoder Heads	—	6 884	—	348	—	7 990	—	—	—	—	—	—	—
Tang/tare, rå Seaweed, raw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt Total	2129964	2302128	416 721	407 353	2155707	2761879	95 314	279 983	102 003	164 359	14 848	11492544	6 645
Salgslag Sales organizations:													
Fjordfisk S/L	3 053	17 672	427	2 469	3 090	19 100	2 487	—	—	—	510	93	—
Skagerakfisk S/L	6 048	34 616	803	4 342	7 410	48 870	3 652	688	—	1 011	2 053	5	—
Rogaland fiskesalgslag S/L	8 694	28 287	1 273	6 724	10 566	38 971	6 626	1 908	—	1 973	—	57	—
S/L Hordafisk	4 198	9 293	1 123	3 983	7 874	20 917	3 496	2 454	—	1 924	—	—	—
Sogn og Fjordane Fiskesalgslag	26 791	70 936	2 775	11 197	31 945	100 222	4 992	6 833	4 745	15 265	2	106	0
Sunnm. og Romsd. Fiskesalsl.	78 897	291 026	11 698	45 383	102 826	393 879	12 935	28 393	8 730	52 045	685	35	—
Norges Råfisklag	426 428	1102714	34 951	109 479	402 771	1274177	27 023	191 672	88 408	90 470	2 602	2 445	146
Norges Makrelllag S/L	87 258	99 475	6 950	15 332	61 405	100 024	2 791	33 249	—	14	190	22 013	3 148
Håbrandfiskernes Salslag	79	607	11	94	59	434	—	59	—	—	—	—	—
Noregs Sildesalslag	487 376	214 540	42 792	24 234	470 018	243 542	1 507	320	—	614	8 056	459 523	—
Feitsildfiskernes Salgslag	997 956	430 313	313 918	184 116	1056694	519 201	29 130	14 407	120	1 043	750	1007893	3 351
Omsatt utenom salgslagene	3 186	2 649	—	—	1 049	2 542	675	—	—	—	—	374	—
I alt Total	2129964	2302128	416 721	407 353	2155707	2761879	95 314	279 983	102 003	164 359	14 848	11492544	6 645

¹ Av dette 43 476 tonn til dyrefór. Of which 43 476 tons used as animal feedingstuffs.

² Torskelever: September 78 tonn, jan.-september 7 384 tonn, Cod liver: September 78 tons, Jan.-September 7 384 tons. Uspes. lever: september 26 tonn, jan.-september 246 tonn. Unclassified liver: September 26 tons, Jan.-September 246 tons.

³ Torskerogn: September 0 tonn, jan.-september 3 016 tonn. Cod roe: September 0 ton, Jan.-September 3 016 tons. Uspes. rogn: september 1 tonn, Jan.-september 1 045 tonn. Unclassified roe: September 1 ton, Jan.-September 1 045 tons.

Fra og med 1980 er mengden oppgitt i rundvekt (levende vekt). Verdien av biprodukter (lever, rogn) er tatt med under de enkelte fiskesorter. From 1980 on, the quantity of fish landed is given in round live weight (nominal catch). Byproducts (liver, roe) are included in the value figures.

Fisket etter sild, brisling, makrell og industrifisk pr. 14/12 1980.

	Uken 1—7/12 1980	Uken 8—14/12 1980	I alt		Kvanta 1980 brukt til							
			Pr. 16/12 1979	Pr. 14/12 1980	Fersk		Frysing		Salting	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
					Eksport	Innenl.	Konsum	Agn				
Feitsildfiskernes salgslag	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
Nord for Stad)												
Feit- og småsild	76	100	396	2 931	398	386	575	—	1 380	151	41	—
Nordsjøsild	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kystbrisling	20	—	2 707	1 763	—	—	—	3	90	1 107	383	180
Havbrisling	—	5	1 253	4 250	—	5	—	—	—	73	88	4 083
Makrell	—	—	26 480	14 390	—	52	9 039	2 353	193	2	130	2 620
Vinterlodde	—	—	543 298	553 546	—	—	30 853	—	—	889	10 386	511 418
Sommerlodde	—	—	583 487	524 499	—	—	—	—	—	—	—	524 499
Øyepål	41	1	14 458	8 915	—	—	—	—	—	—	1 327	7 588
Tobis	—	—	390	1 731	—	—	—	—	—	—	—	1 731
Kolmule	217	—	57 621	32 788	—	—	348	—	—	—	350	32 090
Hestmakrell	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polartorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	354	106	1 230 090	1 144 812	398	443	40 816	2 357	1 663	2 222	12 704	1 084 210
Noregs Sildesalgslag (Sør for Stad)												
Vintersild	—	—	691	884	70	288	—	—	526	—	—	—
Feit- og småsild	—	—	1 355	3 338	916	29	62	—	—	2 332	—	—
Nordsjøsild	—	—	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kystbrisling	—	—	7 899	6 470	—	31	—	—	188	5 954	298	—
Havbrisling	360	208	79 893	63 167	—	—	—	—	—	1 130	416	61 621
Vinterlodde	—	—	377	10 815	—	—	—	—	—	—	405	10 411
Sommerlodde	—	—	88 804	51 001	—	—	—	—	—	—	—	51 001
Øyepål	486	504	123 669	124 748	—	—	—	—	—	—	11 627	113 121
Tobis	—	—	102 357	147 611	—	—	—	—	—	—	2 309	145 302
Kolmule	—	—	159 538	112 897	—	—	—	—	—	—	1 060	111 838
I alt	846	713	564 736	520 932	986	348	62	—	713	9 415	16 114	493 293
Norges Makrellag S/L (Sør for Stad)												
Makrell	—	—	90 817	61 021	811	2 092	32 735	2 976	—	211	184	22 011
Hestmakrell	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	—	—	90 817	61 021	811	2 092	32 735	2 976	—	211	184	22 011
Samlede kvanta:												
Vintersild	—	—	691	884	70	288	—	—	526	—	—	—
Feit- og småsild	76	100	1 751	6 269	1 314	414	637	—	1 380	2 483	41	—
Nordsjøsild	—	—	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kystbrisling	20	—	10 606	8 233	—	31	—	3	277	7 061	680	180
Havbrisling	360	214	81 146	67 416	—	5	—	—	—	1 202	504	65 705
Makrell	—	—	117 297	75 411	811	2 144	41 775	5 330	193	213	314	24 631
Vinterlodde	—	—	543 675	564 361	—	—	30 853	—	—	889	10 791	521 828
Sommerlodde	—	—	672 290	575 500	—	—	—	—	—	—	—	575 500
Øyepål	527	505	138 127	133 663	—	—	—	—	—	—	12 953	120 709
Tobis	—	—	102 747	149 342	—	—	—	—	—	—	2 309	147 033
Kolmule	217	—	217 159	145 686	—	—	348	—	—	—	1 410	143 928
Hestmakrell	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polartorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	1 200	819	1 885 642	1 726 766	2 196	2 883	73 613	5 333	2 377	11 848	29 001	1 599 515

Av fjordsild ble det i ukene brakt i land 28,2 tonn, og pr. 14/12 1980 2450,5 tonn.

Omregningsfaktorer kg

1 hl fersk sild	93
1 hl fersk lodde	97
1 hl fersk polartorsk	97
1 hl fersk øyepål	100

Conversion factors kg

1 hectolitre fresh herring	93
1 hectolitre fresh capelin	97
1 hectolitre fresh polar cod	97
1 hectolitre fresh Norway pout	100

Omregningsfaktorer kg

1 hl fersk tobis	100
1 hl fersk kolmule	100
1 hl havbrisling (oppmåling)	95
1 skjeppe brisling (konsum)	17

Conversion factors kg

1 hectolitre fresh sandeel	100
1 hectolitre blue whiting	100
1 hectolitre sprat for meal	95
1 skjeppe sprat for human consumption	17

JOSTEIN RØTTINGEN

HAVF.

Kjøp og salg av fiskefartøy

*Det naturlige
mellomledd —*

J. GRAN & CO.
SKIPSMEKLERE

KONG OSCARSGT. 62, 5000 BERGEN • TLF. 05-312711 • TELEX: 42025 wensa

